

Aabenraa Kommune
Digital annonce

**Plan, Teknik & Miljø
Miljø**

Skelbækvej 2
6200 Aabenraa
Tlf.: 7376 7676

Dato: 21-07-2021
Sagsnr.: 21/4016

Kontakt: Tina Ketelsen
Direkte tlf.: 7376 7864
E-mail: tket@aabenraa.dk

Miljøgodkendelse af husdyrbruget på Dambækvej 16, 6360 Tinglev

Aabenraa Kommunes Team Miljø har den 21. juli 2021 meddelt miljøgodkendelse til husdyrbruget på Dambækvej 16, 6360 Tinglev efter husdyrbrugloven¹.

Ejendommen meddeles miljøgodkendelse til følgende eksisterende produktionsarealer, gulvtyper og dyretyper samt tekniske anlæg og opbevaringsanlæg:

- A. Velfærdsafdeling, Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse, 235 m² produktionsareal
- B. Kostald, Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal), 600 m² produktionsareal
- C. Stald (dybstrøelse), Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse, 100 m² produktionsareal
- D. Kalvestald, Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse, 175 m² produktionsareal
- E. Halvtag kalvehytter, Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse, 90 m² produktionsareal
- F. Dybstrøelse 1, Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse, 250 m² produktionsareal
- G. Dybstrøelse 2, Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse, 125 m² produktionsareal
- H. Ungdystald, Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse, 700 m² produktionsareal
- Gyllebeholder på 1.000 m³ og 244 m² overfladeareal
- Gyllebeholder på 1.050 m³ og 242 m² overfladeareal
- Gyllebeholder med teltoverdækning på 1.065 m³ og 250 m² overfladeareal
- Møddingsplads på 253 m³
- En vaskeplads
- En malkestald
- En ensilagesilo
- En fodersilo på 30 m³
- Et personalerum

¹ Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med senere ændringer

Ejendommen meddeles miljøgodkendelse til følgende nye produktionsarealer, gulvtyper og dyretyper samt tekniske anlæg og opbevaringsanlæg:

- Q. Ny kostald (ca. 32 m x 60 m), Flexgruppe: alle kvæg; fast drænet gulv med skraber og ajlefløb, 1.440 m² produktionsareal
- Gyllebeholder på 2.500 m³ med et overfladeareal på 708 m². Den bliver evt. overdækket med telt,
- Forlængelse af det eksisterende maskinhus på 15 m.
- Ensilageplads på 20 m x 48 m evt. med sidebegrænsning ved yderkanten; men uden opdeling af selve pladsen.
- 2 malkerobotter. På sigt udvides der evt. med yderligere 1 malkerobot.
- Drivgang imellem kostald og ny stald.
- Én fodersilo

Miljøgodkendelsen kan ses i sin helhed jf. nedenstående

Afgørelser efter husdyrbrugloven kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af:

- Afgørelsens adressat
- Miljøministeren, når væsentlige nationale eller internationale interesser er berørt
- Enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald
- Sundhedsstyrelsen
- Danmarks Fiskeriforening, Ferskvandsfiskeriforeningen i Danmark, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd og Forbrugerrådet, alle i henhold til lovens § 85
- Lokale foreninger og organisationer, lovens § 86
- Landsdækkende foreninger og organisationer, lovens § 87.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.naevneneshus.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til Aabenraa Kommune, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i Klageportalen. Når du klager, skal du som privatperson betale et gebyr på kr. 900. For virksomheder og organisationers vedkommende er gebyret på 1.800 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Aabenraa Kommune, der har truffet afgørelse i sagen. Aabenraa Kommune videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Afgørelsen annonceres offentligt den 21. juli 2021 på Aabenraa Kommunes hjemmeside. En eventuel klage skal være modtaget senest den 18. august 2021, der er dagen for klagefristens udløb.

Der kan i øvrigt henvises til godkendelsens afsnit C "Offentlighed og klagevejledning".

Venlig hilsen

Tina Ketelsen
Landmålingstekniker

Miljøgodkendelse af kvægbruget på Dambækvej 16, 6360 Tinglev

§ 16a, stk. 1

Lovbekendtgørelse nr. 520
af 1. maj 2019 om husdyr-
brug og anvendelse af gød-
ning m.v. med senere æn-
dringer

Godkendelsesdato:
Den 21. juli 2021

**Aabenraa Kommune
Plan, Teknik & Miljø
Team Miljø
Skelbækvej 2
6200 Aabenraa
Tlf. 73 76 76 76**

Baggrund og læsevejledning

Kommunens afgørelse, vilkår der gælder for husdyrbruget samt de generelle juridiske forhold omkring afgørelsen, herunder klagevejledningen, og bilag kan læses i kapitel A, B, C og D.

Som følge af VVM-direktivet (direktivet for projekter der kan have en væsentlig virkning på miljøet) skal der ved ansøgning om miljøgodkendelse efter § 16a, stk. 1 foretages en miljøkonsekvensvurdering, der er en proces, som bl.a. indebærer krav om inddragelse af offentligheden og udarbejdelse af en miljøkonsekvensrapport (Herefter benævnt MKR).

Husdyrbruget på Dambækvej 16, 6360 Tinglev har en ammoniakemission på mere end 3.500 kg NH₃-N pr. år. Det har dermed en størrelse, der lovgivningsmæssigt er defineret som intensiv husdyrproduktion, der er VVM-pligtigt. Ansøgeren har ansvaret for at udarbejde miljøkonsekvensrapporten, og at miljøkonsekvensvurderingen er fuldstændig og af tilstrækkelig høj kvalitet i forhold til oplysninger om husdyrbruget og vurderinger af miljøpåvirkningerne.

Husdyrbruget har udover VVM-pligt, krav om at anvende den bedste tilgængelige teknik (BAT) for at ammoniakemissionen begrænses.

MKR er vedlagt som bilag under kapitel E. MKR er et resultat af dialog imellem ansøger og Aabenraa Kommune i forbindelse med sagsbehandlingen. MKR danner grundlag for kommunens afgørelse og de stillede vilkår.

Indholdsfortegnelse

A. Afgørelse.....	5
Dispensationer	6
Baggrund og særkender for afgørelsen	8
Historik.....	8
Særkender	8
Landskabelige værdier.....	8
Grænseoverskridende virkninger.....	8
Erhvervsmæssigt nødvendigt.....	9
Begrundelse for de stillede vilkår og øvrige krav	10
Natur.....	10
Jord, grundvand og overfladevand	11
Lugt	12
Emissioner og gener.....	12
Landskabelige værdier	14
Alternativer	14
Bedste tilgængelig teknik (BAT)	15
Øvrige krav	15
Samlet vurdering	16
Lovgrundlag	17
Udnyttelsesfrist.....	17
Revurdering af miljøgodkendelsen.....	17
Retsbeskyttelse	17
Ophævelse af gældende miljøgodkendelse, tillæg og anmeldelser	17
Andre tilladelser og dispensationer	17
B. Vilkår for husdyrbruget	18
Afgørelse	18
Indretning og drift	18
Placering af anlæg	20
Lugt.....	20
Håndtering af foder.....	20
Håndtering og opbevaring af husdyrgødning	20
Øvrige emissioner og gener.....	21
Bedste tilgængelige teknik (BAT)	23
Egenkontrol	24
Beredskabsplan	24
C. Offentlighed og klagevejledning.....	25
Annoncering.....	25
Naboorientering og partshøring	25
Annoncering og afgørelse.....	25
Klagevejledning	25
D. Kommunens bilag.....	27
Lugtkonsekvenszonen	27
E. Miljøkonsekvensrapport § 16 a stk. 1.....	28

Datablad

Husdyrbrugets adresse: Dambækvej 16, 6360 Tinglev

Ansøger: Finn Johannsen

Ansøgers CVR-nr.: 1318 2590

Godkendelsesmyndighed: Aabenraa Kommune

Godkendelsesdato: 21. juli 2021

Sagsbehandler, miljø: Susanne Niman Jensen og Jon Kjær Jensen

Kvalitetssikring, miljø: Nikolaj Mazanti Aaslyng

Sagsbehandler, natur: Frederik Forsberg

Kvalitetssikring, natur: Jon Kjær Jensen

Miljøkonsekvensrapport: Miljørådgiver Louise H. Riemann

Sagsnr.: 21/4016 dok. 67

Kortmateriale: Aabenraa Kommune, Geodatastyrelsen og Styrelsen for Dataforsyning og effektivisering, Skærmkort, WMS – tjeneste

Lovgrundlag: Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med senere ændringer (husdyrbrug-loven)

A. Afgørelse

Aabenraa Kommune meddeler miljøgodkendelse til kvægbruget på Dambækvej 16, 6360 Tinglev matr. 19 Broderup, Tinglev efter husdyrbruglovens § 16 a stk. 1 til produktion af malkekøer med de stillede vilkår.

Miljøgodkendelsen omfatter hele husdyrbruget. Det vil sige både de eksisterende og nye anlæg.

Eksisterende staldanlæg

Stald	Produktion	Staldstørrelse m ²	Produktionsareal m ²
A. Vel-færdsafdeling	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	294	235
B. Kostald	Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	779	600
C. Stald (dybstrøelse)	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	107	100
D. Kalvestald	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	276	175
E. Halvtagkalvehytter	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	91	90
F. Dybstrøelse 1	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	253	250
G. Dybstrøelse 2	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	125	125
H. Ungdyrstald	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	885	700
I alt		2.810 m²	2.275 m²

Nye staldanlæg

Stald	Produktion	Staldstørrelse	Produktionsareal
Q. Ny kostald (ca. 32 m x 60 m)	Flexgruppe: alle kvæg; fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	1.920 m ²	1.440 m ²
I alt		1.920 m²	1.440 m²
Total	Eksisterende og nye staldanlæg	4.730 m²	3.715 m²

Eksisterende gyllebeholdere og møddingsplads

- Gyllebeholder fra 1990 med gyllealarm. Den har et rumindhold på 1.000 m³ og et overfladeareal på 244 m².
- Eksisterende gyllebeholder fra 1994 med gyllealarm. Den har et rumindhold på 1.050 m³ og et overfladeareal på 242 m².
- Møddingsplads på 253 m².

Ny gyllebeholder

- Gyllebeholder på 2.500 m³ med et overfladeareal på 708 m². Den bliver evt. overdækket med telt, og der etableres gyllealarm.

Øvrige nye eller ændrede anlæg

- Forlængelse af det eksisterende maskinhus på 15 m.
- Ensilageplads på 20 m x 48 m evt. med sidebegrænsning ved yderkanten; men uden opdeling af selve pladsen.
- 2 malkerobotter. På sigt udvides der evt. med yderligere 1 malkerobot.
- Drivgang imellem kostald og ny stald.
- Én fodersilo

Øvrige eksisterende anlæg

Desuden indgår der i det miljøgodkendte husdyrbrug:

- En malkestald
- En ensilagesilo
- 1 fodersilo på 30 m³
- Et personalerum

Det godkendte staldanlæg kan med denne miljøgodkendelse udnyttes fuldt ud inden for grænserne for dyrevelfærdsreglerne. Figur 1 nedenfor er et oversigtskort over husdyrbruget. Enten etableres gyllebeholderen "R. Ny gyllebeholder" syd for den eksisterende gyllebeholder L., eller den placeres nordøst for den nye kostald placering "T. Ny gyllebeholder".

Figur 1. Oversigt over stalde, pladser og opbevaringsanlæg med 2 alternative placeringer af den nye gyllebeholder enten syd for eksisterende gyllebeholdere eller nordøst for den nye stald.

Dispensationer

Der går en offentlig vej igennem gården. Der er søgt om at få den nedlagt. Derfor har Aabenraa Kommune ikke dispenseret for afstandskravet. Der er stillet vilkår til, at vejen skal være nedlagt, inden der bygges, da ensilagepladsen etableres over den vej, der skal nedlægges se nedenstående kort:

Kort der viser vejmatricken, der går igennem stald- og opbevaringsanlæg.

Baggrund og særkender for afgørelsen

Historik

Det økologiske kvægbrug på Dambækvej 16, 6360 Tinglev fik den 2. juli 2018 miljøtilladelse efter husdyrbrugloven til udnyttelse af produktionsarealer til "Alle kvæg". Der blev samtidig givet tilladelse til at udvide maskinhuset og til at renovere den eksisterende ensilageplads.

Aabenraa Kommune har den 2. februar 2021 modtaget en ansøgning om miljøgodkendelse af kvægbruget på Dambækvej 16, 6360 Tinglev. Ansøger planlægger at udvide med en ny kostald på i alt 1.920 m², med produktionsareal på 1.440 m². Desuden udvides der med en gyllebeholder på 2.500 m³ og en ensilageplads på 960 m². Der søges om at udvide maskinhuset med 15 m, da den del af den eksisterende tilladelse, endnu ikke er udnyttet.

Kvægbruget bliver drevet økologisk, og det forventer ansøger at fortsætte med. I husdyrgodkendelse.dk er der indsendt en ansøgning om konventionelt kvægbrug, fordi det giver frihed til at kunne ændre produktionen til konventionelt brug.

Ansøger forventer, at der i det samlede staldanlæg maksimalt vil kunne gå 200 malkekøer, 45 småkalve 0-6 mdr. og 155 kvier 6-27 mdr.

Særkender

Ejendommen ligger i landzone i det åbne land. Den ligger tilbagetrukket ca. 20 m fra Dambækvej, og den fremstår ikke særlig synligt i landskabet. Området er præget af spredt bebyggelse med gårde og boliger. Den nærmeste bolig uden landbrugspligt er Dambækvej 6, der ligger ca. 1.000 m sydvest for ejendommen. Nærmeste samlede bebyggelse er Sofiedal, der ligger ca. 2.800 m sydvest for ejendommen og den nærmeste byzone er Tinglev, der ligger ca. 5 km nord for ejendommen. Byzonen til Bov ligger ca. 6 km sydøst for ejendommen.

Husdyrbrugets bygninger ligger samlet syd for Dambækvej. Både eksisterende og nye bygninger bliver opført i røde mursten og røde stålplader med gråt tag. Gylletankene og ensilagepladserne er bygget i grå elementer. Den nye stald bliver ca. 9 m høj, og de eksisterende stalde er ca. 6,5 m høje. Gyllebeholdernes øverste kant er ca. 3 m over jorden. Der bliver evt. etableret teltoverdækning på den nye gyllebeholder, hvorefter toppen af teltoverdækningen vil være ca. 9 m over jordoverfladen. Nye bygninger etableres i tilknytning til det eksisterende anlæg.

I den nye stald bliver der etableret 2 malkerobotter. I den eksisterende stald er der en malkestald, der fortsat skal være i brug til køerne i denne afdeling. På sigt bliver der evt. etableret en malkerobot mere på ejendommen til erstatning af malkestalden. Der bliver etableret en drivgang imellem de 2 bygninger.

Landskabelige værdier

Nybyggeri og placering af anlæg

De nye bygninger etableres i tilknytning til det eksisterende byggeri, og de opføres i samme materialer og farver som det eksisterende byggeri.

Bygge- og beskyttelseslinjer

Husdyrbruget ligger ikke inden for bygge- og beskyttelseslinjer.

Kommunalplaner

Husdyrbruget ligger ikke inden for udpegninger med landskabelige interesser i kommuneplanen. Terrænet er relativt fladt med dyrkede marker, der er omkranset af læhegn.

Grænseoverskridende virkninger

Dambækvej 16, 6360 Tinglev ligger ca. 3,4 km nordøst fra landegrænsen til Tyskland.

Det er Aabenraa Kommunes vurdering, at der ikke er tale om en væsentlig virkning på miljøet i Tyskland med den begrundelse, at husdyrbruget har en størrelse på ca. 345 dyreenheder, og man regner normalt med, at en miljøgodkendelse til husdyrbrug skal have en størrelse på ikke mindre end 1.000 dyreenheder for at have en væsentlig virkning på miljøet i et andet land.

Desuden vurderes det, at husdyrbruget ikke vil kunne have væsentlig virkning på miljøet på grund af afstanden til landegrænsen.

Lugtkonsekvensradius, der er den afstand som lugt fra husdyrbruget kan registreres fra, er på 437 m, og lugt vil således ikke kunne registreres på den anden side af grænsen. Det vurderes desuden, at på baggrund af afstanden til landegrænsen vil gener i form af rystelser, lys, støv, fluer etc. ikke kunne mærkes på den anden side af grænsen, ligesom påvirkningen af de landskabelige værdier ikke vil være væsentlige, da husdyrbruget næppe ville kunne ses fra den anden side af grænsen.

Erhvervsmæssigt nødvendigt

Aabenraa Kommune vurderer, at en miljøgodkendelse til Flexgruppen: "Alle kvæg", hvor der indgår malkekøer, kvier og stude, ammekøer slagtekalve og småkalve samt en udvidelsen af stalde- og opbevaringsanlæg er erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommen med den begrundelse, at udvidelsen vil betyde, at ejendommens indtjening kan optimeres, hvilket er nødvendigt for at overleve i branchen. Miljøgodkendelsen til brugen af flexgruppen "Alle kvæg" gør det muligt hurtigt at tilpasse sig markedet, hvis efterspørgslen eller ansøgers forhold ændres.

Begrundelse for de stillede vilkår og øvrige krav

Natur

Ammoniakfølsom natur

For at beskytte biologisk værdifulde og kvælstoffølsomme naturarealer mod en tilstandsændring forårsaget af en næringsberigelse, der overskrider naturens tålegrænse, må den luftbårne ammoniakdeposition fra husdyrbrug til naturarealer omfattet af § 7 i husdyrbrugloven ikke overstige fastlagte beskyttelsesniveauer, som kan findes i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3.

De naturområder, der er omfattet af § 7 i husdyrbrugloven, er inddelt i 3 kategorier efter deres ammoniakfølsomhed jf. nedenstående tabel.

Tabel 1. Tabel over ammoniakfølsom natur der er beskyttet efter husdyrbruglovens § 7.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. Ammoniakfølsomme naturtyper beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder.	Maks totaldeposition afhængig af antal øvrige husdyrbrug i nærheden: 0,2 kg N/ha/år ved > 1 øvrige husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 øvrigt husdyrbrug 0,7 kg N/ha/år ved 0 øvrige husdyrbrug
Kategori 2. Ammoniakfølsomme naturtyper beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder, i form af højmoser, lobeliesøer, heder >10 ha og overdrev >2,5 ha.	Maks totaldeposition på 1,0 kg N/ha/år.
Kategori 3. Heder, moser og overdrev, der er omfattet af § 3 i naturbeskyttelsesloven og ammoniakfølsomme skove større end 0,5 ha.	Maks merdeposition på 1,0 kg N/ha/år. Kommunen kan ved en konkret vurdering tillade en merdeposition på >1,0 kg N/ha/år indenfor de angivne tålegrænser ¹ , men kan ikke stille krav om merdeposition på <1,0 kg N/ha/år.

Det fremgår af husdyrbruglovens regelsæt, at som udgangspunkt er beskyttelsesniveauet, der er fastlagt i lovgivningen, tilstrækkeligt til at sikre natur og miljø og skabe overensstemmelse med habitatdirektivsforpligtelserne.

Tabel 2. Tabel over ammoniakdepositionen til nærliggende ammoniakfølsom natur, der er beskyttet efter husdyrbruglovens § 7.

Naturpunkt	Kategori	Merdeposition, kg N/ha/år	Totaldeposition, kg N/ha/år
Mose	1	0,0	0,0
Mose	2	0,1	0,2
Mose 3	3	0,2	0,5

Idet at husdyrbruglovens depositionsgrænser til ammoniakfølsom natur er overholdt for det ansøgte, vurderer Aabenraa Kommune, at der ikke vil forekomme tilstandsændringer i disse naturarealer.

Beskyttet natur

Da merdepositionen for de nærmeste § 3-naturarealer er under 1 kg N/ha/år, hvorunder der ikke forventes tilstandsændringer i ammoniakfølsom natur som følge af atmosfærisk deposition, vurderer Aabenraa Kommune, at det ansøgte ikke medfører tilstandsændringer i beskyttet natur.

Den ammoniakfølsomme beskyttede natur er beskyttet efter husdyrbruglovens regler og behandles under afsnittet om ammoniakfølsom natur.

Fredede områder & kommunalplaner

¹ Faglig nyhed – tålegrænser af 03. april 2019, Opdaterede tålegrænser til brug for vurdering af kategori 3 natur, Miljøstyrelsen

Bedriftens anlæg ligger overlappende med de kommunale udpegninger for områder med særlige økologiske forbindelser. Bedriftens anlæg ligger ikke overlappende med de kommunale udpegninger for områder med særlige naturbeskyttelsesinteresser eller fredninger.

Baseret på oplysningerne i ansøgningsmaterialet vurderer Aabenraa kommune, at det ansøgte ikke vil have indflydelse på områdets funktion som økologisk forbindelse. Der lægges blandt andet vægt på, at den øgede ammoniakemission fra det ansøgte, ikke vurderes at påvirke de nærliggende naturområder.

Internationale beskyttelsesområder

Da husdyrbruget ikke ligger i, eller i nær tilknytning til, et Natura 2000-område, vurderer Aabenraa Kommune, at ansøgningen ikke har en væsentlig indvirkning på internationale beskyttelsesområder. Det nærmeste Natura 2000-område er nr. 89 'Vadehavet', der består af habitatområde H90 ca. 2,6 km nord.

Beskyttelsen af habitatnaturen i habitatområdet er indarbejdet i husdyrbruglovens regler for ammoniakfølsom natur, som vurderes i ovenstående afsnit om ammoniakfølsom natur. Det vurderes, at det ansøgte ikke har en væsentlig indvirkning på habitatområdet, da det ikke medfører tilstandsændringer i områdets natur.

Planter og dyr

I forhold til plantearter optaget på habitatdirektivets bilag IV b) vurderer kommunen, at der ikke sker nogen ødelæggelse af disse som følge af projektet, da ingen af de syv plantearter er registreret på stedet eller vurderes at findes der.

Der kan forventes forekomst af både spidssnudet frø (habitatdirektivets bilag IV) og stor vandsalamander (habitatdirektivets bilag IV og II) i området. Det vurderes dog, at der jf. de tidligere vurderinger som følge af det ansøgte ikke sker en tilstandsændring i områdets natur der vil medføre en forværring af paddernes levevilkår.

Det kan ikke udelukkes, at der forekommer beskyttede flagermus omkring gården. Da der hverken fjernes gamle træer eller bygninger i det ansøgte eller forekommer tilstandsændringer i naturarealer, vurderer Aabenraa Kommune, at områdets dyre- og planteliv ikke forværres af det ansøgte.

Aabenraa Kommune har ikke kendskab til, at der er registreret andre dyre- eller plantearter som er beskyttet af habitatdirektivets bilag IV eller V i bedriftens nærhed.

Jord, grundvand og overfladevand

Aabenraa Kommune vurderer, på baggrund af det der er beskrevet i MKRs afsnit 3.1 om indretning og drift af anlægget herunder opbevaring og håndtering af husdyrgødning og udsprinkling af vand fra ensilagepladserne, afsnit 3.9 om risici og håndtering, afsnit 3.8 om affaldsproduktion og ressourceforbrug, og afsnit 3.9 og 3.13 om husdyrbrugets forventede indvirkninger på miljøet, at der ikke forekommer en væsentlig virkning på den miljømæssige tilstand af jord, grundvand og overfladevand, såfremt de generelle regler og husdyrbrugloven med tilhørende bekendtgørelser overholdes.

For at modvirke risiko for forurening fra stald – og opbevaringsanlæg er der stillet vilkår til indretning og drift.

For at modvirke risikoen for olieforurening, har Aabenraa Kommune vurderet, at det er nødvendigt at stille vilkår til placering af olietanke og forholdsregler ved uheld, herunder at der på ejendommen skal være materiale til opsamling af spild.

For at modvirke risikoen for forurening fra uheld, er der stillet vilkår om altid at have en opdateret og tilgængelig beredskabsplan.

Lugt

Lugt er beskrevet i afsnit 3.6 i MKR. Aabenraa Kommune har vurderet, at nærmeste nabo uden landbrugspligt og samlet bebyggelse er korrekt indsat i ansøgningen. Der er indsat opmåling til både Tinglev og Bov byzone, hvilket er vurderet at være det rigtigste at gøre, da Bov ligger øst for og Tinglev ligger nord for, og der i beregningerne korrigeres for den hyppigste vindretning. Derfor er den korrigerede geneafstand større til Tinglev, der ligger nord for husdyrbruget end til Bov, der ligger sydøst for husdyrbruget.

Der skal regnes med kumulation med andre husdyrbrug, der har en ammoniakemission på over 750 kg NH₃-N, der ligger inden for 100 hhv. 300 m fra nabobeboelse og samlet bebyggelse og byzone og sommerhusområde. Det vurderes, at det er korrekt indsat med kumulation til 2 husdyrbrug til samlet bebyggelse. Der er ikke kumulation med andre husdyrbrug til byzone og enkeltbolig.

Det nærmeste lokalplanlagte område til boliger er plan 5/44, der ligger i tilknytning til Fårhus ca. 5 km sydøst for husdyrbruget. Det er ikke indsat i lugtberegningerne. På grund af afstanden vurderes det, at lugtgenegrænsen er overholdt til dette område.

Lugtberegningerne i husdyrgodkendelse.dk viser, at genekriterierne for lugt er overholdt til de forskellige områdetyper.

Tabel 2. Lugtgenekriterier til de forskellige områdetyper

Adresse	Område status	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overhold
Dambækvej 6, 6360 Tinglev	Nærmeste nabo uden landbrugspligt	107,3	1.044,7	Ja
Sofiedalvej 67	Nærmeste samlet bebyggelse	305	2.843	Ja
Bov	Nærmeste byzone mod sydøst	404,6	5.987,3	Ja
Tinglev	Nærmeste byzone mod nord	425,9	4.893,7	Ja

Ud over beregning af lugtgeneafstanden, udregnes lugtkonsekvenszonen i husdyrgodkendelse.dk. Inden for denne radius kan lugt ind imellem registreres. Lugtkonsekvenszonen er udregnet til 437 m. Lugtkonsekvenszonen er vedlagt som bilag 1 i afsnit D: Kommunens bilag. Der er ingen beboelser ud over ansøgers inden for lugtkonsekvenszonen.

Da lugtberegningerne er foretaget på baggrund af de ansøgte produktionsarealer, staldsystemer og dyretyper stilles der vilkår til, at husdyrproduktionen skal være i overensstemmelse med det ansøgte. Der er stillet præcise vilkår til dyretyper, produktionsarealer og staldsystem for at sikre, at lugtemissionen ikke bliver højere end beregnet. Der stilles vilkår til renholdelse af stalde og udenoms arealer, da det er en forudsætning for lugtestimaterne.

Emissioner og gener

Rystelser

På baggrund af redegørelsen og vurderingen om rystelser i MKR's afsnit 3.7.4 vurderer Aabenraa Kommune, at der ikke vil være væsentlige gener for naboerne eller væsentlige indvirkninger på miljøet ved evt. rystelser/vibrationer fra ejendommen.

Der stilles dog vilkår om, at ejendommen ikke må medføre væsentlige gener i form af rystelser uden for ejendommens eget areal, og at dette vurderes af tilsynsmyndigheden.

Flue- og rottegener

Aabenraa Kommune vurderer, at bekæmpelse af fluer- og rotter sker, så der ikke vil være væsentlige gener for omkringboende ud fra det beskrevne i MKR's afsnit 3.7.5 om fluer og skadedyr.

Aabenraa Kommune stiller vilkår til, at foder skal opbevares, således at rottetilhold forebygges. Der stilles derudover vilkår til, at fluebekæmpelse skal ske efter retningslinjerne fra Aarhus Universitet.

Transport

Aabenraa Kommune vurderer, på baggrund af MKR's afsnit 3.7.6 om transport, at antallet af transportere og til- og frakørselsforholdene er tilstrækkelig beskrevet.

Aabenraa Kommune vurderer endvidere, at den stigning i antallet af transportere der forventes at være, ikke vil medføre en væsentlig virkning for naboerne, da der er tale om en privat indkørsel til ejendommen, hvor der ikke ligger andre beboelser.

På baggrund af ovenstående vurdering, stilles der ikke vilkår til transportere til og fra ejendommen.

Ressourceforbrug

Energiforbrug

Aabenraa Kommune vurderer på baggrund af det beskrevne i MKR's afsnit 3.8.5 om energiforbrug og 3.1.5 om drift af anlægget, at der er fokus på energiforbruget og energibesparende foranstaltninger. Der stilles vilkår til energieffektive løsninger og vedligehold samt service på energiforbrugende anlæg. Der stilles vilkår til årlig registrering af energiforbruget. Det vurderes, at husdyrbrugets energiforbrug ikke vil have en væsentlig virkning på miljøet.

Vandforbrug

Aabenraa Kommune vurderer på baggrund af MKR's afsnit 3.8.6 om vandforbrug og vandbesparende foranstaltninger og afsnit 3.8.7 om spildevand og afsnit 3.8.8, der er en samlet konklusion, at der er fokus på vandforbruget. Der stilles vilkår til vedligehold og årlig registrering af vandforbruget. Det vurderes, at husdyrbrugets vandforbrug ikke har en væsentlig virkning på miljøet.

Foderforbrug og foderhåndtering

Aabenraa Kommune vurderer på baggrund af redegørelse og vurdering i afsnit 3.8.4 Råvarer og afsnit 3.1.5 drift af anlægget, at der på husdyrbruget er fokus på at udnytte foderet optimalt, idet der udarbejdes foderplaner, hvor fodertildelingen optimeres, så et unødigt forbrug undgås. Ansøger oplyser, at der fodres med én mixerblanding til de malkende køer med mulighed for ekstra tilskudsfodertildeling til de højstydende køer, når de malkes. Der blandes én blanding til goldkøer og én blanding til kvier. Desuden er der fokus på sundhedsstyring, der også sikrer en høj foderudnyttelse.

Der fodres primært med majs og græs, der suppleres med indkøbt foder i form af soja, korn og kraftfoderblandinger. Der bruges desuden mælkeerstatning til de små kalve. Majs og græsensilage opbevares på ensilageplads eller i markstak, hvis der er behov for det. Der er 2 fodersiloer til kraftfoder og soja. Mineraler og andet tilskudsfoder opbevares i maskinhuset enten i sække, bigbags eller løst.

Aabenraa Kommune vurderer ud fra det beskrevne i MKR's afsnit 3.8.4 at foderet opbevares på en miljømæssig forsvarlig måde, så der ikke medfører en væsentlig virkning på miljøet. Der stilles vilkår til, at foderet opbevares som beskrevet, og at spildt foder opsamlles, så der ikke opstår lugtgener eller tilhold af mus/rotter.

Lys

Der stilles ikke vilkår om udendørs belysning, da Aabenraa Kommune på baggrund af det beskrevne i MKR's afsnit 3.7.3 Lys vurderer, at der ikke vil være lysgener hos den nærmeste nabo pga. afskærmende beplantning og bygninger.

Der stilles dog vilkår om at ejendommen ikke må medføre væsentlige lysgener uden for ejendommens eget areal, og at dette vurderes af tilsynsmyndigheden.

Stråling og varme

Det er nævnt i MKR's afsnit 3.7.4, at der ikke forekommer stråling og varme fra husdyrbruget. Aabenraa Kommune vurderer, at der ikke er kendte data på stråling fra husdyrbrug. Der vil være varmeemission fra husdyrene og gødningen. Det vurderes, at varmeafgivelsen ikke vil have en væsentlig virkning på miljøet eller omkringboende.

Støj

Aabenraa Kommune vurderer, på baggrund af redegørelse og vurdering i MKR's afsnit 3.7.1 Støj, at evt. støjgener er tilstrækkelig beskrevet, og pga. af afstanden til nærmeste naboer vil støj ikke kunne medføre væsentlige gener for naboerne.

Der stilles vilkår om at kvægbruget skal overholde Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser for ekstern støj, for ejendomme placeret i det åbne land og ved nærmeste samlet bebyggelse.

Støjgrænserne må i det åbne land ikke overskrides ved nærmeste nabos udendørs opholdsarealer, maks. 15 m fra beboelsen. Støjgrænserne må i samlet bebyggelse og byzone ikke overskrides noget sted i området.

Uhygiejniske forhold

Ud fra redegørelse og vurdering om affald i MKR's afsnit 3.8.2 "affald" og afsnittet 3.8.1 "Døde dyr", samt Afsnit 3.7.5 "Skadedyr" vurderes det, at husdyrbrugets indsats for at undgå uhygiejniske forhold er tilfredsstillende.

For at sikre at der ikke opstår uhygiejniske forhold, stiller Aabenraa Kommune vilkår til, at døde dyr skal opbevares på fast bund og overdækket på den oplyste plads, eller en anden plads der bliver accepteret af kommunen, samt at der skal forebygges mod skadedyr i den daglige drift.

Aabenraa Kommune vurderer, at når det beskrevne efterleves og vilkårene bliver overholdt, sker der ikke en væsentlig indvirkning på miljøet inden for uhygiejniske forhold som følge af det ansøgte.

Miljøbeskyttelseslovens affaldshierarki

Miljøbeskyttelseslovens affaldshierarki iagttages, idet Aabenraa Kommunes affaldsregulativ for erhvervsaffald overholdes. Byggeaffaldet i anlægsfasen bortskaffes af entreprenøren efter gældende regler. Da det er generelle regler, der skal overholdes, stilles det ikke som vilkår.

Landskabelige værdier

Nybyggeri og placering af anlæg

De nye bygninger etableres i tilknytning til det eksisterende byggeri, og de opføres i samme materialer og farver som det eksisterende byggeri.

Bygge- og beskyttelseslinjer og udpegninger i kommuneplanen

Husdyrbruget ligger ikke inden for bygge- og beskyttelseslinjer og heller ikke inden for områder der i kommuneplanen er udpeget som områder med landskabelige interesser.

Aabenraa Kommune stiller vilkår om dimensioner, materialer og farvevalg til nye bygninger.

Alternativer

Der er redegjort og vurderet for alternativer i MKR's afsnit 3.15. Aabenraa Kommune vurderer, at ansøger har begrundet valget af placering af de nye anlæg tilstrækkeligt. Stald- og opbevaringsanlæg ligger i tilknytning til de eksisterende stald- og opbevaringsanlæg. Der er ansøgt om 2 alternative placeringer af den nye gyllebeholder. Placeringen syd for de eksisterende gyllebeholdere har den ulempe, at gyllevognen enten skal bakke

ned, når gyllen skal hentes, eller der skal etableres en vej syd om gyllebeholdrene. Derfor er der valgt en alternativ placering øst for den nye stald, hvor der er en bedre vejadgang. Det vurderes samlet, at der ikke er andre placeringer af stald og ensilageplads end de ansøgte, der vil være bedre. Det vurderes, at de 2 alternative placeringer af den nye gyllebeholder begge vil kunne accepteres, da begge placeringer ligger i tilknytning til det eksisterende byggeri, og pga. farve og materialevalg, vil de ikke virke skæmmende i landskabet.

Aabenraa Kommune vurderer, at der i tilstrækkelig grad er redegjort for referencescenariet, og at hverken referencescenariet eller det ansøgte har en væsentlig virkning på miljøet.

Bedste tilgængelig teknik (BAT)

BAT Ammoniakemission

Der er et krav om vurdering af de væsentlige virkninger på miljøet og anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) for ammoniakemissionen, når husdyrbruget har en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år.

Anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) i forhold til ammoniakemission fra anlægget er omsat til et bestemt krav til den ammoniakemission, der må komme fra husdyrbruget. Beregningerne i husdyrgodkendelse.dk viser, at kravet om maksimal mængde ammoniakemission fra staldanlægget er overholdt med den eksisterende gulvtype i eksisterende stalde og den ansøgte gulvtype i den nye stald.

Aabenraa Kommune stiller vilkår til skrabning af gulvet i stald Q. Ny stald, hvor der er fast drænet gulv, jf. teknologibladet for fast drænet gulv, og til at staldafsnit med dybstrøelse skal strøs med halm eller andet tørstof, i mængder, der sikrer, at dybstrøelsesmåtten altid er tør i overfladen, da det indgår i forudsætningen for ammoniakemissionsberegningen.

Øvrige krav

Opbevaring af husdyrgødning og håndtering heraf

Opbevaring og håndtering af husdyrgødning fremgår af MKR's afsnit 3.1.4. Aabenraa Kommune vurderer ud fra det beskrevne, at husdyrgødning opbevares og håndteres efter gældende regler. Der stilles vilkår til, at håndtering af gylle skal ske under opsyn for at undgå overløb og spild af husdyrgødning. Der stilles vilkår til håndtering af den traktordrevne pumpe. Der stilles vilkår til, at hvis gyllen ikke suges direkte over i gyllevogn med påmonteret læssekran, skal påfyldning af gylle foregå på støbt plads med afløb til opsamlingsbeholder. Pladsen skal rengøres for spild umiddelbart efter en periode med daglig påfyldning er afsluttet. Begrundelsen for vilkåret er at undgå forurening med gylle i form af ammoniak- og lugtemission og nedsivning af næringsstoffer.

Kapacitet

Ansøger har vedlagt en kapacitetsberegning som Bilag 5.4 til MKR. Det fremgår, at der vil være kapacitet til 9,4 mdr. forudsat at pladsvand fra ensilagepladser udsprinkles. Aabenraa Kommune vurderer, at beregningerne er korrekte. Der stilles vilkår om, at udsprinklingsanlægget skal etableres efter byggebladets anvisninger. Det betyder, at der enten skal etableres en pladsvandsbeholder til opsamling af 2 ugers nedbør eller der skal etableres en anordning, der kan pumpe pladsvandet over i gyllebeholderen i perioder, hvor pladsvandet ikke kan sprinkles ud.

Vurdering af om afstandskrav er overholdt

De lovpligtige afstandskrav til kommuneplanlagte områder og nabobeboelse på 50 m er overholdt.

Det er vurderet, at afstandskrav til vandboringer, vandløb, levnedmiddelvirksomhed, naboskel og beboelse på samme ejendom er overholdt.

Aabenraa Kommunes Trafik & Anlæg er blevet hørt om der kunne meddeles dispensation for afstandskrav til offentlig vej, der går ned igennem stald- og opbevaringsanlæg. Trafik

& Anlæg har svaret, at enten skal ansøger for egen regning få vejen nedlagt, eller ensilagepladsen skal flyttes, så den ikke ligger ind over vejen. Trafik & Anlæg vurderer, at hvis der ikke bygges over vejen, kan der godt meddeles dispensation for afstandskravet, da vejen reelt ikke bliver brugt af andre end ansøger.

Da ansøger fastholder placeringen af ensilagepladsen er det vurderet, at der skal stilles vilkår om, at den offentlige vej, der går igennem stald- og opbevaringsanlæggene skal nedlægges inden der bygges, da det ikke er lovligt, at bygge på en matrikel, der ikke hører til ejendommen.

Vurdering af om husdyrbruget er teknisk, forurenings- og driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug

Aabenraa Kommune vurderer ud fra det beskrevne i MKR's afsnit 3.3, at husdyrbruget ikke er teknisk, forurenings- og driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug.

Begrundelse for øvrige vilkår

Der stilles vilkår til, at husdyrbruget skal drives i overensstemmelse med det indsendte ansøgningsmateriale, herunder at de ansøgte staldsystemer, produktionsarealer og dyretyper skal være i overensstemmelse med ansøgningen med den begrundelse, at alle beregninger på ammoniak- og lugtemissioner og ammoniakdepositioner er foretaget på det ansøgte grundlag.

Egenkontrol

Der stilles vilkår om at egenkontrollen på bedriften, skal opbevares i fem år og forevises på Aabenraa Kommunes forlangende.

Der stilles endvidere egenkontrol vilkår til gulvtypen fast drænet gulv med skraber og aj-leafløb, jf. de tilhørende teknologiblade.

Samlet vurdering

Vurdering af VVM og BAT

På baggrund af de stillede vilkår og ovenstående begrundelse for og særkender på husdyrbruget er det Aabenraa Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte projekt overholder anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), og at projektet ikke indebærer væsentlige indvirkninger på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

- Landskabelige værdier
- Natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart overfor næringsstofpåvirkning
- Jord, grundvand og overfladevand
- Lugt-, støj-, rystelser-, støv-, flue-, transport-, og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion mv.

Vurdering af VVM når faktorerne vurderes enkeltvis, eller når der vurderes på samspillet imellem 2 eller flere af faktorerne

Aabenraa Kommune vurderer på baggrund af det, der er beskrevet i MKR's afsnit 3.5, 3.7, 3.11, 3.14, 3.16 og 3.17, at der ikke er væsentlige negative virkninger på miljøet på nedenstående faktorer, hverken når de vurderes enkeltvis, eller når der vurderes på samspillet imellem 2 eller flere af faktorerne.

- Befolkningen og menneskers sundhed
- Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1 – og 2 natur samt bilag IV arter
- Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima
- Materielle goder, kulturarv og landskabet
- Samspillet imellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4 og

- Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af ovenstående 5 faktorer

Der er redegjort for det ansøgtes forventede indvirkning på klimaet i MKR's afsnit 3.11. Aabenraa Kommune vurderer ud fra redegørelsen over de aftalte klimatiltag i figur 14 i MKR sammenholdt med valg af staldteknologi og det forhold, at el-, vand- og foderforbruget optimeres, at der på husdyrbruget er fokus på at producere med mindst mulig indvirkning på klimaet.

Med hensyn til husdyrbrugets sårbarhed over for klimaændringer er det Aabenraa Kommunes vurdering, at der kan forventes mere ekstrem vejr, hvor især mere nedbør som styrtregn vil kunne forekomme. Ansøger etablerer en ny ensilageplads med en brønd med pumpe og udsprinklingsanlæg, der vil kunne udsprinkle vandet på nærliggende arealer. Desuden har husdyrbruget udarbejdet en beredskabsplan. Hvis der skulle komme meget nedbør i en periode, hvor der ikke kan udsprinkles, er det vurderet, at der vil være opbevaringskapacitet i gyllebeholderne til ekstra vand.

Det vurderes dermed, at husdyrbruget har foretaget tiltag, der reducerer sårbarheden over for klimaændringer.

Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet i henhold til kravene i lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med senere ændringer (husdyrbrugloven) og bekendtgørelse nr. 2256 af 29. december 2020 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

Husdyrbruget har en ammoniakemission på mere 3.500 kg NH₃-N pr. år og er derfor omfattet af husdyrbrugloven § 16a, stk. 1. Husdyrbruget er godkendelsespligtigt og Aabenraa Kommune er godkendelses- og tilsynsmyndighed.

Udnyttelsesfrist

Miljøgodkendelsen skal være udnyttet inden 6 år fra, miljøgodkendelsen er meddelt. Godkendelsen anses for udnyttet, når byggeriet er færdigmeldt. Hvis godkendelsen eller tilladelsen kun er udnyttet delvist, bortfalder den del, der ikke er udnyttet.

Revurdering af miljøgodkendelsen

Miljøgodkendelser givet efter § 16a, stk. 1 skal ikke revurderes.

Retsbeskyttelse

Med denne miljøgodkendelse følger der 8 års retsbeskyttelse af husdyrbrugets indretning og drift. Retsbeskyttelsen gælder indtil den 21. juli 2029.

Ophævelse af gældende miljøgodkendelse, tillæg og anmeldelser

Den eksisterende miljøtilladelse ophæves ved udnyttelse af denne miljøgodkendelse.

Andre tilladelser og dispensationer

Aabenraa Kommune gør opmærksom på, at den meddelte miljøgodkendelse udelukkende omfatter forholdet til husdyrlovgivningen. Der skal søges om byggetilladelse, afledning af tagvand og lignende hos Aabenraa Kommune.

B. Vilkår for husdyrbruget

Vilkårene i denne miljøgodkendelse skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra det tidspunkt, hvor miljøgodkendelsen udnyttes.

Vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.

Denne miljøgodkendelse meddeles på nedenstående vilkår. Konkrete bestemmelser i lovgivningen og bekendtgørelser, der generelt er gældende for alle husdyrbrug, er ikke stillet som vilkår for godkendelsen.

Afgørelse

- Vilkår 1. Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af den vedlagte miljøkonsekvensrapport og enten skema fra husdyrgodkendelse.dk skema nr. 222 262, version 7 hvor gyllebeholderen er placeret syd for den eksisterende gyllebeholdere, eller scenarieberegning skema 227 188, hvor gyllebeholderen er placeret øst for den nye stald modtaget i Aabenraa Kommune den 10. maj 2021, og med de vilkår, der fremgår af miljøgodkendelsen.
- Vilkår 2. Miljøgodkendelse og beredskabsplan skal altid være at finde på ejendommen, enten udskrevet eller digitalt, og de skal være tilgængelige for ejer og medarbejdere. Indholdet skal være driftsleder bekendt. Relevante vilkår i miljøgodkendelsen skal være medarbejderne bekendt.

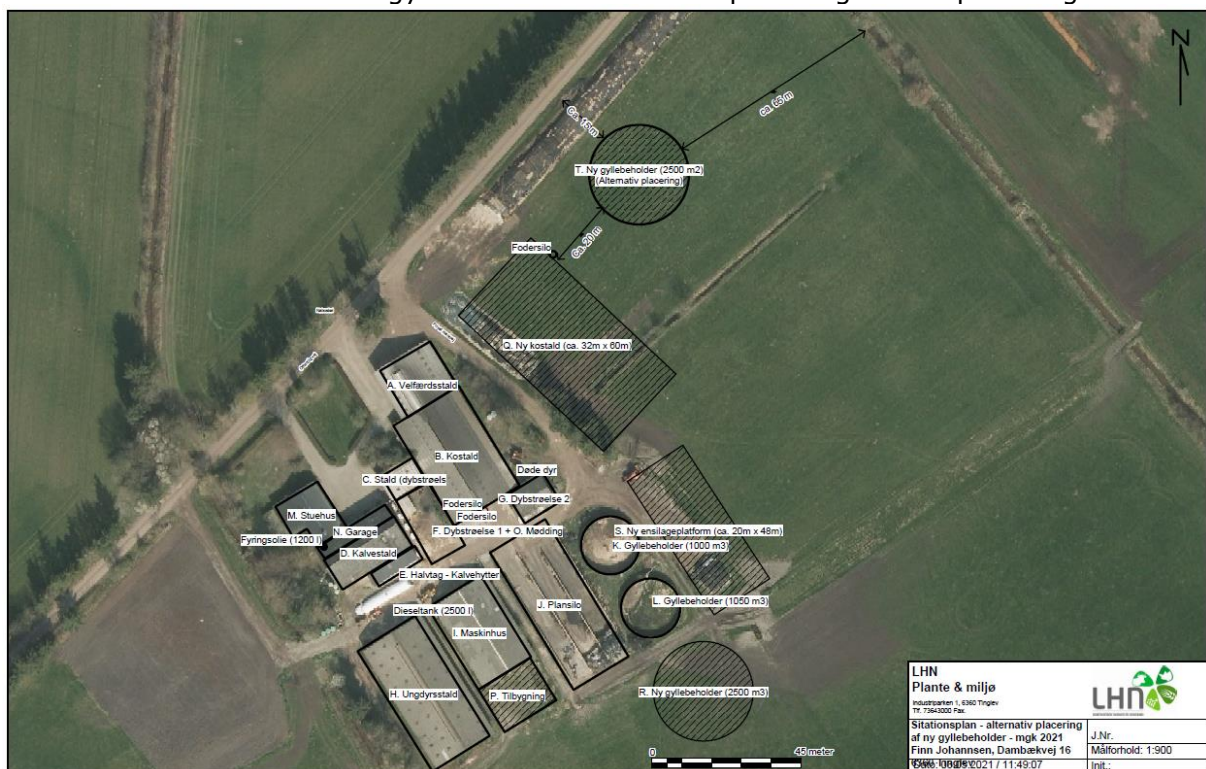
Indretning og drift

Husdyrhold, produktionsareal og staldsystem

- Vilkår 3. Husdyrbrugets stalde, gulvtyper, produktionsarealer og dyretyper skal være i overensstemmelse med nedenstående tabel:

Stald	Produktion	Staldstørrelse m ²	Produktionsareal m ²
A. Velfærdsafdeling	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	294	235
B. Kostald	Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	779	600
C. Stald (dybstrøelse)	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	107	100
D. Kalvestald	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	276	175
E. Halvtagkalvehytter	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	91	90
F. Dybstrøelse 1	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	253	250
G. Dybstrøelse 2	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	125	125
H. Ungdyrstald	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	885	700
Q. Ny kostald (ca. 32 m x 60 m)	Flexgruppe: alle kvæg; fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	1.920 m ²	1.440 m ²
I alt		4.730 m²	3.715 m²

Vilkår 4. Husdyrbruget skal etableres som vist på nedenstående oversigtskort. Der skal kun etableres en gyllebeholder enten med placering R eller placering T:

Vilkår 5. Der tillades fleksibilitet til placering af produktionsarealerne i staldanlæggene og på kalvepladsen under forudsætning af, at dyretype, staldsystem og produktionsarealets størrelse stemmer overens med det oplyste i vilkår 3.

Vilkår 6. Der tillades fleksibilitet til enten at placere den nye gyllebeholder syd for de eksisterende gyllebeholdere eller øst for den nye stald.

Teltoverdækning (Det er et frivilligt tiltag. Hvis det vælges gælder vilkårene)

Vilkår 7. Gyllebeholderne skal forsynes med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt.

Vilkår 8. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.

Vilkår 9. Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen.

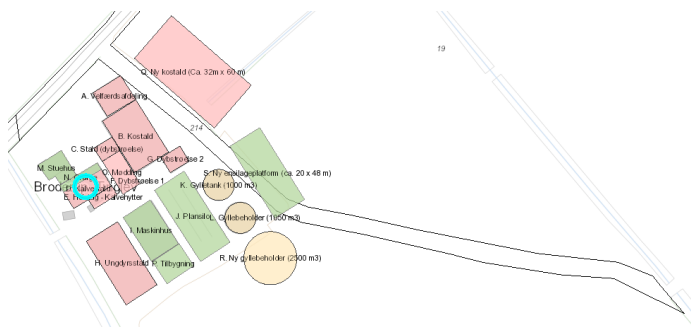
Vilkår 10. Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden 2 hverdage efter skadens opståen. Aabenraa Kommune underrettes straks herom.

Landskabelige forhold

Vilkår 11. Dimensioner, materialer og farvevalg på nye anlæg skal stemme overens med det ansøgte. Hvis der etableres fast teltoverdækning på den nye gyllebeholder, skal teltet være i farven "grå".

Placering af anlæg

Vilkår 12. Strækningen af den offentlige vej matr. 214 Broderup, Tinglev der går ned igennem stald- og opbevaringsanlæg, skal nedlægges for ejerens regning, inden stald og/eller ensilageplads etableres. Den offentlige vejstrækning, der skal nedlægges fremgår af nedenstående kort:

Lugt

Vilkår 13. Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne. Det skal bl.a. sikres at gulve holdes tørre, at gødnings- og foderrester i staldene fjernes, og at fodringssystemer holdes rene.

Håndtering af foder

Vilkår 14. Indkøbt foder skal enten opbevares i lukkede siloer eller i foderlade.

Vilkår 15. Ny ensilageplatform skal bygges efter anvisningerne i Landbrugets byggeblade for ensilagepladser enten "Ensilagesilo med afgrænsningsmur 103.09-06 udgivet august 2014"

https://www.landbrugsinfo.dk/-/media/landbrugsinfo/public/b/8/e/bb_103_09_06.pdf

eller "Ensilageplads nr. 103.09-02 udgivet oktober 1986 og revideret august 2014".

https://www.landbrugsinfo.dk/-/media/landbrugsinfo/public/9/c/2/bb_103_09_02.pdf

Håndtering og opbevaring af husdyrgødning

Vilkår 16. Håndtering af husdyrgødning herunder gyllepumpning og læsning af gyllevogn og vogn med dybstrøelse skal ske under opsyn.

- Vilkår 17. Traktordrevne pumper skal, når de ikke anvendes, og ikke er under opsyn, f.eks. ved arbejdsdagens ophør, afbrydes ved kraftoverførselsakslen. Traktoren skal aflåses eller helt frakobles pumpeudstyret.
- Vilkår 18. Hvis gyllen ikke suges direkte over i gyllevogn med påmonteret læssekran, skal påfyldning af gyllevogn foregå på støbt plads med afløb til opsamlingsbeholder. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter en periode med daglig påfyldning er afsluttet.

Øvrige emissioner og gener

Støj

- Vilkår 19. Bidraget fra landbruget på Dambækvej 16, 6360 Tinglev til det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) må i det åbne land og i samlet bebyggelse ikke overskride følgende værdier, som angivet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder":

	Mandag – Fredag Kl. 07.00 – 18.00 Lørdag Kl. 07.00 – 14.00	Mandag – Fredag Kl. 18.00 – 22.00 Lørdag kl. 14.00 – 22.00 Søndag og hellig- dage Kl. 07.00 – 22.00	Alle dage Kl. 22.00 – 7.00
	dB(A)	dB(A)	dB(A)
Det åbne land	55	45	40
Samlet bebyggelse i landzone/byzone	45	40	35

Støjgrænserne må i det åbne land ikke overskrides ved nærmeste nabos uden-dørs opholdsarealer, maks. 15 m fra beboelsen. Støjgrænserne må i samlet bebyggelse og byzone ikke overskrides noget sted i området.

For dagperioden kl. 07.00-18.00 skal grænseværdierne overholdes inden for det mest støjbelastede tidsrum på 8 timer.

For aftenperioden kl. 18.00 -22.00 skal grænseværdierne overholdes inden for den mest støjbelastede time.

For natperioden kl. 22.00 - 07.00 skal grænseværdierne overholdes inden for den mest støjbelastede halve time.

Støj fra intern transport på landbrugets område medregnes i landbrugets støjbidrag.

Dog medregnes kun støjbidrag fra transport ved driftsbygninger og på områder i umiddelbar nærhed af disse.

Ved tilkørsel af foderafgrøder el. lign. - eksempelvis korn - til siloanlæg eller til faste oplagspladser eller ved bortkørsel af gylle/fast gødning i forbindelse med udbringning til mark kan der ses bort fra støjbidraget fra disse aktiviteter.

- Vilkår 20. Hvis tilsynsmyndigheden, på baggrund af en orienterende støjmåling, finder det nødvendigt, skal den ansvarlige for husdyrbruget dokumentere, at de i vilkår 19 fastsatte støjgrænser overholdes. Tilsynsmyndigheden kan dog kun kræve dette dokumenteret en gang årligt.

Målingerne/beregningerne være en "Miljømåling – ekstern støj", og skal udføres af en person eller firma, som findes på Miljøstyrelsens sidste reviderede liste over firmaer/personer, der er godkendte til at "Miljømåling – ekstern støj". Udgifterne til støjmålingen afholdes af husdyrbruget.

Støv, lys og rystelser

Vilkår 21. Driften må ikke medføre væsentlige støv- og lysgener eller gener i form af rystelser uden for ejendommens eget areal. Dette vurderes af tilsynsmyndigheden.

Skadedyr

Vilkår 22. Der skal på husdyrbruget foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste fastsatte retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Vilkår 23. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.).

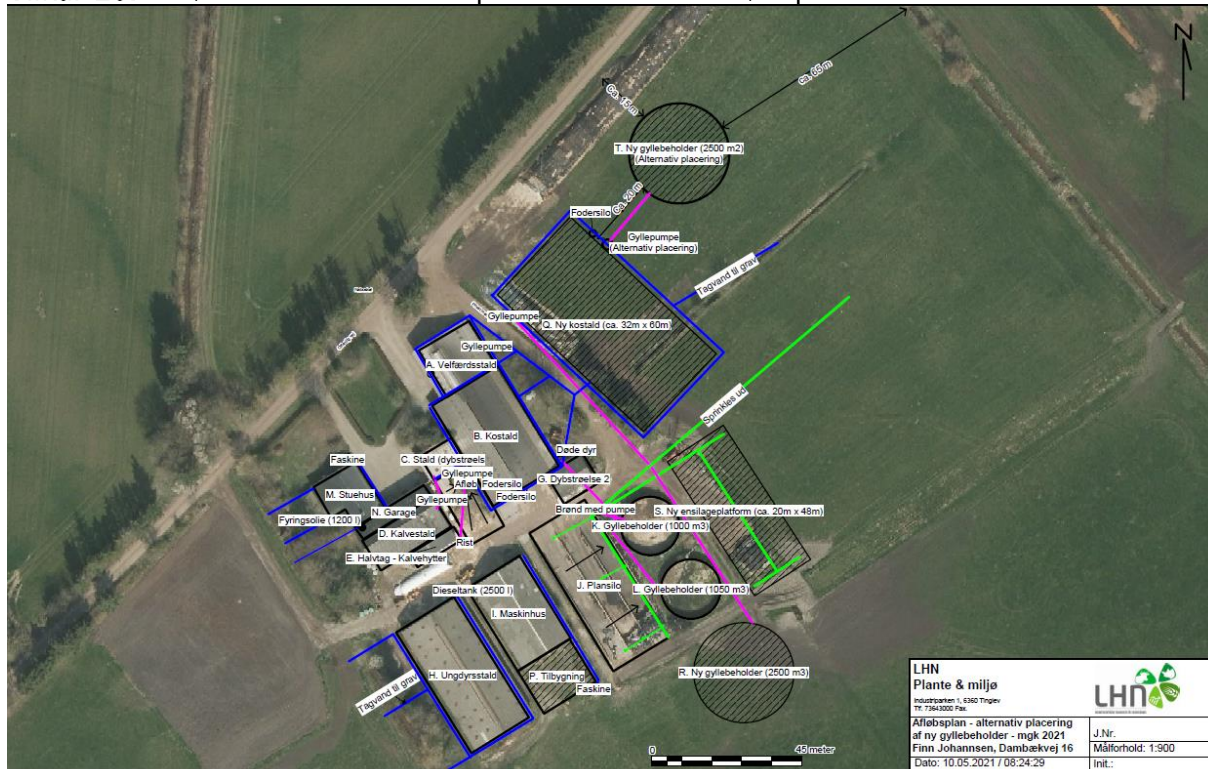
Vilkår 24. Opbevaringsplads til døde dyr skal enten placeres på østsiden af stald G. (nuværende placering) eller på en anden placering, der er blevet accepteret af Aabenraa Kommune. Dyrene skal opbevares hævet over jorden og med fast overdækning.

Kemikalier

Vilkår 25. Kemikalier, medicin, foderstoffer m.v., skal opbevares, således at de ikke kan ledes til jord, grundvand, overfladevand eller afløbssystemer hvis der måtte ske udslip. Et eventuelt spild af sådanne stoffer på befæstede arealer uden afløb til gyllebeholder skal straks opsamles.

Spildevand

Vilkår 26. Afløb skal ske som vist på nedenstående afløbsplan:

Vilkår 27. På befæstede arealer må der ikke ske oplag af tilskudsfoeder m.v., der med evt. regnvand kan tilføres overflade- eller grundvand. Et eventuelt spild af sådanne stoffer på befæstede arealer uden afløb til gyllebeholder skal straks opsamles.

Vilkår 28. Udsprinklingsanlægget skal overholde landbrugets Byggeblad nr. 103.09-05 "udsprinkling af ensilagesaft og restvand".

<https://www.aabenraa.dk/media/2668049/Byggeblad-Udsprinkling.pdf>

Olie og diesel

Vilkår 29. Der skal på ejendommen altid forefindes egnet materiale til opsamling af olie-spild.

Vilkår 30. Olie og diesel, herunder spildprodukter, skal opbevares i overjordiske beholdere på fast bund uden afløb så spild kan opsamles.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Fæst drænet gulv i "Q. Ny kostald"

Vilkår 31. I "Q. Ny kostald" skal der i gangarealet være etableret faste, drænedede gulve med skraber.

Vilkår 32. Gulve støbt på stedet skal være dimensioneret med et fald på minimum 1,5 % mod gulvmidte. Præfabrikerede gulve skal have et fald på minimum 1,0 % mod gulvmidte.

Vilkår 33. Gulvet skal være udført med ajeafløb.

Vilkår 34. Lysningsarealet til ajeafløb/gylleopsamling må maksimalt udgøre 5 % af det samlede gangareal i staldafsnit med fast drænet gulve.

Vilkår 35. Der skal hver dag foretages skrabninger hver anden time.

Vilkår 36. Skraberens skal være forsynet med timer.

Vilkår 37. Skraberens skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.

Dybstrøelsesafsnit i eksisterende og nye stalde og på kalvepladsen

Vilkår 38. I staldafsnit med dybstrøelse skal der strøs med halm eller andet tørstof, i mængder, der sikrer, at dybstrøelsesmåtten altid er tør i overfladen.

Egenkontrol

Generelt

Vilkår 39. Anvendelsen af staldanlægget skal kunne dokumenteres. (Det kan f.eks. være i form af gødningsregnskaber, årsudskrift fra ydelseskontrol og oplysninger fra CHR).

Vilkår 40. Al dokumentation for overholdelse af vilkår skal opbevares i 5 år og forevises Aabenraa Kommune på forlangende. Det kan være kvitteringer for aflevering af farligt affald og for el- og vandforbrug. Desuden logbog for det fast drænedes gulve og for teltoverdækningerne på gyllebeholderne, hvis der er sket skader.

Teltoverdækning af gyllebeholderne (Det er et frivilligt tiltag. Hvis det vælges gælder vilkåret)

Vilkår 41. Der skal føres en logbog for gyllebeholderen, hvori eventuelle skader på teltdugen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og forevises på kommunens forlangende.

Staldafsnit med fast drænet gulv

Vilkår 42. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed.

Vilkår 43. Aabenraa Kommune skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed af mere end 14 dage.

Vilkår 44. Logbog, servicefaktura, registrering fra datalogger eller lignende, der dokumenterer, at skraberens er i drift og vedligeholdes, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på kommunens forlangende.

Ressourceforbrug

El- og vandforbrug

Vilkår 45. El- og vandforbruget skal registreres mindst 1 gang om året.

Vilkår 46. Der skal som minimum gennemføres 5 års kontrol af autoriseret el-installatør af de mest energikrævende el- installationer som malke- og køleanlæg. Kontrollen skal kunne dokumenteres på tilsyn.

Vilkår 47. Der skal gennemføres kontrol, reparation og vedligeholdelse af el- og vandinstallationer løbende.

Beredskabsplan

Vilkår 48. Beredskabsplanen skal opbevares på et kendt og tilgængeligt sted for alle medarbejderne. Den skal ajourføres løbende og minimum 1 gang årligt. Datoen for ajourføringen skal fremgå af planen. Ved ansættelse af udenlandsk arbejdskraft skal beredskabsplanen oversættes til et sprog de forstår. I tilfælde af uheld skal beredskabsplanens forskrifter følges.

Vilkår 49. Beredskabsplanen skal gennemgås med nyansatte når de tiltræder og derefter med de ansatte mindst én gang årligt.

C. Offentlighed og klagevejledning

Annoncering

Ansøgning om miljøgodkendelse har været offentlig annonceret den 2. marts 2021 på Aabenraa Kommunes hjemmeside for at informere offentligheden om ansøgningen og tidligt inddrage denne i beslutningsprocessen.

Aabenraa Kommune har ikke modtaget henvendelser angående anmodning om at få tilsendt udkast til miljøgodkendelse.

Museum Sønderjylland – arkæologi Haderslev blev den 2. marts 2021 orienteret om ansøgningen.

Naboorientering og partshøring

Et udkast til miljøgodkendelsen blev 11. maj 2021 sendt i høring hos ansøger, naboer og andre berørte, samt til andre, som har anmodet herom. Samtidig blev den lagt på Aabenraa kommunes hjemmeside. Der var en frist på 35 dage til at fremsende kommentarer. Det er lovpligtigt at give en frist på mindst 30 dage. På grund af at det muligvis ikke er alle, der har digital postkasse, blev der givet en frist på 35 dage.

Aabenraa Kommune har ikke modtaget bemærkninger til udkastet i høringsperioden.

Annoncering og afgørelse

Den meddelte miljøgodkendelse bliver offentligt annonceret på Aabenraa Kommunes hjemmeside den 21. juli 2021, og afgørelsen bliver fremsendt til de klageberettigede.

Du har ifølge forvaltningslovens² § 9 ret til aktindsigt i alle dokumenter, der vedrører sagen. Eventuel aftale herom skal aftales med Team Miljø's landbrugsgruppe på landbrug@aabenraa.dk.

Klagevejledning

Miljøgodkendelsen kan i medfør af husdyrbrugloven § 76 påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.naevne-neshus.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til Aabenraa Kommune, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i Klageportalen. Når du klager, skal du som privatperson betale et gebyr på kr. 900. For virksomheder og organisationers vedkommende er gebyret på 1.800 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Aabenraa Kommune, der har truffet afgørelse i sagen. Aabenraa Kommune videregiver herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

² Lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014 Forvaltningsloven

Afgørelsen annonceres offentligt den 21. juli 2021 på Aabenraa Kommunes hjemmeside. En eventuel klage skal være modtaget senest den 18. august 2021, der er dagen for klagefristens udløb.

Aabenraa Kommune kan oplyse, at det af husdyrbrugloven § 81, stk. 1 fremgår, at en klage ikke har opsættende virkning, med mindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Når Aabenraa Kommune modtager en klage, underretter kommunen straks ansøger om klagen.

Afgørelsen kan påklages af:

- Afgørelsens adressat
- Miljøministeren, når væsentlige nationale eller internationale interesser er berørt.
- Enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald
- Styrelsen for patientsikkerhed
- Danmarks Fiskeriforening, Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd og Forbrugerrådet, alle i henhold til lovens § 85
- Lokale foreninger og organisationer, i henhold til lovens § 86
- Landsdækkende foreninger og organisationer, i henhold til lovens § 87

Søgsmål til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er offentligt bekendtgjort.

Udkastet til miljøgodkendelsen er forud for meddelelse af godkendelsen blevet sendt til ansøger og ansøgers rådgiver, og de øvrige klageberettigede, herunder sundhedsstyrelsen, organisationer, parter, naboer og andre berørte (beboelser der er beliggende inden for det beregnede konsekvensområde for lugtmission, jf. kapitel D).

Miljøgodkendelsen bliver sendt til nedenstående:

- Ejer og ansøger Finn Johannsen, Dambækvej 16, 6360 Tinglev, afjohannsen@bbsyd.dk
- Miljørådgiver Louise Riemann, LHN, lhr@lhn.dk
- Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Syd, trsyd@stps.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dnaabenraa-sager@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité, aabenraa@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
- DOF-Sønderjylland, aabenraa@dof.dk
- Det økologiske Råd, husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Fiskeriforening, mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, ae@ae.dk
- Forbrugerrådet: fbr@fbr.dk

Den 21. juli 2021

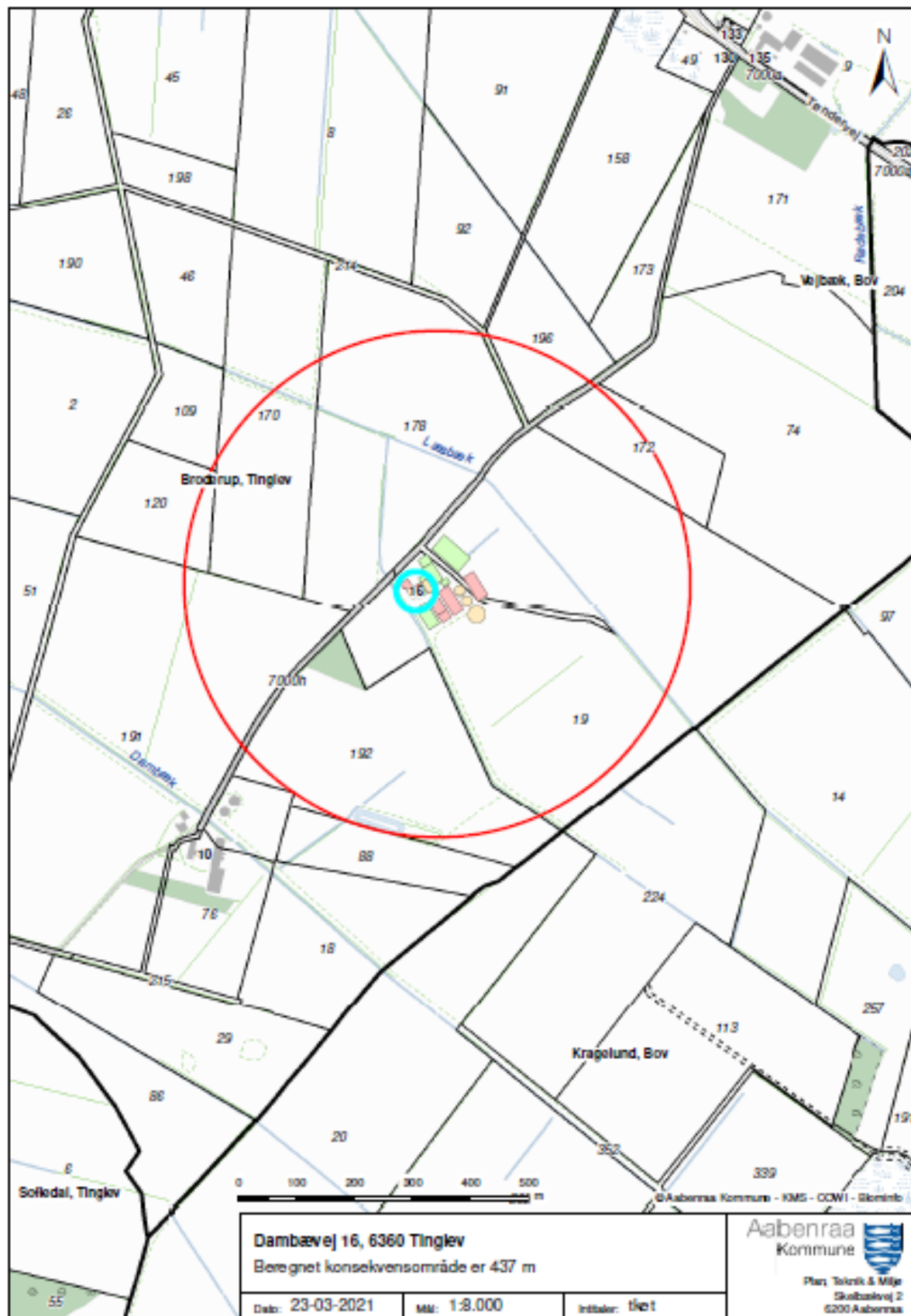

Jon Kjær Jensen
Miljøingeniør

D. Kommunens bilag

Lugtkonsekvenszonen

Aabenraa Kommune har udarbejdet et kort over lugtkonsekvenszonen, der er på 437 m:

E. Miljøkonsekvensrapport § 16 a stk. 1

Ansøger har indsendt en ansøgning om miljøgodkendelse med tilhørende bilag. Det er miljørådgiver cand. scient. landskabsforvaltning Louise H. Riemann, LHN, der har udarbejdet ansøgningsmaterialet.

Aabenraa Kommune vurderer, at de oplysninger, som ansøger har fremlagt i MKR, er fuldstændige og af tilstrækkelig høj kvalitet. Det fremgår af afsnit 3.19 i MKR, hvilken metode der er anvendt til beregning af de væsentligste virkninger på miljøet, og referencelisten om oplysninger af kilderne til MKR's beskrivelser og vurderinger fremgår af afsnit 3.20 i MKR.

MKR er vedlagt som bilag 1 til miljøgodkendelsen. Bilag i MKR er ikke vedlagt særskilt, fordi de er indarbejdet i miljøgodkendelsen. Hvis bilagene ønskes tilsendt, kan de fås ved henvendelse til landbrug@aabenraa.dk eller på tlf.7376 7864.

Ansøgningskemaet og scenarieberegningen fra husdyrgodkendelse.dk er ikke vedlagt, da de væsentligste resultater er indarbejdet i enten MKR eller udkast til miljøgodkendelse. Hvis de ønskes tilsendt, kan de fås ved henvendelse til landbrug@aabenraa.dk eller på tlf.7376 7864.

Vedlagte relevante bilag:

Bilag 1: Miljøkonsekvensrapport (MKR)

Miljøkonsekvensrapport til § 16a

Dambækvej 16, 6360 Tinglev

Ansøgning om opførelse af kostald med 2
malkerobotter, ny gyllebeholder og ny ensilageplatform

Skema 222262 i Husdyrgodkendelse.dk

Indsendt 3. maj 2020 (Version 5)

Datablad (A1, A2, A3, A4, A5, E3)

Ansøger og ejer	Finn Johannsen, Dambækvej 16, 6360 Tinglev. Mobil: 22122009, Mail: afjohannsen@bbsyd.dk
Husdyrbrugets adresse	Dambækvej 16, 6360 Tinglev.
CVR-nummer	13182590
CHR-nummer	50909
Kommune	Aabenraa
Ejendomsnummer	5800014244
Matrikel-nr.	19 – Broderup, Tinglev
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	Der ejes ingen ejendomme, som indgår i driftsmæssig sammenhæng med Dambækvej 16.
Biaktiviteter	Nej
Ansøgningskema	222262
Konsulent	Louise H. Riemann, cand. scient. landskabsforvaltning Tlf.: 73642915 og e-mail: lhr@lhn.dk Miljø- og naturrådgiver hos: LHN, Industriparken 1, 6360 Tinglev CVR-nr. 16342718 (Kompetent ekspert, der har udarbejdet miljøkonsekvensrapporten)
Ansøgning indsendt første gang	2. februar 2021

Forord/Læsevejledning

Denne rapport er en miljøkonsekvensrapport/ansøgning om miljøgodkendelse efter § 16a. Rapporten beskriver de miljømæssige konsekvenser ved det ansøgte projekt på Dambækvej 16, 6360 Tinglev.

Rapporten er en miljøkonsekvensrapport og behandler de potentielle væsentlige miljøpåvirkninger ved ejendommens produktion og den ansøgte ændring i dyreholdet. Rapporten indeholder en beskrivelse af husdyrbruget og det ansøgte samt under hvert afsnit en vurdering af de væsentlige indvirkninger på miljøet. Rapporten danner grundlaget for kommunens afgørelse om miljøgodkendelse for ejendommen.

Miljøkonsekvensrapporten dækker alle oplysningskrav efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen¹ og er opbygget ud fra Miljøstyrelsens forslag til en skabelon. De angivne parenteser med bogstaver og tal henviser til oplysningskravene jf. bilag 1 i bekendtgørelsen.

Til miljøkonsekvensrapport er der indsendt bilag med oversigtskort over ejendommen, staldtegninger/skitser med opgørelse af produktionsarealer og en fuldmagt fra ansøger. Endvidere genereres der en pdf af ansøgningskema 222262.

¹ Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug BEK nr. 718 af 08/07/2019

Indhold

Datablad (A1, A2, A3, A4, A5, E3)	2
1 Indledning.....	6
2 Ikke teknisk resumé (F9).....	6
3 Husdyrbruget og det ansøgte.....	9
3.1 Indretning og drift af anlægget (B1, B5, E1a, F1a, F1b)	9
3.1.1 Stald- og opbevaring.....	10
3.1.2 Dyrehold	12
3.1.3 Produktionsarealer.....	12
3.1.4 Opbevaring og håndtering af husdyrgødning.....	14
3.1.5 Drift af anlægget.....	16
3.2 Bygningmæssige ændringer og anlægsarbejde (B2, E1a, E1c, F1b)	17
3.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre landbrug (A5, B3, E1c)	17
3.4 Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed samt generelle afstandskrav (B4, C1c, F1a)	17
3.4.1 Generelle afstandskrav (B4)	21
3.4.2 Bygningmæssige ændringer i forhold til landskab (B2, E1a, F1a, F2).....	24
3.4.3 Kommunen vurderer, Bilag IV arter (B5, D1c).....	26
3.5 Ammoniakemission og -deposition (B5, B4, E1b, E1c).....	27
3.5.1 Miljøteknologier og indsatte virkemidler (F5g).....	28
3.5.2 Naturpunkter (B5, E1b)	28
3.6 Lugtemission (B6, B4, E1b, E1c, F4).....	33
3.6.1 Kumulation til naboer (B6, D1b).....	35
3.7 Øvrige emissioner og gener (B7, D1b, D1c, F2, F3, F4, F%c)	35
3.7.1 Støj (B7, E1b, F1d, F5c).....	35
3.7.2 Støv (B7, E1b, F1d, F5c)	38
3.7.3 Lys (B7, E1b, F1d, F4c)	38
3.7.4 Emission af forurenende stoffer (F5C)	39
3.7.5 Skadedyr (B7)	39
3.7.6 Transporter (B7)	39
3.8 Reststoffer, affald og naturressourcer (B8, E1b, E1c, F1c, F1d, F5b, F5f)	41
3.8.1 Døde dyr (B8, F1c)	42
3.8.2 Affald (B8, F1c)	42
3.8.3 Olie- og kemikalier (B7, B8, F1c).....	44
3.8.4 Råvare (B7, F1c).....	45

3.8.5	Energiforbrug (B8, F1c).....	45
3.8.6	Vandforbrug (B8, F1c)	46
3.8.7	Spildevand og restvand (B7, F1d).....	47
3.8.8	Samlet konklusion på afsnit 3.8 Reststoffer, affald og naturessourcer (F5b, F5c)	48
3.9	Forurenings- og gene begrænsende tiltag – Større ulykker og katastrofer (B7, E1c, F8)	48
3.10	BAT-ammoniakemission (B9, C2, E1c).....	51
3.11	Indvirkning på klimaet og projektets sårbarhed overfor klimaændringer, faren for sundhed, kulturarv og miljø samt kumulation (F5f, F5d, F5e)	52
3.12	Grænseoverskridende virkninger (B10, E1c).....	54
3.13	Påvirkning af jordarealer og jordbund (E1c)	54
3.14	Andet om befolkningen og menneskers sundhed (E1c)	54
3.15	Alternative løsninger og referencescenarie (E1d, F2, F3)	55
3.16	Samspillet mellem faktorer jf. § 4 stk. 6 nr. 5	55
3.17	Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker (F8)	56
3.18	Oplysninger om konsulenten	56
3.19	Metode (F6).....	56
3.20	Referenceliste (F10)	57
4	Konklusion	57
5	Bilag	59
5.1	Situationsplan.....	59
5.2	Afløbsplan.....	59
5.3	Skitse med produktionsarealer	59
5.4	Overslag opbevaringskapacitet	59
5.5	Beredskabsplan	59
5.6	Fuldmagt.....	59

1 Indledning

Denne miljøkonsekvensrapport/ansøgning om miljøgodkendelse beskriver og vurderer en udvidelse på ejendommen Dambækvej 16, 6360 Tinglev. Ejendommen er ejet af Finn Johansen, Dambækvej 16, 6360 Tinglev, som ligeledes er ansøger på denne ansøgning. Ejendommen har været drevet økologisk siden 1997.

Ansøger ejer også ejendommen Gammel Bajstrupvej 8, samt en bygningsløs ejendom på Gerrebækvej.

Ejendommen har en § 16b godkendelse fra 2018 hvor alle de eksisterende staldanlæg er blevet godkendt ud fra produktionsarealer. Med indsendelsen af denne ansøgning ønsker ansøger at bygge en ny kostald til køer på ca. 32 m x 60 m hvori der etableres 2 malkerobtter. Stalden placeres øst for de eksisterende bygninger. Derudover ønsker ansøger at bygge én ny gyllebeholder ca. 2500 m³ evt. med overdækning som placeres i forlængelse af de eksisterende gyllebeholdere mod syd eller ca. 20 m øst for den ny stald (indsendt som scenarieberegning med skema nr. 227188). Ligeledes opføres en platform til ensilage på ca. 20 m x 48 m.

Godkendelsen anses nødvendig for ejendommens drift, idet det er nødvendigt at optimere ejendommens indtjening, for at kunne overleve i branchen. Fri produktion på staldenes produktionsarealer vil gøre det nemmere at udnytte staldanlæggene optimalt og udvidelsen vil fremtidssikre bedriften.

Den ny gyllebeholder findes erhvervsmæssig nødvendig, da der ved udvidelsen kommer til at mangle opbevaringskapacitet til gylle. Ansøger ønsker ved etablering af den ny gyllebeholder at fremtidssikre landbruget, så ejendommen ikke skal være afhængig af andre i fremtiden (leje af beholder). Dette vil samtidig være en gevinst for miljøet, da gyllen fremadrettet i større grad kan udbringes på de mest optimale tidspunkter for markarbejdet.

Beskyttelsesniveauerne for ammoniak til kategori 1,2 og 3 naturen samt BAT og lugt er overholdt.

Denne rapport er opdelt i fem kapitler, der ses i indholdsfortegnelsen.

2 Ikke teknisk resumé (F9)

Der søges om miljøtilladelse efter § 16a i Lov om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug for ejendommen Dambækvej 16, 6360 Tinglev, da ammoniakemissionen fra ejendommen er over 3500 kg NH₃-N/år.

Landbruget har en miljøgodkendelse fra juli 2018 hvor ejendommen blev godkendt til følgende produktionsarealer:

- Stald A, velfærdsafdeling: 235 m², flexgruppen 'Alle kvæg: Dybstrøelse'.
- Stald B, kostald: 600 m², flexgruppen 'Alle kvæg: Sengestald med spalter (bagskyld eller ringkanal)'.
- Stald C, stald (dybstrøelse): 100 m², flexgruppen 'Alle kvæg: Dybstrøelse'.
- Stald D, kalvestald: 175 m², flexgruppen 'Alle kvæg: Dybstrøelse.'
- Stald E, halvtag – kalvehytter: 90 m², flexgruppen 'Alle kvæg: Dybstrøelse'.
- Stald F, dybstrøelse 1: 250 m², flexgruppen 'Alle kvæg: Dybstrøelse.'
- Stald G, dybstrøelse 2: 125 m², flexgruppen 'Alle kvæg: Dybstrøelse.'
- Stald H, ungdyrstald: 700 m², flexgruppen 'Alle kvæg: Dybstrøelse.'

Der blev også givet godkendelse til:

- En forlængelse af det eksisterende maskinhus på 15 m. (ikke opført endnu, men er planlagt).

Forud for miljøtilladelsen fra 2018 var der blev lavet et skift i dyretype på ejendommen i 2014, hvor det tilladte dyrehold var på 92 årskøer (9.517 kg EMK, tung race), 61 årsopdræt (6-27 mdr, tung race) og 25 årsopdræt (0-6 mdr., tung race) og i 2015 blev der søgt om en velfærdsudvidelse hvor A. Velfærdsafdeling blev bygget.

Ansøger ønsker at fremtidssikres sin bedrift ved etablering af én ny kostald på ca. 32 m x 60 m (1920 m²) hvori der etableres 2 malkerobotter. Stalden placeres øst for de eksisterende bygninger. Derudover ønsker ansøger at bygge én ny gyllebeholder ca. 2500 m³ evt. med overdækning som placeres i forlængelse af de eksisterende gyllebeholdere mod syd eller ca. 20 m øst for den ny stald (indsendt som scenarieberegning med skema nr. 227188). Ligeledes opføres en platform til ensilage på ca. 20 m x 48 m.

Ansøgningen er indsendt med skemanummer: 222262 og den alternative placering af den ny gyllebeholder er indsendt i scenarieberegningen med skema nr. 227188.

Produktions arealet i **A. Velfærdsafdeling** er ca. 235 m² på dybstrøelse og dette ændres ikke ved udvidelsen. Der søges til flexgruppen "alle kvæg; dybstrøelse, så der frit kan vælges mellem dyrene indenfor denne dyregruppe.

Produktionsarealet i den eksisterende **B. Kostald** er ca. 600 m² og dette ændres ikke ved udvidelsen. Der søges til flexgruppen "alle kvæg; sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal), så der frit kan vælges mellem dyrene indenfor denne dyregruppe.

Produktions arealet i **C. Stald (dybstrøelse)** er ca. 100 m² på dybstrøelse og dette ændres heller ikke ved udvidelsen. Der søges til flexgruppen "alle kvæg; dybstrøelse, så der frit kan vælges mellem dyrene indenfor denne dyregruppe.

Produktions arealet i **E. Halvtag – kalvehytter** er ca. 90 m² på dybstrøelse og dette ændres heller ikke ved udvidelsen. Der søges til flexgruppen "alle kvæg; dybstrøelse, så der frit kan vælges mellem dyrene indenfor denne dyregruppe.

Produktions arealet i **D. Kalvestald** er ca. 175 m² på dybstrøelse og dette ændres heller ikke ved udvidelsen. Der søges til flexgruppen "alle kvæg; dybstrøelse, så der frit kan vælges mellem dyrene indenfor denne dyregruppe.

Produktions arealet i **F. Dybstrøelse 1** er ca. 250 m² på dybstrøelse og dette ændres ikke ved denne udvidelse. Der søges til flexgruppen "alle kvæg; dybstrøelse, så der frit kan vælges mellem dyrene indenfor denne dyregruppe.

Produktions arealet i **G. Dybstrøelse 2** er ca. 125 m² på dybstrøelse og dette ændres ikke ved denne udvidelse. Der søges til flexgruppen "alle kvæg; dybstrøelse, så der frit kan vælges mellem dyrene indenfor denne dyregruppe.

Produktions arealet i **H. Ungdyrstald** er ca. 700 m² på dybstrøelse og dette ændres heller ikke ved udvidelsen. Der søges til flexgruppen "alle kvæg; dybstrøelse", så der frit kan vælges mellem dyrene indenfor denne dyregruppe.

Produktionsarealet **Q. Ny Kostald** bliver der ca. 1440 m² med sengebåse og fast drænet gulv. Der søges til flexgruppen "Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb", så der frit kan vælges mellem dyrene indenfor denne dyregruppe.

For at gøre ejendommen så fleksibel som muligt, søges der til flexgruppen "Alle Kvæg" på alle produktionsarealerne. Der søges desuden til et større produktionsareal end der forventes udnyttet. Dette er valgt for at indbygge noget fleksibilitet i ansøgningen.

Ansøgningen er indsendt med skemanummer: 222262

Den samlede ammoniakemission stiger derfor fra 1562,5 kg NH₃-N/år i 8-års drift til 2387,5 kg NH₃-N/år i nudrift og 3952,4 kg NH₃-N/år i ansøgt drift.

Ejendommen overholder alle afstandskrav i § 6 og § 8 i husdyrloven. Udvidelsen foregår i eksisterende bygninger samt ved opførelse af en ny kostald øst for den eksisterende bebyggelse samt opførelse af en ny gyllebeholder på ca. 2500 m³ og det vurderes derfor, at udvidelsen ikke vil være til gene for de omkring liggende ejendommen samt naturen i området.

Beregningerne viser, at hverken natur beskyttet efter danske nationale regler eller efter EU regler, vil modtage mere ammoniak end de grænser, der er sat herfor i lovgivningen.

Ejendommen overholder også alle krav ift. implementering af de bedste teknikker i staldanlæg, håndtering af gylle, affald, skadedyrsbekæmpelse mm.

Det er desuden ansøgers samlede vurdering, at det ansøgte projekt:

- Overholder alle beskyttelsesniveauer for ammoniak og lugt.
- Anvendelse af de bedste teknikker
- Ikke påvirker Natura 2000 væsentligt
- Ikke vil have indflydelse på planter eller dyr omfattet af bilag IV, artsfredning eller rødlistet
- Ikke vil have væsentlig virkning på de landskabelige værdier.
- Ikke vil have væsentlig indflydelse på klima
- Ikke vil påvirke menneskers sundhed.

3 Husdyrbruget og det ansøgte

I dette kapitel beskrives og vurderes husdyrbrugets indretning og drift, husdyrbrugets beliggenhed i forhold til omgivelserne, samt husdyrbrugets påvirkning af omgivelserne med hensyn til ammoniak, lugt, støj, rystelser, støv, lys, skadedyr, transport, affald og forbrug af ressourcer.

3.1 Indretning og drift af anlægget (B1, B5, E1a, F1a, F1b)

Husdyrbruget er placeret i landzone ca. 4900 m syd for Tinglev i Aabenraa Kommune. Området er præget af spredt bebyggelse med gårde og boliger mellem hinanden. Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt er Dambækvej 6 der ligger ca. 1000 m syd vest for ejendommen. Nærmeste samlede bebyggelse er beliggende i Bajstrup ca. 3000 m nord øst for ejendommen (Bajstrup Bygade 31) og nærmeste byzone er placeret ved Tinglev ca. 4900 m nord for ejendommen.

Ejendommen ligger tilbagetrukket ca. 20 m fra Dambækvej som er en grusvej (målt fra velfærdsstalden). Den ny kostald kommer ligeledes til at ligge ca. 20 m fra Dambækvej (minimum 15 m). Der er ingen levende hegn stik nord og øst for ejendommen, men på den anden side af Dambækvej er der et levende hegn og der er flere levende hegn mellem markerne mod øst. Mod vest og syd er der levende hegn. Ejendommen fremstår ikke særlig synlig i landskabet, så der er ikke planlagt yderlige beplantning. Der er 3 indkørsler til ejendommen hvoraf det primært er de to østligste der bliver brugt i forbindelse med driften. Måske etableres der yderlige en i forbindelse med opførelsen af den ny stald.

Til ejendommen hører et stuehus (M.), en Kostald (B), en Velfærdsstald (A), en kalvestald (D), en ungdyrsstald (H) og flere pladser/stalde med dybstrøelse (D., E., F. og G.), et maskinhus (I.), en garage (N). Derudover er der en plansilo (J.) samt to gyllebeholdere på hhv. 1000 m³ (K) og 1050 m³ (L).

B. Kostald: Staldsystemet i nuværende kostald er sengebåse med spalter og skraber - der skrubes manuelt 2 gange dagligt med manuel skrabemaskine (Jydeland/BOBMANN) (bagskyld). Da skraber ikke længere er på teknologilisten kan der ikke regnes med nogen effekt af skraberne.

E. Halvtag – kalvehytter + D. kalvestald: Disse staldafsnit bruges hovedsagligt til småkalvene (0-6 mdr.), som går i dybstrøelse indtil de er 6 mdr. hvilket er lovpligtig.

A. Velfærdsstald + C. Stald (dybstrøelse) + dybstrøelse 1 + 2 (F. og G.): Disse staldafsnit bruges primært til kælvende køer og kvier, goldkøer samt syge dyr eller dyr med behov for ro. Staldene er med dybstrøelse.

H. Ungdyrsstald: Staldafsnittet bruges primært til kvier fra 6 mdr. til ca. 22-24 mdr. Stalden er med dybstrøelse.

Til opfyldelse af opbevaringskapacitet er der på ejendommen i dag en beholder på 1000 m³ fra 1992 samt en beholder på 1050 m³ fra ca. 1993.

Ansøger ønsker at fremtidssikres sin bedrift ved etablering af én ny kostald på ca. 32 m x 60 m (1920 m²) hvori der etableres 2 malkerobotter. Stalden placeres øst for de eksisterende bygninger og bliver etableret med fastdrænet gulv med skraber og ajlefløb. Der bliver desuden et servicrum i stalden.

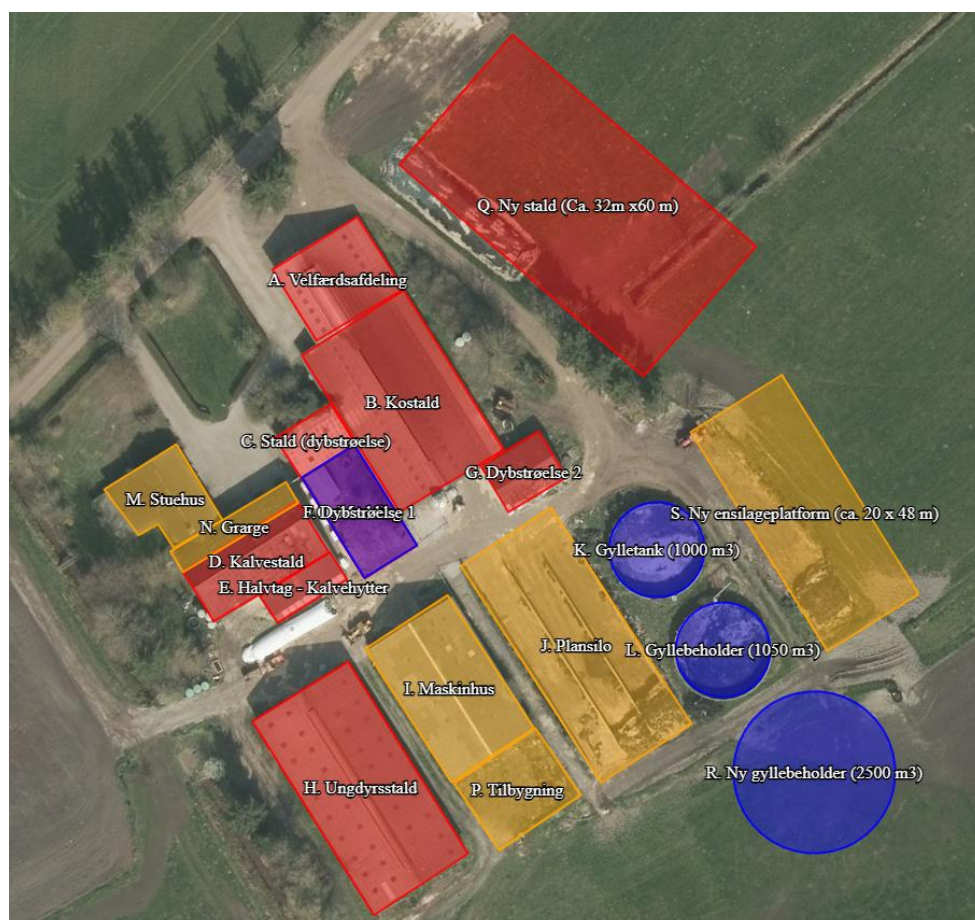
Derudover ønsker ansøger at bygge én ny gyllebeholder ca. 2500 m³ evt. med overdækning som placeres i forlængelse af de eksisterende gyllebeholdere mod syd eller ca. 20 m øst for den ny stald. Ligeledes opføres en platform til ensilage på ca. 20 m x 48 m. Denne placeres øst for gyllebeholderne. I forbindelse med opførelsen af den ny platform til ensilage laves en anordning, så alt overpladevand fra ensilageanlæg kan sprinkles ud.

Der kommer en slags drivgang mellem staldafsnittene A. Velfærdsafdeling og B. Kostald til den ny stald Q Ny stald. Den endelige placering kendes dog ikke endnu, men det bliver i de to staldes nordligste ender og Q. Ny kostald er lagt parrelt med Dambækvej for at få den korteste afstand mellem de to staldanlæg. Efter udvidelsen vil der være køer til 3 robotter, men der installeres kun to i den nye stald. Det er meningen, at de køer der fortsat opstaldes i B. Kostald ca. 50 stk. også stadig skal malkes i malkestalden, så der skal ikke drives dyr frem og tilbage mellem de to staldafsnit på daglig basis. Hvis det kommer til at fungere godt med robotterne vil ansøger på sigt også etablere en malke robot i B. Kostald.

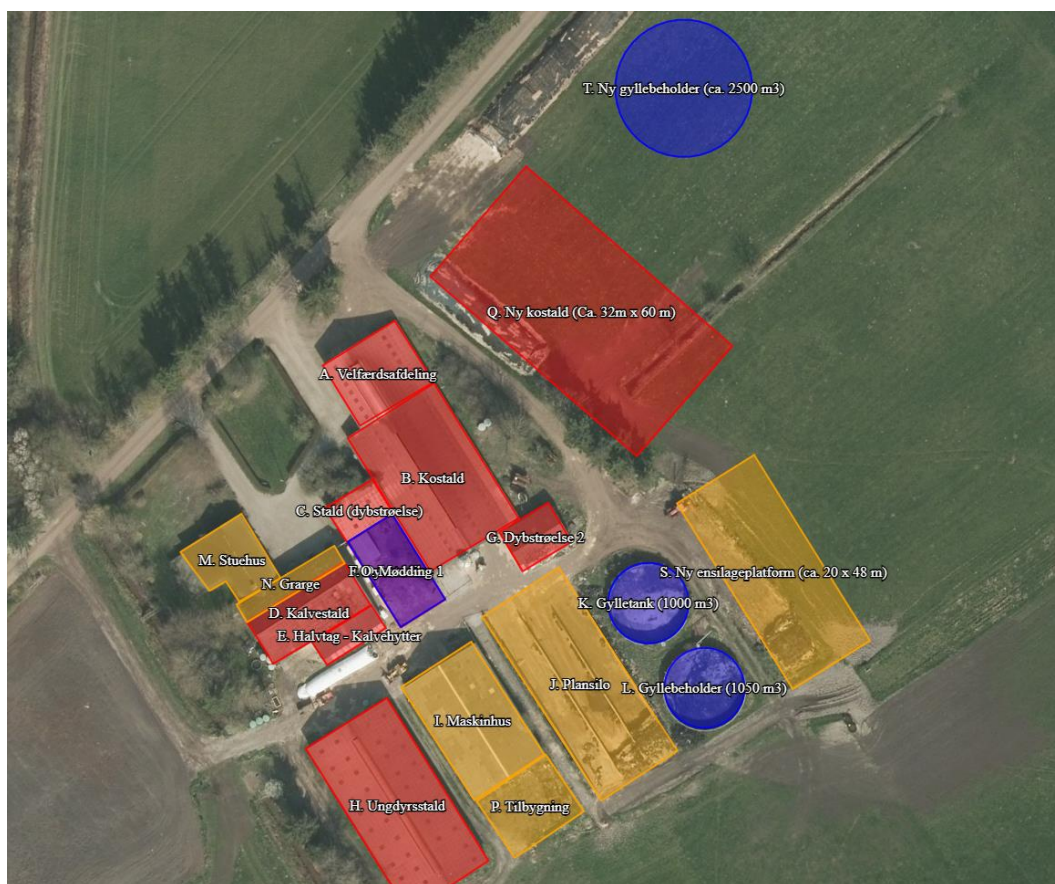
Ejendommen er tilsluttet vandværk, der forsyner boligen og produktionsanlægget med vand.

3.1.1 Stald- og opbevaring

Placering af det eksisterende staldanlæg, opbevaringsanlæg og øvrige bygninger fremgår af situationsplanen i Bilag 5.1 og figur 1a og den tilhørende tabel 1. Den alternative placering af den ny gyllebeholder fremgår af Bilag 5.7 og figur 1b

Figur 1a: Husdyrbrugets stalde og opbevaringsanlæg. Kort fra husdyrgodkendelse.dk

Figur 1b: Husdyrbrugets stalde og opbevaringsanlæg. Kort fra husdyrgodkendelse.dk

Tabel 1: Oversigt over bygninger og opbevaringsanlæg:

9,5	Bygning	Opførelses år/til eller ombygning	Dimensioner	Højde (kip)	Diverse
A	Velfærdsstald (goldkøer, syge- og kælvningsbokse)	2015	Ca. 290 m ²	Ca. 6m	Røde mursten mod vest og nord samt rødt blik mod øst. Gråt eternittag
B	Kostald (Malkende køer)	1991	Ca. 770m ²	Ca. 6 m	Røde mursten mod vest, nord og syd samt rødt blik mod øst. Gråt eternittag
C	Stald (dybstrøelse)		Ca. 96 m ²	Ca. 6 m	Røde mursten samt gråt eternittag
D	Kalvestald	1965	Ca. 264 m ²	Ca. 6 m	Røde mursten og gråt eternittag
E	Halvtag - kalvhytter				Halvtag med stålplader på taget. Åbent i siderne.
F	Dybstrøelse 1 – plads der bruges som mødding samt hvorpå der kan opsættes hytter		Ca. 250 m ²	Hytter ca. 4 m	Betonplads med afløb til gylle. Hytter

G	Dybstrøelse 2 – hytte der bruges til goldkøer		Ca. 125 m ²	Ca. 4,5 m	Røde stålplader + gråt eternittag
H	Ungdyrstald	1999	Ca. 822 m ² jf. BBR	Ca. 6,5 m	Røde stålplader + gråt eternittag
I	Maskinhus	1992	Ca. 505 m ² jf. BBR	Ca. 6 m	Røde stålplader + gråt eternittag
J	Plansiloanlæg	1992	Ca. 804 m ²	Ca. 2,0 m	Støbt beton og beton elementer med afløb til pumpebrønd
K	Gyllebeholder (Gylle)	1992	1000 m ³	4 m – ca. 3 meter over jord	Grå beton elementer
L	Gyllebeholder (gylle)	Ca. 1993	1050 m ³	4 m – ca. 3 meter over jord	Grå beton elementer
M	Stuehus (beboelse)	1965	175 m ²	Ca. 4,5 m	Røde mursten og sorte stålplader på taget
N	Garage mm. (Biler cykler mm.)	1965	Ca. 110 m ²	Ca. 6 m	Røde mursten og gråt eternittag
O	Mødding (Dybstrøelse) – samme areal som F		Ca. 250 m ²		Betonplads med afløb til gylle.
P	Tilbygning til maskinhus		Ca. 275 m ²	Ca. 6 m	Røde stålplader + gråt eternittag
Q	Ny kostald		Ca. 1920 m ² (32x60m)	Ca. 9 m	Røde mursten mod vej ca. 1,2 m og port i begge sider og rød blik og gråt tag med lysplader
R	Ny gyllebeholder		Ca. 2500 m ³	4 m – ca. 3 meter over jord	Grå betonelementer og evt. overdækning i grøn eller grå
S	Ny ensilageplatform		Ca. 960 m ² (20x48m)		Gråt beton med afløb til beholder – sprinkles ud
T	Ny gyllebeholder (alternativ placering)		Ca. 2500 m ³	40m – ca.3 meter over jord	Grå betonelementer og evt. overdækning i grøn eller grå

3.1.2 Dyrehold

Ejendommen blev i 2018 godkendt til et samlet produktionsareal på 2.275 m² og der blev i ansøgningen taget udgangspunkt i et dyrehold på 120 køer og 140 kvier.

Når den ny kostald bliver realiseret, regner ansøger med, at der vil være ca. 200 køer og 200 kvier på ejendommen. Ansøger ønsker dog at holde alle muligheder for ejendommen åbne og søger derfor om flexgruppen "Alle kvæg" i alle staldafsnit, hvilket modellen med produktionsarealer tillader.

3.1.3 Produktionsarealer

Det følger af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at der skal foretages beregninger for før og efter situationen for husdyrbruget. Der skal desuden foretages beregninger for husdyrproduktionen for 8 år siden. Derfor skal 8 årsdriften og nudriften fastsættes.

Produktionsarealerne er for køer og kvier opgjort på baggrund af skitser lavet af ansøger. Der er ikke med sendt skitse for Q. Ny kostald, da den endelige placering af produktionsarealet ikke kendes endnu.

Staldskitserne er vedhæftet ansøgningen som bilag 5.3

8-års drift

Tager udgangspunkt i produktionsarealet som det var i skiftet i dyretype i 2014.

Areal og dyretyper fremgår af Tabel 2.

Tabel 2: Stalde, dyretype og produktionsarealer på Dambækvej i 8-års drift. Tabel: Husdyrgodkendelse.dk

8 års drift						
B. Kostald	779	Naturlig ventilation	3 m	(#344048) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	2	600
C. Stald (dybstrøelse)	107	Naturlig ventilation	3 m	(#344051) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	100
H. Ungdyrsstald	885	Naturlig ventilation	3 m	(#344055) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	700
Ny stald - fremtid (32m x 60m)	1920	Blandet ventilation	3 m			
Sum						1400

Nudrift

Nudriften tager udgangspunkt i miljøgodkendelsen fra 2018.

Areal og dyretyper fremgår af Tabel 3.

Tabel 3: Stalde, dyretype og produktionsarealer på Dambækvej 16 i 8-års drift og nudrift. Tabel: Husdyrgodkendelse.dk

Nudrift						
A. Velfærdsafdeling	294	Naturlig ventilation	3 m	(#344045) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	235
B. Kostald	779	Naturlig ventilation	3 m	(#344047) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	2	600
C. Stald (dybstrøelse)	107	Naturlig ventilation	3 m	(#344050) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	100
E. Halvtag - Kalvhytter	91	Naturlig ventilation	3 m	(#377873) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	90
H. Ungdyrsstald	885	Naturlig ventilation	3 m	(#377872) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	700
G. Dybstrøelse 2	125	Naturlig ventilation	3 m	(#377871) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	125
D. Kalvestald	276	Naturlig ventilation	3 m	(#377874) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	175
F. Dybstrøelse 1	253	Naturlig ventilation	3 m	(#377870) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	250
Sum						2275

Ansøgt drift

I ansøgt drift søges der om én ny kostald på ca. 32 m x 60 m, som placeres øst for de eksisterende staldanlæg hvori der etableres et areal på ca. 1440 m² med senge på BAT-gulv; fastdrænet gulv med skraber og ajleløb. Der findes på nuværende tidspunkt ingen tegning af tilbygningen og placeringen af produktionsarealet er derfor ikke endeligt fastsat.

Da ansøger ønsker den størst mulige fleksibilitet på ejendommen, søges der i alle staldafsnit til flexgruppen "Alle kvæg"

Ansøgte produktionsarealer fremgår af Tabel 4.

Tabel 4: Stalde, dyre- og gulvtype og produktionsarealer på Dambækvej 16 i ansøgt drift. Tabel: Husdyrgodkendelse.dk

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
A. Velfærdsafdeling	294	Naturlig ventilation	3 m	(#344044) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	235
B. Kostald	779	Naturlig ventilation	3 m	(#344046) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	2	600
C. Stald (dybstrøelse)	107	Naturlig ventilation	3 m	(#344049) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	100
E. Halvtag - Kalvehytter	91	Naturlig ventilation	3 m	(#344052) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	90
H. Ungdyrsstald	885	Naturlig ventilation	3 m	(#344053) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	700
G. Dybstrøelse 2	125	Naturlig ventilation	3 m	(#344056) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	125
D. Kalvestald	276	Naturlig ventilation	3 m	(#344057) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	175
F. Dybstrøelse 1	253	Naturlig ventilation	3 m	(#344058) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	250
Ny stald (Ca. 32m x60 m)	1920	Naturlig ventilation	3 m	(#377869) Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	1440
Sum						3715

3.1.4 Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Husdyrbrugets opbevaringsanlæg fremgår af Tabel 5.

Ansøger ønsker at opføre én ny gyllebeholder på ca. 2.500 m³ evt. med overdækning, der placeres i tilknytning til de eksisterende beholdere mod syd eller ca. 20 m øst for den ny stald.

Tabel 5: Opbevaringsanlæg samt gødningsandele i 8-årsdrift, nudrift og i ansøgt drift. Tabel: Husdyrgodkendelse.dk

3. Overblik over husdyrgødning

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
K. Gylletank (1000 m3)	Flydende				244
L. Gyllebeholder (1050 m3)	Flydende				242
O. Mødding	Fast				253
R. Ny gyllebeholder (2500 m3)	Flydende				708
Nudrift					
K. Gylletank (1000 m3)	Flydende				244
L. Gyllebeholder (1050 m3)	Flydende				242
O. Mødding	Fast				253
8 års drift					
K. Gylletank (1000 m3)	Flydende				244
L. Gyllebeholder (1050 m3)	Flydende				242
O. Mødding	Fast				253
Gødningsandele					
Lagernavn	Gødningstype	Øvrige oplysninger			Areal (m ²)
Ansøgt drift					
O. Mødding	Kvæg, heste, får og geder				250
Nudrift					
O. Mødding	Kvæg, heste, får og geder				250
8 års drift - Ingen data					

Gylle vil i den fremtidige drift blive opbevaret i de eksisterende gyllebeholder på hhv. 1000 m³ og 1.050 m³ og en ny gyllebeholder på ca. 2.500 m³ evt. med overdækning. Desuden rummer gyllekanalerne ca. 200 m³. Der bliver en samlet kapacitet på 4.750 m³.

Da ansøger ikke ved helt præcist hvor mange dyr der kommer til at være på ejendommen samt hvordan fordelingen bliver mellem dyr på gyllesystem og dybstrøelse kan det være svært at regne på kapaciteten.

Men hvis der tages udgangspunkt i ca. 200 køer og 200 kvier bliver der en normproduktion på ca. 5.804 t jf. bilag 5.4. Til normproduktionen skal lægges ca. 250 m³ vand fra møddingspladsen. Det giver en samlet mængde på ca. 6.054 t til opbevaring. Der er således opbevaring til ca. 9,4 mdr. og kravet om 7 mdr's opbevaringskapacitet er således opfyldt.

Fast møg og komposteret dybstrøelse opbevares midlertidigt på O. møddingsplads eller det lægges i markstak, hvis det ikke er muligt at bringe det direkte ud og nedpløje det. Da der er uendelig kapacitet i markstak er kravet om 9 mdr's opbevaringskapacitet er således opfyldt her. Fremadrettet overvejer ansøger, at levere alt sit gylle og dybstrøelse til biogas og dybstrøelsen vil derfor komme retur som biogasgylle.

Udpumpning af gylle fra den eksisterende kostald (B.) til gyllebeholderne sker ved traktorpumpe. Der pumpes hver 14 dag ca. ½ time pr. gang. Dette gøres som udgangspunkt indenfor normal arbejdstid. Når der pumpes er systemet altid under opsyn. Når der pumps via traktorpumpe kan der udelukkende pumpes gylle når traktoren er koblet til og sat i gang. Der pumpes til de eksisterende gyllebeholdere.

I forbindelse med opførelsen af Q. ny kostald etableres der en elektrisk pumpe hvorfra der pumpes automatisk 2-3 gange om ugen i 10 min. Der pumpes til den ny gyllebeholder.

Gyllen bringes ud af maskinstation. Gylle fra gyllebeholderne til gyllevognen foregår med læssekran. Pumper og maskiner vil altid være under opsyn, når de er i brug. Pumpeudstyr er forsynet med en anordning, der aktiveres efter et bestemt tidspunkt/kvantum for fortsat pumpeaktivitet, så spild undgås. Udbringning af gyllen foretages af maskinstation og der anvendes en 25 m³ gyllevogn med læssekran.

De store staldafsnit med dybstrøelse tømmes 3-4 gange årligt og køres direkte ud og pløjes ned hvis dette kan lade sig gøre. Dybstrøelsen ved kalvene samt i kælvningsboksene tømmes ca. hver 3-4 uge efter behov.

3.1.5 Drift af anlægget

Finn Johansen står for den daglige ledelse af Dambækvej 16. Den daglige drift står ansøger og hans søn for samt én ansat. Ansøger og hans søn står også for markdriften hvor maskinstation bruges ved gylleudbringning, snitning af majs og græs.

Malkning foregår pt. i malkestald, men efter udvidelsen vil der blive malket i robotter 24 timer i døgnet.

Omkring 9.00-10.00 skræbes ned fra senge og strøes. Dette gøres med håndkraft eller strømaskine. Og halm til dybstrøelsesarealerne strøes også ca. i dette tidsrum.

I den eksisterende stald pumpes gylle ca. 1 gang per uge a 1-2 timer alt efter behov. I forbindelse med opførelsen af Q. ny kostald etableres der en elektrisk pumpe hvorfra der pumpes automatisk 2-3 gange om ugen i ca. 10 min. Gyllepumpning foregår udgangspunkt indenfor normal arbejdstid.

Mælken afhentes hver dag og tankbilen kommer ca. kl. 13.30. Det er mejeriet der bestemmer afhentningstidspunkt og om det er hver eller hver anden dag og ansøger har ingen indflydelse på dette og det kan ændre sig løbende.

De store staldafsnit med dybstrøelse tømmes 3-4 gange årligt og køres direkte ud og pløjes ned hvis dette kan lade sig gøre. Dybstrøelsen ved kalvene samt i kælvningsboksene tømmes ca. hver 3-4 uge efter behov.

Mellem kl. 15-17 blandes alt foder og køres ind med fuldfodervogn og traktor, til køer og ungdyr. Foder læses med gummiged. Der gives kraftfoder ved robotterne 24 timer i døgnet.

Driften af anlægget er beskrevet i de følgende afsnit i denne rapport, men derudover kan der nævnes at der er følgende faste procedurer på husdyrbruget:

- Bedriftens ansatte uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.
- Medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket ansvar der dermed følger.
- Bedriften gennemgås dagligt og der holdes opsyn med dyrene, inventar, anlæg og materiel.
- Maskinparken holdes med service, og reparationer evt. udskiftninger efter behov.
- Gyllepumpning overvåges.
- Gylletank kontrolleres for flydelag og der føres logbog.
- Gylletanke kontrolleres i 5 års-kontrollen af autoriseret kontrollør.

- Der udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskaber på bedriften, hvor forbrug af husdyrgødning kan dokumenteres.
- Der føres journal over placering af evt. markstakke. Det tilstræbes dog at dybstrøelsen køres direkte ud, og nedpløjes umiddelbart lige herefter.
- Naturmælks egenkontrol eller anden aftagers egenkontrol anvendes.
- I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af energi, indkøbt foder mm.
- Autoriseret el-installatør laver 5. årligt gennemsyn af ejendommens el-installationer.
- Der er sundhedsrådgivning månedligt.
- Der er ydelseskontrol en gang månedligt.
- Malkeanlægget gennemgås 2 gange årligt
- Ensilageprøver udtages efter behov af kvægbrugskonsulent
- Foderplan laves efter behov af kvægbrugskonsulent
- Affald håndteres i henhold til gældende regler og bortskaffes så vidt muligt til kommunens genbrugsstation.
- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.
- Der praktiseres generelt godt landmandskab til dels for naboer og omkringboende.

3.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde (B2, E1a, E1c, F1b)

Ansøger ønsker at fremtidssikres sin bedrift ved etablering af én ny kostald på ca. 32 m x 60 m (1920 m²) hvori der etableres 2 malkeroboter. Stalden placeres øst for de eksisterende bygninger. Derudover ønsker ansøger at bygge én ny gyllebeholder ca. 2500 m³ evt. med overdækning som placeres i forlængelse af de eksisterende gylleholdere mod syd. Ligeledes opføres en platform til ensilage på ca. 20 m x 48 m.

3.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre landbrug (A5, B3, E1c)

Der er ingen produktionsmæssig sammenhæng med andre landbrug.

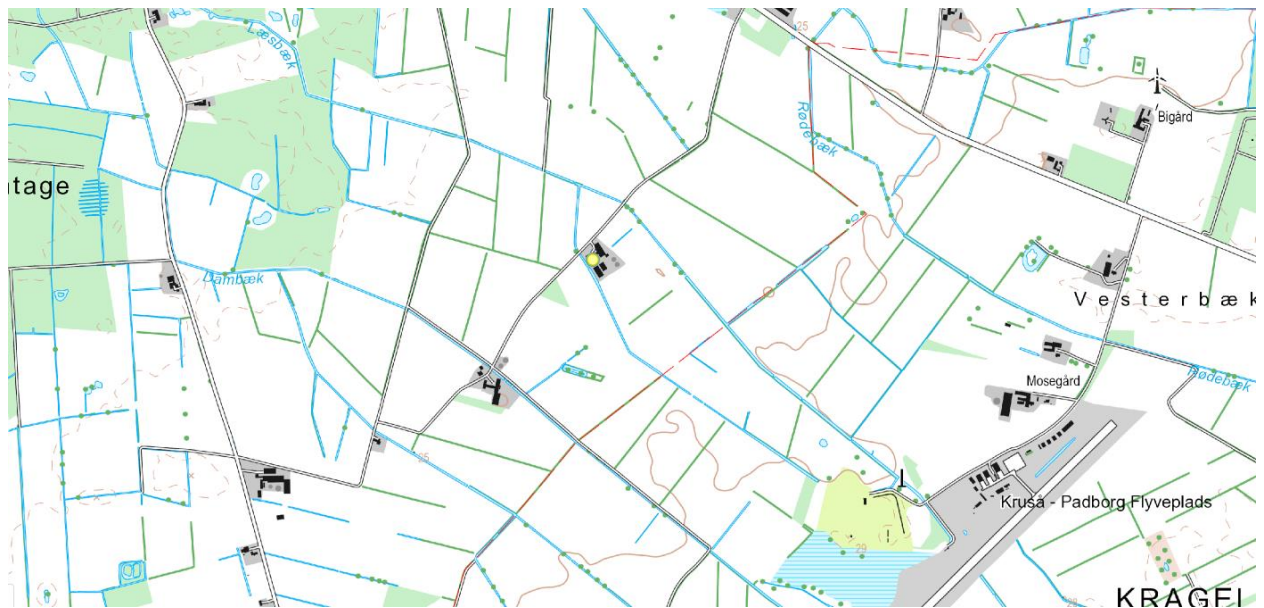
3.4 Husdyrbruget og det ansørgtes beliggenhed samt generelle afstandskrav (B4, C1c, F1a)

Planforhold, landskab og naturarv

Ejendommen er beliggende i landzonen ca. 3 km syd vest for Bajstrup. Nye anlæg etableres i tilknytning til den eksisterende bygningsmasse. Udvidelsen er erhvervmæssig nødvendig med den begrundelse, at staldanlægget bør udnyttes optimalt og med en vis andel af fleksibilitet samtidig med at godkendelsen anses nødvendig for ejendommens drift, idet det er nødvendigt at optimere ejendommens indtjening, for at kunne overleve i branchen. Ved opførelse af en ny kostald, en ny gyllebeholder og en ny platform til ensilage fremtidssikres bedriften.

Selve ejendommen ligger i landzone i det åbne land udenfor lokal- eller kommuneplanlagte områder. Området er præget af spredt bebyggelse med gårde og boliger mellem hinanden. Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt er Dambækvej 6 der ligger ca. 1000 m syd vest for ejendommen. Nærmeste samlede bebyggelse er beliggende i Bajstrup ca. 3000 m nord øst for ejendommen (Bajstrup Bygade 31) og nærmeste byzone er placeret ved Tinglev ca. 4900 m nord for ejendommen.

Området omkring Dambækvej 16 er meget fladt landskab hvor højdekurven svinger fra 23-28 jf. figur 2.

Figur 2: Kort fra arealinfo.dk

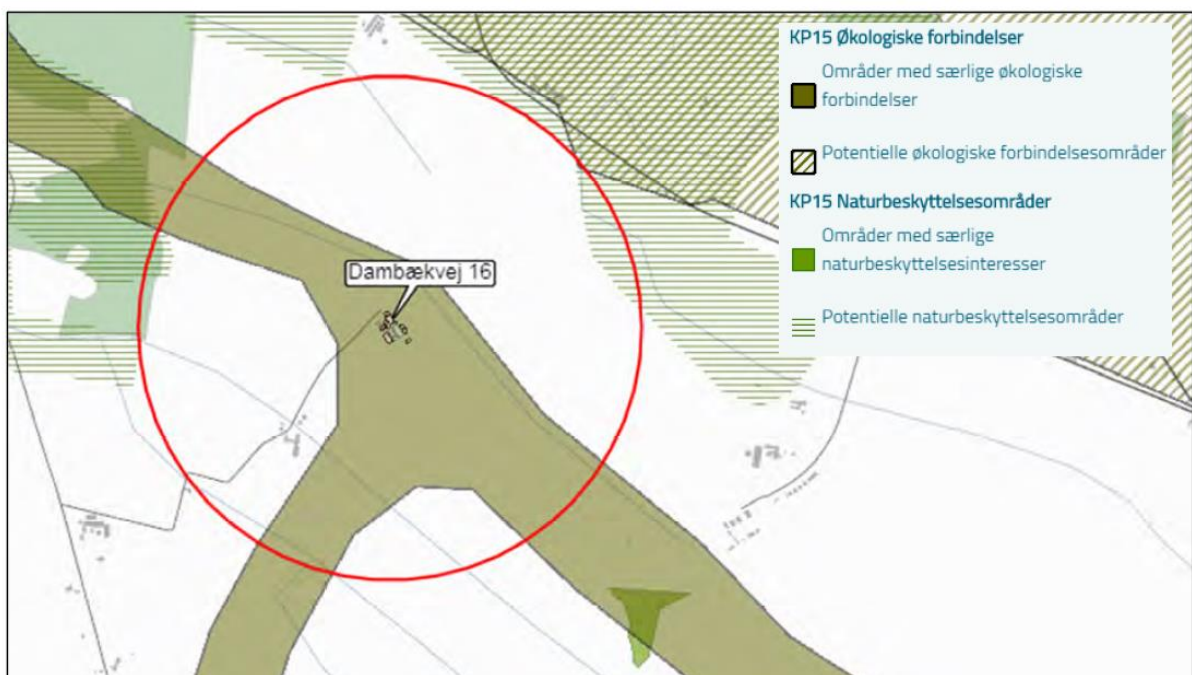
En stor del af selve ejendommen er beliggende i et nitratfølsomt indvindingsområde. Den ny kostald og den ny gyllebeholder placeres dog udenfor dette område jf. figur 3.

Figur 3: Kort fra arealinfo.dk

Ejendommen er desuden beliggende i et område med særlig drikkevandsinteresse.

Af kommuneplan 2015-2026 fremgår det, at ejendommen er placeret i en særlige økologiske forbindelse, da der er § 3 beskyttede vandløb på begge sider af ejendommen (Læsbæk) jf. figur 4.

Figur 4: Kort fra ejendommens miljøtilladelse fra 2018

Bygningernes højde varierer lidt, hvor stuehuset er lavest med sine ca. 4,5 m hvis der ses bort fra kalvehytterne og hvor ungdyrstalden er højeste med ca. 6,5 m. Taghældningerne ligger på mellem 15-40 grader. Den ny kostald bliver fremover den højeste bygning med ca. 9 m.

Som udgangspunkt er de gamle staldanlæg samt den del af bygningerne der vender mod gårdspladsen og vejen opført i røde sten og gråt eternittag. De resterende bygninger og sider er opført i røde blikplader og gråt eternittag. Den planlagte tilbygning til maskinhuset vil ligeledes blive opført i røde blikplader og gråt eternittag. Alle bygninger har naturlig ventilation.

Ejendommen ligger tilbagetrukket ca. 20 m fra Dambækvej som er en grusvej (målt fra velfærdsstalden). Der er ingen levende hegn stik nord og øst for ejendommen, men på den anden side af Dambækvej er der et levende hegn og der er flere levende hegn mellem markerne mod øst. Mod vest og syd er der levende hegn. Ejendommen fremstår ikke særlig synlig i landskabet, så der er ikke planlagt yderlige beplantning. Der er 3 indkørsler til ejendommen hvoraf det primært er de to østligste der bliver brugt i forbindelse med driften.

Mod øst løber det beskyttede vandløb Læsbæk. Nærmeste vandløb er et tilløb til Læsbæk som løber ca. 15 m vest for ejendommen.

Der ligger igen § 3 beskyttede arealer indenfor de nærmeste ca. 300 m. Det nærmeste § 3 beskyttede areal er en mose, som er beliggende ca. 335 m syd for ungdyrstalden.

Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde, som er ammoniakfølsomt er beliggende ca. 2,6 km nord for den ny kostald. Natura 2000 området er Vidå med tilløb, Rudbøl Sø og Magisterkogen (H 90).

Nærmeste kategori 1 – natur (område indenfor Natura2000) er en højmose ved Frøslevmose, som ligger ca. 5100 m sydøst for ejendommen. Mosen er en del af Natura 2000 området Frøslev Mose (H 87).

Nærmeste kategori 2-natur (areal udenfor Natura2000-habitatområde) er en højmose beliggende ca. 1200 m sydøst for ungdyrstalden.

Nærmeste kategori 3-natur er før omtalte mose der ligger ca. 335 m syd for ungdyrstalden.

Den nærmeste potentielle ammoniakfølsomme skov er beliggende ca. 1,2 km nord for den nye velfærdsstald.

Ejendommen er beliggende indenfor et opland til sårbar Natura2000-områder.

I nedenstående figur 5 ses placeringer af fortidsminder og beskyttede sten- og jorddiger i området omkring ejendommen. Der ses ingen fortidsminder og beskyttede sten- og jorddiger i umiddelbar nærhed af ejendommen eller den ny gyllebeholder.

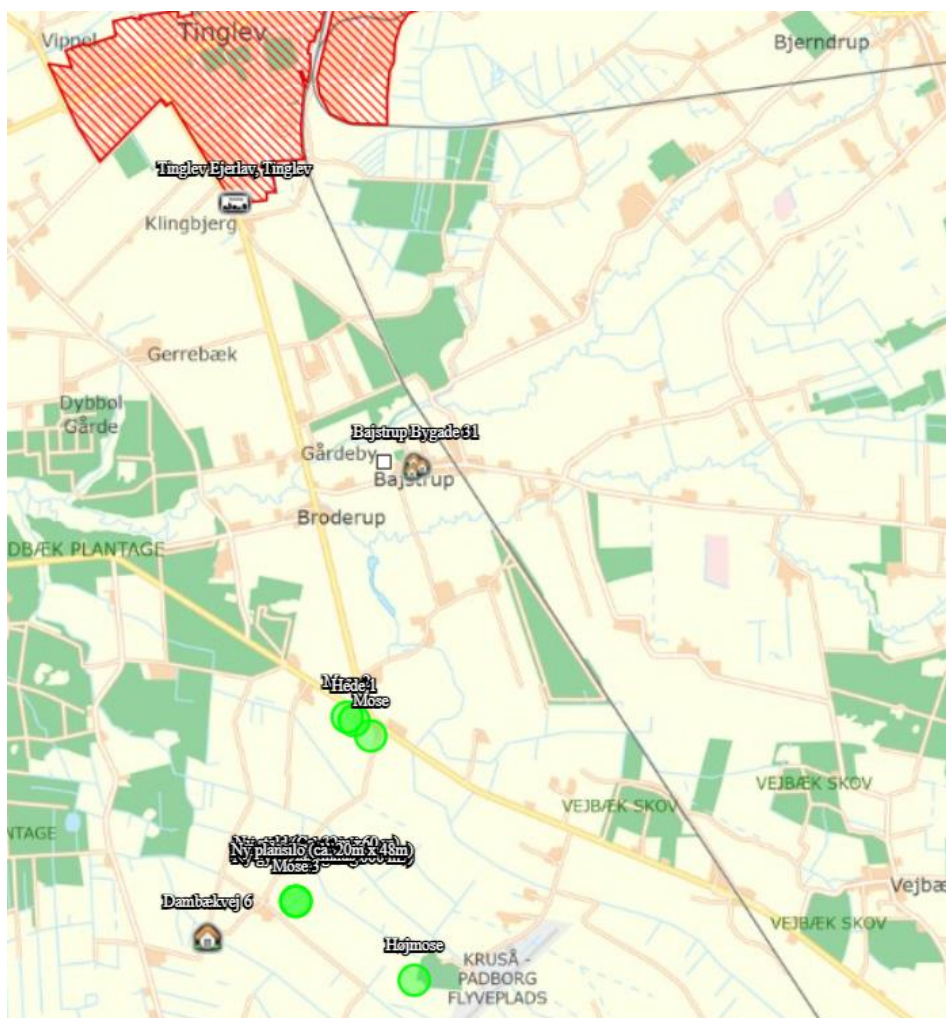
Figur 5: Placering af fredede (rød) og ikke-fredede (blå) fortidsminder i nærheden af husdyrbruget på Dambækvej 16 Kilde: <http://www.kulturarv.dk/fundogfortidsminder/Kort/>

3.4.1 Generelle afstandskrav (B4)

Ejendommen ligger i landzone i det åbne land udenfor lokal- eller kommuneplanlagte områder jf. figur 6. Landskabet omkring bedriften er præget af landbrugsdrift med en del læhegn og spredt bebyggelse med gårde og boliger mellem hinanden.

Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt er Dambækvej 6 der ligger ca. 1000 m syd vest for ejendommen. Nærmeste samlede bebyggelse er beliggende i Bajstrup ca. 3000 m nord øst for ejendommen (Bajstrup Bygade 31) og nærmeste byzone er placeret ved Tinglev ca. 4900 m nord for ejendommen.

Alle afstandskrav er overholdt.

Figur 6: Kort fra Husdyrgodkendelse.dk

Tabel 6: Afstandskrav til kommune-, lokalplaner og nabobeboelse § 6 i husdyrloven:

Afstandskrav til	Afstandskrav	Afstand	Nærmeste anlæg
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens fremtidigt byzone	50 m	Ca. 5.000 m	Byzone i Tinglev
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens fremtidigt sommerhusområde	50 m	Ca. 14 km	Sommerhusområde i Kollund Østerskov
Lokalplanlagt område (bolig, erhverv, rekreative formål etc.)	50 m	Ca. 3000 m og Ca. 5000 m	Til lokalplanområde nr. 9.04. Visgårdevej, blandet bolig og erhverv. Og lokalplan 5/44-1 boligområde ved fårehus.
Område i landzone, der i lokalplan	50 m	Ca. 6000 m	Lokalplan nr. 1/59 - Frøslevlejer

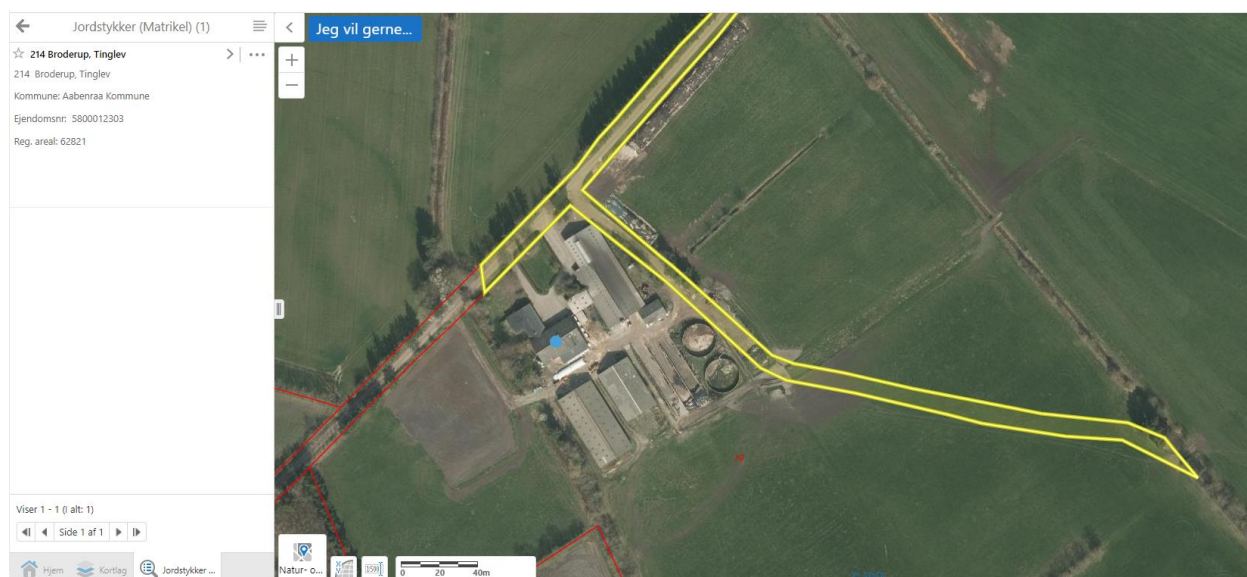
er udlagt til offentligt formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.			
Nabobeboelse uden landbrugspligt	50 m	Ca. 1000 m	Til Dambækvej 6
Nabobeboelse med landbrugspligt	50 m	Ca. 550 m	Til Dambækvej 10

Tabel 7: Generelle afstandskrav - § 8 i husdyrloven:

Afstandskrav til	Afstandskrav	Afstand	Nærmeste anlæg
Ikke almene vandforsyningsanlæg	25 m	Ca. 190 m	GEUS-boring nr. 168.1100, markvanding (egen boring).
Almene vandforsyningsanlæg	50 m	> 50 m	Der er ingen boringer til almen vandforsyning indenfor afstandskravet.
Vandløb (herunder dræn)	15 m	Ca. 12 m	Vandløbet Læsбек. Eksisterende dispenseret forhold.
Søer (større end 100m ²)	15 m	Ca. 850 m	Sø øst for ejendommen
Offentlig vej og privat fællesvej	15 m	Ca. 1 m	Offentlig vej, matr.nr. 214, Broderup, Tinglev. Eksisterende dispenseret forhold. Der søges om at få vejen slettet. Der er sendt forespørgsel til kommunes vejafdeling herom.
Levnedsmiddelvirksomhed	25 m	>25 m	Der er ingen levnedsmiddelvirksomhed inden for afstandskravet.
Beboelse på samme ejendom	15 m	Ca. 0 m	Eksisterende forhold
Naboskel	30 m	Ca. 22 m	Matr.nr. 178, Broderup, Tinglev. Eksisterende dispenseret forhold. Fra den ny kostald bliver der ca. 25 m til denne matrikl. Der søges om dispensation til afstandskravet.

Det vurderes, at det ansøgte, ikke vil have indflydelse på de ovenstående linjer og udpegninger når forhold omkring ændring af status for den offentlige vej, matr.nr.

214, Broderup, Tinglev fjernes eller ændres for det stykke der berører Dambækvej 16 jf. nedenstående figur 7.

Figur 7: Kort fra Arealinfo

3.4.2 Bygningmæssige ændringer i forhold til landskab (B2, E1a, F1a, F2)

Ejendommen ligger i et fladt åbent terræn i et område med landbrugsmarker og en del læhegn. Området er præget af mindre landbrugsejendomme og spredt bebyggelse og området fremstår åbent, da der ikke er skov eller by lige ved ejendommen. Der er på ejendommen etableret en del levende hegn eller beplantninger enten direkte ved bebyggelsen eller ved skellet mellem markerne. Ejendommen fremstår derfor ikke særlig synligt i landskabet.

Jf. tidligere afsnit, så er ejendommen ikke beliggende indenfor bygge- og beskyttelseslinjer og produktionsanlægget overholder § 6 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, vedrørende forbudszoner.

En stor del af selve ejendommen er beliggende i et nitratfølsomt indvindingsområde. Den nye kostald og den nye gyllebeholder placeres dog udenfor dette område. Ejendommen er desuden beliggende i et område med særlig drikkevandsinteresse.

Mod øst løber det beskyttede vandløb Læsbæk. Nærmeste vandløb er et tilløb til Læsbæk som løber ca. 15 m vest for ejendommen.

Der ligger igen § 3 beskyttede arealer indenfor de nærmeste ca. 300 m. Det nærmeste § 3 beskyttede areal er en mose, som er beliggende ca. 335 m syd for ungdyrstalden.

Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde, som er ammoniakfølsomt er beliggende ca. 2,6 km fra den nye kostald. Natura 2000 området er Vidå med tilløb, Rudbøl Sø og Magisterkogen (H 90).

Nærmeste kategori 1 natur er en højmose ved Frøslevmose, som ligger ca. 5100 m sydøst for ejendommen. Mosen er en del af Natura 2000 området Frøslev Mose (H 87).

Nærmeste kategori 2 natur er en højmose beliggende ca. 1200 m sydøst for ungdyrstalden.

Nærmeste kategori 3 natur er før omtalte mose der ligger ca. 335 m syd for ungdyrstalden.

Den nærmeste potentielle ammoniakfølsomme skov er beliggende ca. 1,2 km nord for den nye kostald. Ejendommen er beliggende indenfor et opland til sårbar Natura2000-områder.

Alternative placeringer har været oppe og vende både ift. placeringen af den ny kostald, den ny gyllebeholder og den ny platform til ensilage. Ejendommen er begrænset af §3 beskyttede vandløb både mod øst og vest. Der er dog længere til vandløbet hvis udvidelsen foretages mod øst samtidig med at denne placering giver bedst mening ift. synergi med de eksisterende staldanlæg. Ansøger har prioriteret at den ny kostald kommer til at ligge så tæt som muligt på velfærdsstalden for at opnå det bedste arbejdsklima og lette flytningen af dyr mellem de forskellige staldafsnit. Det har dog været oppe at vende om den ny kostald skal ligge parallelt med de eksisterende bygninger eller parallelt med Dambækvej. Ansøger har valgt at placere den ny kostald parallelt med Dambækvej, da det giver kortest afstand til den eksisterende kostald når dyrene skal flyttes mellem de to staldafsnit. Der bliver ca. 10-12 m mellem de to staldanlæg.

Den ny gyllebeholder placeres i tilknytning til de eksisterende gyllebeholdere omkring 5 m syd for disse. Ansøger har overvejet at placere beholderen væk fra ejendommen, men der er ikke nogen oplagte placeringer pga. begrænsningerne ift. vandløb. Og da ansøger samtidig ønsker en placering der ikke lukker for evt. fremtidige udvidelser vil det heller ikke give mening at placere beholderen mod øst. Den valgte placering findes derfor optimal.

Den ny platform til ensilage placeres øst for gyllebeholderene. Alternativ kunne de eksisterende plansiloer blive forlænget, men rent arbejdsmæssigt vil dette ikke fungere særligt godt i praksis, da de bliver for lange samtidig med, at de er klemte ind mellem eksisterende byggeri. Alternativ kunne den ny platform placeres længere væk fra den eksisterende plansilo, men ansøger vil gerne have alt fodret samlet så tæt som muligt pga. køreafstande mv. Det bliver en platform til ensilage, da dette er billigere at etablere end et plansiloanlæg. Dette er valgt, da en evt. kommende udvidelse af den ny kostald vil ske som en forlængelse mod syd og hvis denne etableres engang ude i fremtiden vil platformen skulle flyttes i denne forbindelse.

Der er ikke andre ejendomme med husdyrproduktion indenfor 300 m.

Ifølge ansøgningen er alle generelle afstandskrav overholdt.

Vurdering

Dambækvej 16 er i henhold til Kommuneplan 2015-2026 placeret i landzone og udenfor alle udpegningsområder på nær placeringen indenfor en økologiskkorridor. Placeringen indenfor den kommunalt udpegede økologiskekorridor er blevet behandlet i tilladelsen fra 2018 og i denne har Aabenraa Kommune vurderet, at produktionsændringen ikke vil medføre negative konsekvenser for

arternes spredningsmuligheder i korridoren. Det er derfor ansøgers vurdering at dette også vil være gældende for den kommende udvidelse.

En stor del af ejendommen er beliggende i et nitratfølsomt indvindingsområde. Den ny kostald og den ny gyllebeholder placeres dog udenfor dette område. Ejendommen er desuden beliggende i et område med særlig drikkevandsinteresse. Ejendommens husdyrproduktion vurderes fortsat ikke at have indflydelse på disse parametre

Bygningsmassen udvides med en ny kostald på ca. 32 m x 60 m, der etableres en ny gyllebeholder på ca. 2500 m² evt. med overdækning og der opføres en platform til ensilage på ca. 20 m x 48 m. Hele udvidelsen sker i tilknytning til hidtidig bebygget areal.

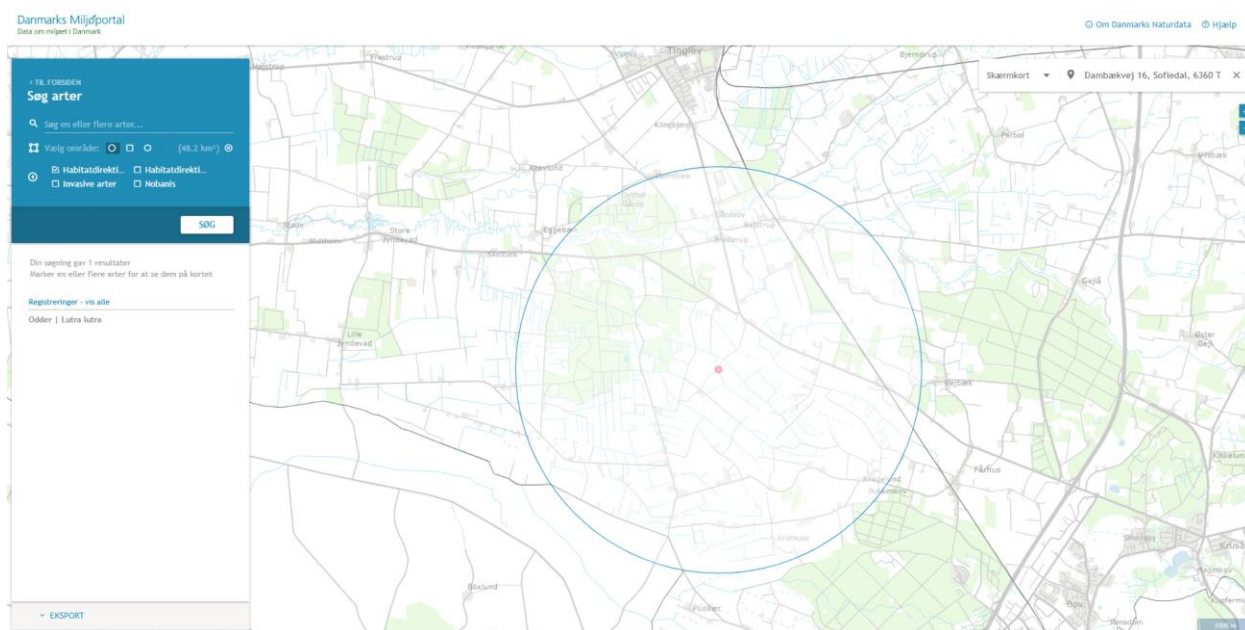
Da alle nyopførelserne vil foregå i tilknytning til den eksisterende bebyggelse, vurderes det, at disse ikke vil have indflydelse på det omkringliggende landskab og det er ansøgers vurdering, at det samlede bygningsanlæg – efter udbygningen af det ansøgte – vil fremstå som en driftsmæssig enhed. Der er allerede etableret mange levende hegn omkring ejendommen og ejendommen vil derfor fortsat ikke fremstå særlig tydelig i landskabet. Det vurderes tillige, at de nye bygninger ikke ændrer væsentligt på landskabet. Det vurderes derfor samlet, at udvidelsen og de deraf følgende ændringer i området ikke vil have negativ betydning for de landskabelige interesser eller være i strid med udpegningen som nitratfølsomt indvindingsområde og område for særlige drikkevandsinteresser.

3.4.3 Kommunen vurderer, Bilag IV arter (B5, D1c)

Bilag IV arter er arter, der fremgår af bilag IV i EU's habitatdirektiv. De beskrives som strengt beskyttede arter. Det betyder, at arternes yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges.

Aabenraa Kommune har i andre miljøgodkendelser for landbrug i nærheden lavet en vurdering af forekomsten af bilag IV arter i området. Herud af fremgår det, at Kommunen har registreret flere paddearter, omfattet af artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistes i nærheden, så det vurderes at nogle arter med meget stor sandsynlighed forekommer i området.

Der er indhentet data af bilag IV arter fra Miljøportalen (jf. figur 8).

Figur 8: Registrering af Bilag IV-arter i området fra Danmarks miljøportal. Kort: <http://naturdata.miljoportal.dk>

Jf. ovenstående figur 8, så er der kun fundet odder indenfor den blå cirkel. Dette betyder dog ikke, at der ikke er andre bilag IV arter i nærheden af ejendommen, da det må formodes, at området kan være potentielt levested for bilag IV arter.

Det vurderes fortsat, at produktionen på ejendommen ikke vil have negativ indflydelse på ovennævnte arter, da der ikke ændres på vandhuller, fortidsminder, sten- og jorddiger eller andre potentielle levesteder for padder eller krybdyr. Der fjernes som udgangspunkt ikke gamle bygninger og der fældes ikke store træer, der kunne være levested for flagermus. Der sker med andre ord ikke fysiske ændringer i forbindelse med projektet, der kan være til skade for bilag IV-arter eller andre fredede eller rødlistede arter.

Det vurderes derfor, at det ansøgte projekt ikke vil forringe eller beskadige yngle- og rasteområder for arter opført på habitatdirektivets bilag IV eller andre beskyttede arter.

3.5 Ammoniakemission og -deposition (B5, B4, E1b, E1c)

Ud fra oplysningerne om størrelsen af produktionsarealerne, dyre- og gultype i ansøgt drift, nudrift og inden for de sidste 8 år samt oplysninger om miljøteknologier beregnes husdyrbrugets ammoniakemission i de tre drifter.

Tabel 8: Ammoniakemission fra staldafsnit, opbevaringslagre og total fra husdyrbruget. Tabel: Husdyrgodkendelse.dk

Ansøgning (222262) | Stalde og produktioner

Tegn og navngiv staldafsnit på kortet. Klik herefter på Listevisioning for at oprette produktionsarealer med staldsystem og dyretype samt evt. miljøteknologi. Resultater af ammoniakberegninger kan ses under fanen "Resultater".

Kort	Listevisioning	Resultater	 Kort i fuld skærm
------	----------------	------------	---

Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)

Drifttype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	3384,6	567,8	3952,4
Nudrift	2103,0	284,5	2387,5
8 års-drift	1368,0	194,5	1562,5

3.5.1 Miljøteknologier og indsatte virkemidler (F5g)

Da der ikke ændres på indretning og drift af de eksisterende staldanlæg og der indsættes derfor ingen ekstra teknologier i disse staldanlæg. I den nye kostald etableres der faste drænedegulve og områder med dybstrøelse hvilket er BAT-gulve. Der anvendes ikke andre teknologier på ejendommen.

3.5.2 Naturpunkter (B5, E1b)

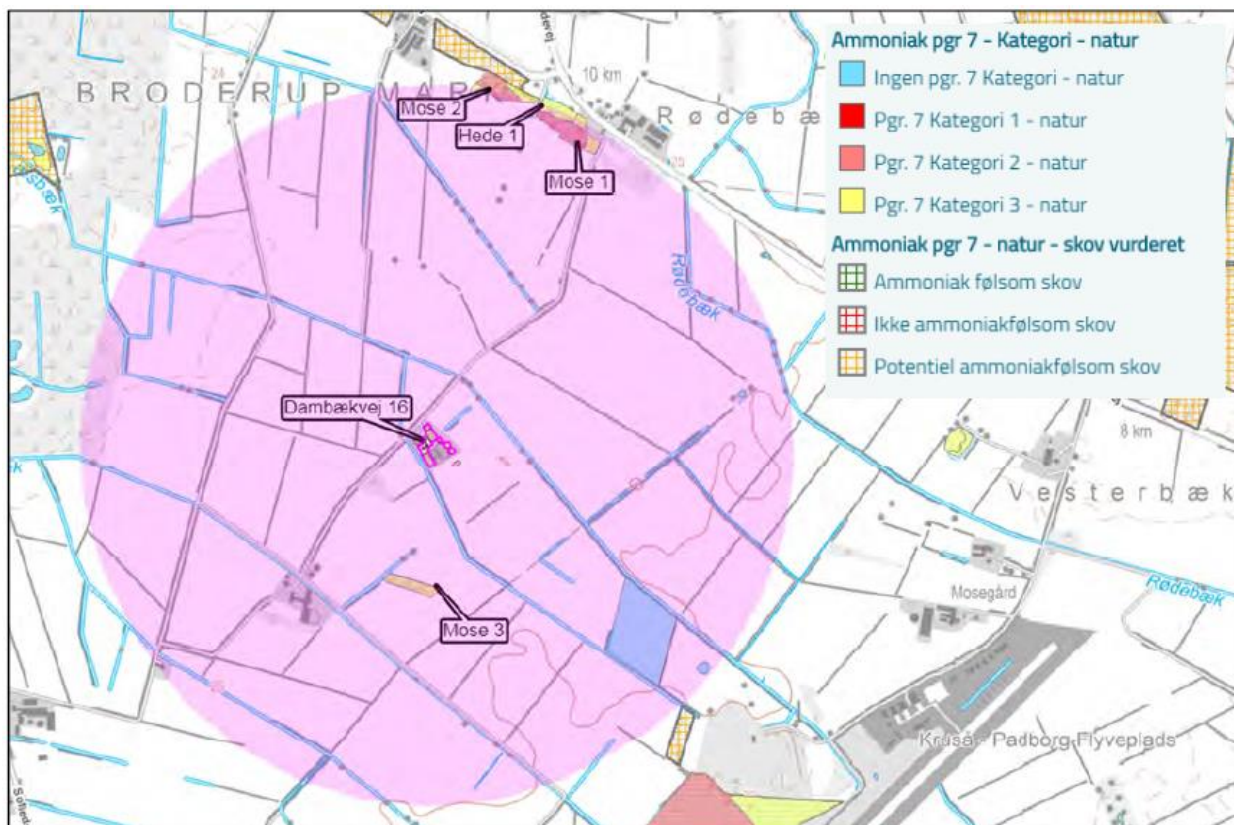
Husdyrbrugets ammoniakemission må ikke give anledning til væsentlige påvirkninger af naturområder, der er beskyttet af europæisk lovgivning (Natura2000 områder) eller efter dansk lovgivning, eller som kan være leve- eller ynglelokaliteter for særligt beskyttede dyrearter (bilag IV arter).

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen klarificer naturen i kategori 1, 2 og 3 natur og fastsætter beskyttelsesniveauer som fremgår af dennes § 26-29

Ammoniak adskiller sig fra de fleste andre kvalstofforbindelser ved at tørdeponere hurtigt. Derfor vil ammoniakdepositionen være signifikant størst tæt på stald og gødningslager, som er kilden til forureningen. Beregninger fra Danmarks Miljøundersøgelser, Afdeling for Atmosfærisk Miljø viser, at hovedparten af ammoniakmængden vil nedfældes indenfor 1.000 meter fra kilden.

Naturarealerne beliggende indenfor 1.000 meter af anlægget, omfatter tre § 7-beskyttede moser og en § 7-beskyttet hede. Derudover er der ingen § 3-beskyttede naturarealer.

Naturområderne i nærheden af husdyrbruget fremgår af figur 9 og beregningerne af ammoniak til disse fremgår af tabel 9a og 9b (alternativ placering af gyllebeholder). Husdyrbruget overholder kravene til ammoniakdeposition til naturområderne i nærheden. Dette beskrives nedenfor:

Figur 9: Kort fra ejendommens miljøtilladelse. Placering af nærliggende naturområder omfattet af husdyrbruglovens § 7. Den lyserøde markering angiver en radius på 1.000 meter omkring anlægget.

Tabel 9a: Ammoniakdeposition (kg N/ha/år) ved naturområder i nærheden af husdyrbruget. Af tabellen fremgår både total deposition og merdeposition til nudriften og 8-års driften. Tabel: Husdyrgodkendelse.dk

Samlet resultat af ammoniakberegninger

Samlet emission: **3952,4** (kg NH₃-N/år)

Meremission (8 års-drift): **2389,9** (kg NH₃-N/år)

Meremission (nudrift): **1564,9** (kg NH₃-N/år)

Oversigt af naturpunkter

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):	
					8-års drift	Nudrift:		
Mose 3	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,3	0,2	0,5	▼
Hede 1	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,1	0,1	0,2	▼
Mose 2	Kategori 2	Ansøger	0	Mk	0,1	0,1	0,2	▼
Mose	Kategori 2	Ansøger	0	Mk	0,2	0,1	0,3	▼
Mose	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,2	0,1	0,3	▼
Mose	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼
Højmose	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼

Ved kategori 1 natur, skal der foretages en vurdering i forhold til kumulationsmodellen jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 26. Til hjælp kan kortlaget "kumulation" i husdyrgodkendelse.dk's kort anvendes.

Tabel 9b: Ammoniakdeposition (kg N/ha/år) ved naturområder i nærheden af husdyrbruget alternativ placering af gyllebeholder. Af tabellen fremgår både total deposition og merdeposition til nudriften og 8-års driften. Tabel: Husdyrgodkendelse.dk

Samlet resultat af ammoniakberegninger

Samlet emission: **3952,4** (kg NH₃-N/år)

Meremission (8 års-drift): **2389,9** (kg NH₃-N/år)

Meremission (nudrift): **1564,9** (kg NH₃-N/år)

Oversigt af naturpunkter

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):	
					8-års drift	Nudrift:		
Mose 3	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,3	0,2	0,5	▼
Hede 1	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,1	0,1	0,2	▼
Mose 2	Kategori 2	Ansøger	0	Mk	0,1	0,1	0,2	▼
Mose	Kategori 2	Ansøger	0	Mk	0,2	0,1	0,3	▼
Mose	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,2	0,1	0,3	▼
Mose	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼
Højmose	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼

Ved kategori 1 natur, skal der foretages en vurdering i forhold til kumulationsmodellen jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 26. Til hjælp kan kortlaget "kumulation" i husdyrgodkendelse.dk's kort anvendes.

Kategori 1 natur

Mer- og totaldepositionen til nærmeste § 7 areal, kategori 1 natur, som er én højmose i Frøslev Mose, er på 0,0 kg N/ha/år. Ifølge § 25 i bekendtgørelsen er beskyttelsesniveauet for kategori 1 natur (natur i Natura 2000), afhængig af hvor mange andre landbrug, der er i området. I det konkrete tilfælde er der ikke andre landbrug og beskyttelsesniveauet er derfor 0,7 kg/N/år i totaldeposition. Beskyttelsesniveauet er derfor overholdt.

Kategori 2 natur

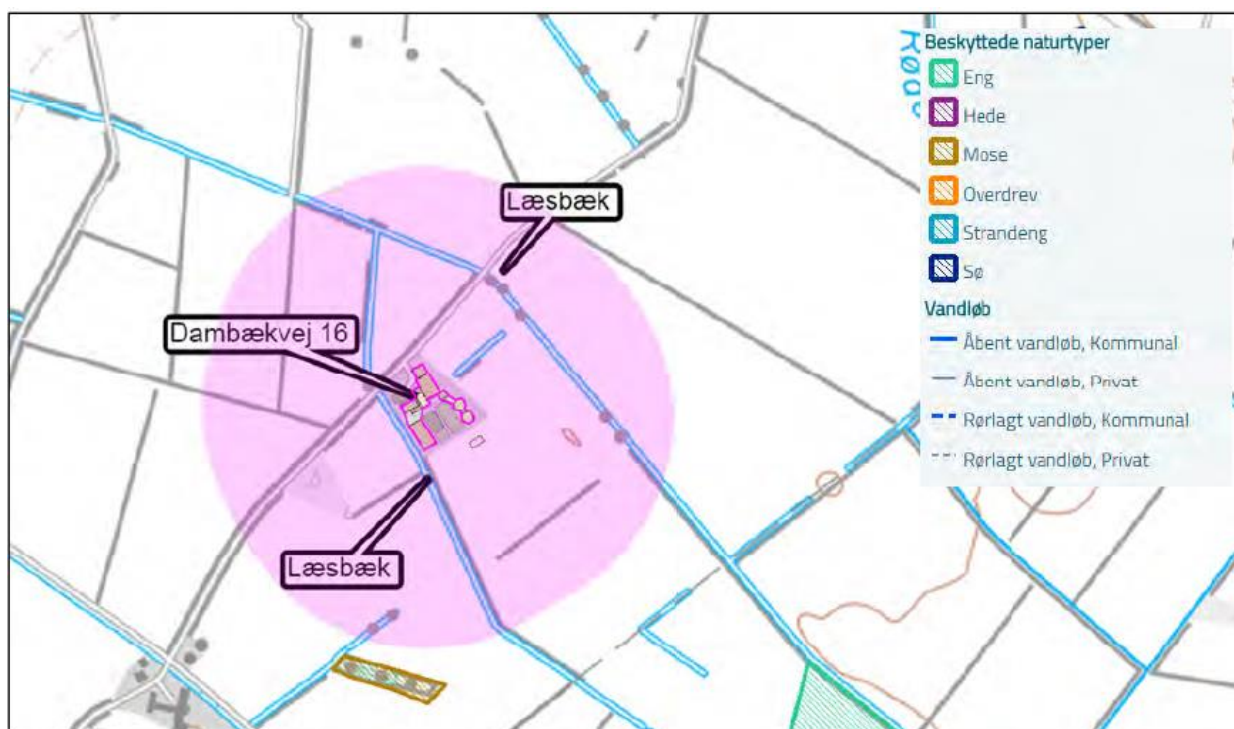
Mer- og totaldepositionen til nærmeste § 7 areal, kategori 2 natur, som er en højmose beliggende ca. 1200 m sydøst for ungdyrstalden, er på 0,1 kg N/ha/år. Ifølge § 26 i bekendtgørelsen er beskyttelsesniveauet for kategori 2 natur (§ 7 natur udenfor Natura 2000), en max total deposition 1,0 kg N/ha/år. Dette krav er overholdt.

Kategori 3 natur

Mer- og totaldepositionen til nærmeste § 7 areal til nærmeste § 3 areal (kategori 3) som er en mose der ligger ca. 335 m syd for ungdyrstalden. Til dette punkt er der en mer- og totaldeposition på hhv. 0,2-0,3 kg N/ha/år og 0,5 kg N/ha/år. Dvs. langt under kravet på en max merdeposition på 1,0 kg N/ha/år. Dette krav er derfor også overholdt.

Andet beskyttet natur

Indenfor en radius af 300 m fra bedriften ligger der foruden ovennævnte § 7-områder ingen naturtyper, men dog et vandløb beskyttet efter § 3 i naturbeskyttelsesloven. Det drejer sig om vandløbet Læsbæk, der løber 15 meter syd for ejendommen og 150 meter nord for. Disse er behandlet i tilladelsen fra 2018 jf. også nedenstående figur 10.

Figur 10: Kort fra ejendommens miljøtilladelse fra 2018. Kortet viser placeringen af beskyttede naturområder nær Dambækvej 16. Den lyserøde markering angiver en radius på 300 meter omkring anlægget.

Kommunen har vurderet følgende i miljøtilladelsen fra 2018, hvilket også vurderes at være gældende for denne udvidelse:

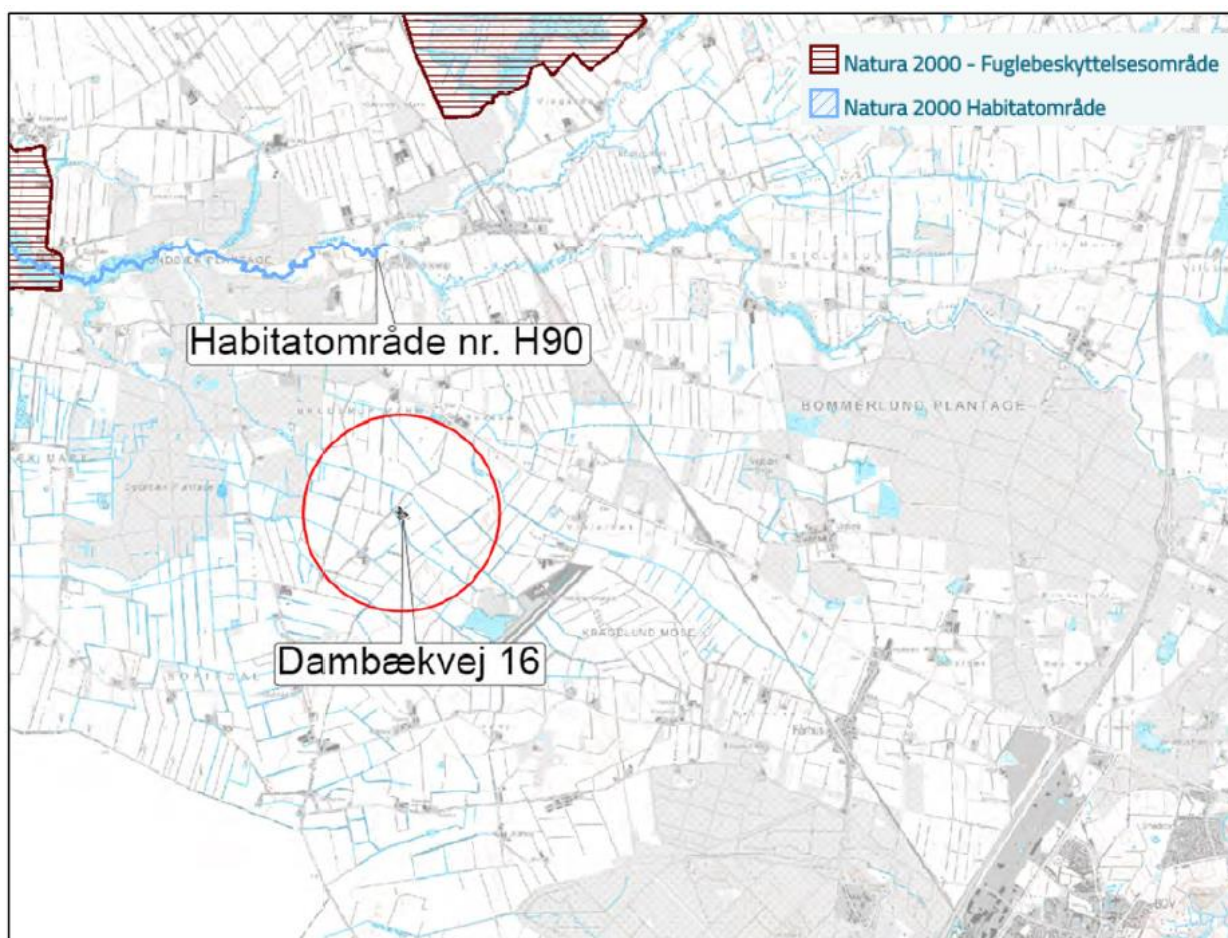
“Da afstandskravene til vandløb er overholdt, eller der er givet tidligere dispensation herfor, forventes der ingen forværring af naturtilstanden i det § 3-beskyttede vandløb, Læsbæk, som følge af produktionsændringen på Dambækvej 16. Der opfordres dog til agtpågivenhed overfor utilsigtede afløb fra fx markstakke til vandløbet. Der stilles på den baggrund ingen særlige vilkår i forbindelse med ammoniakemissionen fra produktionsændringen på bedriften og dennes påvirkning af § 3 naturområder”.

Ud fra ovenstående beregninger vurderes det, at den ansøgte udvidelse ikke vil have væsentligt indvirkning på den omkringliggende natur, da alle beregninger viser, at de overholder de beskyttelsesgrænser der er sat i gældende lovgivning.

Denne vurdering stemmer fint overens med Aabenraa Kommunes vurdering i miljøtilladelsen fra 2018 jf. ovenfor.

Natura 2000

Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde ligger ca. 2,6 km nord for ejendommen, jf. kort 11. Området er Sønderå, som er dækket af Natura 2000 område nr. H90 Vidå med tilløb, Rudbøl Sø og Magisterkogen.

Figur 11: Kort over Natura 2000-områder nær bedriften. Den røde cirkel markerer 1 km omkring ejendommen.

Kommunen har vurderet følgende i deres miljøtilladelse fra 2018 hvilket også vurderes til at være gældende for denne udvidelse:

”Da afstanden på 2,6 km er større end 2,5 km, som er den maksimale afstand, der måles kumulation på til kategori 1 natur, vurderer Aabenraa Kommune, at ammoniakdepositionen til Natura 2000-området er minimal og uden betydning for naturens tilstand. Dette forhold hjælpes også yderligere på vej af, at det drejer sig om et å-stræk, hvor depositionen vil være minimal.

Læsbæk, der går nært forbi ejendommen, leder dog til Sønderå, hvorfor det er vigtigt at udvise agtpågivenhed omkring ejendommens spildevandsforhold – både de indre pladser og placeringen af markstakke”.

3.6 Lugtmission (B6, B4, E1b, E1c, F4)

Lugtmission forekommer fra produktionen i staldanlæggene og ved håndtering samt udbringning af husdyrgødning. Selve staldanlægget forventes ikke at give anledning til væsentlige lugtgener ud over, hvad der er normalt for denne type af animalsk produktion.

I Husdyrgodkendelse.dk er der beregnet hvilke afstande, der som minimum skal være fra staldene til forskellige beboelsestyper. Af figur 11 fremgår den aktuelle afstand (ukorrigerede geneafstand) fra

ejendommens lugtcentrum til nærmeste nabo uden landbrugspligt, samlet bebyggelse og byzone samt geneafstanden til samme områder. Den ukorrigerede geneafstand er geneafstanden, hvor alle staldanlæg er medtaget ved beregningerne, uanset om de senere bliver screenet bort som følge af afstand eller korrigeret for vindretning.

Lugtens udbredelse i nærområdet afhænger bl.a. af størrelsen af produktionsarealet, typer af husdyr og geografisk placering. Disse faktorer indgår i lugtberegningen. Lugtgeneafstandene er beregnet ved fuld besætning i staldene.

Som det fremgår af figur 12a og 12b (alternativ placering af gyllebeholder) er lugtgenekriteriet overholdt til alle målepunkterne - nærmeste nabo, samlet bebyggelse og byzone.

Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt er Dambækvej 6 der ligger ca. 1000 m syd vest for ejendommen. Nærmeste samlede bebyggelse er beliggende i Sofiedal ca. 2800 m syd vest for ejendommen (Sofiedalvej 67) og nærmeste byzone er placeret ved Tinglev ca. 4900 m nord for ejendommen. Kommunen mener nærmeste byzone er ved Bov, dette er vi dog ikke enige i, så der er lavet en beregning til begge punkter.

Ansøgning (222262) | Nabopåvirkning ?

For at der kan beregnes om lugt fra anlægget, skal nabobebyggelse og byzone angives på kortet. På "Listevisioning" vises en oversigt over de nabobebyggelse der er angivet, og på "Resultater" findes resultaterne af de lugtberegninger der er foretaget på ansøgningen.

Kort Listevisioning **Resultater** Kort i fuld skærm

Samlet resultat af lugtberegning ? i

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
Dambækvej 6	0	FMK	107,3	107,3	1044,7	Ja
Sofiedalvej 67	0	NY	282,4	254,1	2843	Ja
Kragelund, Bov	0	NY	425,9	404,6	5987,3	Ja
Tinglev Ejerlav, Tinglev	0	NY	425,9	425,9	4893,7	Ja

Forklaring til samlet resultat af lugtberegning

* Geneafstanden fra NY modellen er 0, selvom der er en faktisk lugt fra staldgruppen. Dette skyldes at lugten er for lav til at lugtspredningen kan beregnes.

Konsekvenszone: 437 m

Figur 12a: Samlet resultat af lugtberegningen fra Husdyrgodkendelse.dk.

Ansøgerscenarie (227188) | Nabopåvirkning ?

For at der kan beregnes om lugt fra anlægget, skal nabobebyggelse og byzone angives på kortet. På "Listevisning" vises en oversigt over de nabobebyggelse der er angivet, og på "Resultater" findes resultaterne af de lugtberegninger der er foretaget på ansøgningen.

Kort Listevisning **Resultater** Kort i fuld skærm

Samlet resultat af lugtberegning ? i

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt	
Dambækvej 6	0	FMK	107,3	107,3	1044,7	Ja	▼
Sofiedalvej 67	2	NY	282,4	305	2843	Ja	▼
Kragelund, Bov	0	NY	425,9	404,6	5987,3	Ja	▼
Tinglev Ejerlav, Tinglev	0	NY	425,9	425,9	4893,7	Ja	▼

Forklaring til samlet resultat af lugtberegning

* Geneafstanden fra NY modellen er 0, selvom der er en faktisk lugt fra staldgruppen. Dette skyldes at lugten er for lav til at lugtspredningen kan beregnes.

Konsekvenszone: 437 m

Figur 12b: Samlet resultat af lugtberegningen fra Husdyrgodkendelse.dk.

Vurdering

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelse inden for samlet bebyggelse, byzone samt enkelt bolig er overholdt, idet den korrigerede geneafstand er kortere end afstanden mellem staldanlæg og hhv. byzone, samlet bebyggelse og nærmeste nabo uden landbrugspligt jf. figur 11.

Ifølge kommunens oplysninger har der ikke tidligere været lugtklager over ejendommens drift.

Det vurderes derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for naboerne og at det er sikret, at risikoen for væsentlige lugtgener er begrænset og ikke ud over, hvad der kan forventes af en husdyrproduktion af den i projektet angivne størrelse.

3.6.1 Kumulation til naboer (B6, D1b)

Der er jf. Aabenraa Kommune kumulation med 2 øvrige husdyrbrug. Dette forventes dog ikke at have betydning for naboerne.

3.7 Øvrige emissioner og gener (B7, D1b, D1c, F2, F3, F4, F%c)

Ud over lugt og ammoniakemission kan der fra et husdyrbrug være gener fra støj, støv, vibrationer, fluer/skadedyr, lys, varme, stråling og transporter. Desuden kan energiforbruget til produktionen påvirke klimaet.

3.7.1 Støj (B7, E1b, F1d, F5c)

Den væsentligste støjgene vil formentlig være kørsel med traktor og landbrugsmaskiner i.f.m fodring, foderblanding, kornvalsning, markarbejde, og kørsel med lastbiler og gyllevogn til og fra ejendommen.

Alle støjkilder er i aktivitet i en begrænset periode. Det vurderes, på grund af afstand til nærmeste nabo, at støjkilderne ikke giver anledning til evt. gener.

Malkningen vil fremadrettet foregå i malkerobotter der er placeret i den ny kostald. For at holde frostfrit omkring robotterne er rummet hvori robotterne er placeret isoleret.

Øvrig anlæg til malkning er placeret i tankrum, der også er isoleret for at holde det frostfrit. Der forventes derfor ikke støjgener for disse anlæg.

Udpumpning af gylle fra eksisterende kostald til gyllebeholderne sker ved traktorpumpe. Der pumpes hver 14 dag ca. ½ time pr. gang. Dette gøres som udgangspunkt normal arbejdstid. Når der pumpes er systemet altid under opsyn. Når der pumps via traktorpumpe kan der udelukkende pumpes gylle når traktoren er koblet til og sat i gang.

I forbindelse med opførelsen af Q. ny kostald etableres der en elektrisk pumpe hvorfra der pumpes automatisk 2-3 gange om ugen i 10 min. Der pumpes til den ny gyllebeholder.

Foderet udfordres vha. mikservogn og en traktor. Foderet blandes hverdag imellem kl. 7.30 og kl. 9. Kvierne får fuldfoder og de bliver også fodret indenfor det nævnte tidsrum. I vinterhalvåret anvendes valset korn i foderet, og dette vales i foderladen nærmest stalden og plansiloer. Dette tager ca. ½ time.

Malkning foregår hele døgnet. Robotterne er dog placeret i et isoleret rum, så støjgenen er reduceret.

Robotterne bliver vasket 2 gange dagligt og dette tager ca. 40 min. Mælken afhentes hver dag kl. 13.30 og dette tager ca. 10 min.

Dybstrøelse fra kælvningsboks udtages 4-5 gange årligt. Boksene ved småkalvene muges dog ca. hver 14 dage.

Møget fra småkalveboksene lægges på møddingsplads.

Dybstrøelse fra kælvningsboksene køres enten direkte ud eller i markstak, som overdækkes hvis det ikke er muligt at bringe det direkte ud.

Der kan forekomme maskinstøj i forbindelse med udkørsel af gylle og ved markdriften. Gyllen udbringes i planternes vækstsæson, hovedsageligt i perioden fra 15. februar til 15. maj samt i august og september måned. Udbringningen forventes at tage 5-6 dage fordelt over året.

Markarbejde foregår i sæsonen fra februar til november.

Ensilering slæt af græs, foregår midt maj, midt juni samt i september/oktober. Majs ensileret i perioden oktober – november. Halm og korn køres ind i perioden august til september. Alt markarbejdet er desuden afhængigt af vejrforhold.

Flytning af dyr foregår ved brug af kreaturvogn.

Der strøes om eftermiddagen, dette gøres manuelt og dette forventes ikke ændret og giver dermed ikke anledning til støj, andet end fra dyrene.

Der bliver leveret foder ca. hver 3 uge og dette forventes ikke ændret udover større mængder ad gangen.

Dyrlægen kommer når der er behov for det, og inseminør tilkaldes ligeledes når der er behov. Klovsbeskæring foretages ca. 3-4 gange årligt, og her beskæres alle dyr.

Tabel 10: Mulige støjkloder på ejendommen

Støjkilde	Placering	Driftstid
Fodringstider	Staldene	Ca. kl. 16.00-16.30 dagligt
Mixer vogn	Ved plansiloanlægget	Der blandes ca. ½ time 1 gang daglig mellem 8.00-16.00
Foderanlæg	Kostalden	Kraftfoder ved malkning (robotter) – 24 timer i døgnet (larmer ikke)
Udkørsel af husdyrgødning	Staldene/gyllebeholderne	Marts-maj og september-oktober primært 8.00-18.00 og så vidt muligt ikke weekend
Lastbiler m.v.	Ved stalde og maskinhus	Dagtimerne
Markvanding	Ude på marken	Sommerperioden
Malkeanlæg	Kostald	Hele døgnet i robotter.
Kompressor	Maskinhus	Ved behov ca. 1 gang ugentlig
Afhentning af mælk	Kostald	Ca. 10 min hver dag ca. kl. 13.30

Derudover kan der opstå lidt støj ved ind og udlevering af dyr. Dette foregår så vidt muligt indenfor normal arbejdstid.

Der foretages ikke øvrige støj og vibrationsdæmpende foranstaltninger, ud over de tiltag der er gjort i forbindelse med etableringen af stalden.

Alle pumper og installationer til malkeanlægget sidder inde i bygningen og er placeret i isolerede rum.

Gylle og vandpumper er placeret i brønde.

Der anvendes maskinstation til udbringning af gylle så dette kan gøres på få dage og med større maskiner, som giver færre kørsler.

Det forventes fortsat heller ikke at være et problem med fx vibrationer og lavfrekvente lyde fra ejendommen.

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 6/1984 (Måling af ekstern støj fra virksomheder), er der angivet grænserne for tilladelig støjbelastning, målt i skel ved nærmeste nabobeboelse. Der er ikke foretaget støjberegninger, da det vurderes, at der ikke er særlige støjkilder ud over hvad der kan forventes på en landbrugsejendom.

Støj fra ejendommen vil ikke ændres sig og på grund af afstanden til nærmeste naboer forventes støj fortsat ikke at være et problem for de omkringboende.

3.7.2 Støv (B7, E1b, F1d, F5c)

Det er ansøgers vurdering, at der ikke vil være væsentlige gener i forbindelse med husdyrbrugets daglige drift udenfor ejendommens areal.

I forbindelse med transporter til og fra ejendommen samt ved levering og håndtering af råvarer og mineraler kan der opstå støvgener, hvilket dog oftest er af begrænset karakter.

Der kan komme støv ved levering af fodermidler, der tippes af indendørs og ved snitning og indkørsel af halm til senge og dybstrøelsesstaldene.

Da flere af kørselsarealerne består af jord/sand vurderes det dog, at der kan opstå støvgener i forbindelse med kørsel i meget tørre perioder. Alle transportveje og udendørs arbejdsområder er derfor belagt med grus for at minimere disse gener. Ansøger efterlever også god landmandspraksis. Det vil sige, at al transport til og fra bedriften foregår ved hensynsfuld kørsel og at aktiviteter, herunder levering og udkørsel, planlægges således, at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Nærmeste nabo uden landbrugspligt ligger syd vest for ejendommen og da den fremherskende vindretning er fra vest vil evt. støv kun i mindre perioder gå i denne retning og normalt vil støv fra ejendommen ikke give anledning til støvgener.

Ud fra ovenstående beskrivelse vurderes det, at produktionen fortsat ikke vil give anledning til væsentlige støvgener for omgivelserne.

3.7.3 Lys (B7, E1b, F1d, F4c)

I de eksisterende staldanlæg anvendes en kombination af dagslys og kunstlys. Kunstlys styres manuelt og er som udgangspunkt kun tændt i vinterperioden mellem 5.00-10.00 og 16.00-18.00. Om natten er der natbelysning i kostalde og velfærdsstalden hvor der er opsat 3 lamper til natbelysning.

Fremadrettet vil der også være orienterings lys på robotterne i den nye kostald, hele døgnet, så køerne bliver lokket hen til robotten. Mere lys bliver tændt efter behov ved udfodring. Afhængig af årstid og lysforhold udenfor, benyttes der enten mere eller mindre lys. Om aftenen er der såkaldt vågelys til kreaturerne hele natten.

Som udgangspunkt vil der ikke være belysning udenfor bygningerne om natten. Der er dog opsat en lampe med bevægelsessensor ved indgangen til kostalden og der vil også blive opsat en bevægelsessensor ved indgangen til den ny kostald.

Der kan forekomme dage hvor der er behov for lys, f.eks. ved akut behov for dyrlæge hjælp eller andre akutte situationer.

Da belysningen fra udendørslys og fra staldene ikke er synlig for naboer vurderes det, at det ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende eller påvirke de landskabelige værdier, da lyset er sensorstyret eller er placeret indendørs.

3.7.4 Emission af forurenende stoffer (F5C)

Emission af ammoniak og lugt vurderes at være den væsentligste kilde til påvirkning af miljøet fra husdyrbruget. Begge forhold er vurderet og beskrevet i afsnit i afsnit 3.5 og 3.6. Støj, støv og lys er behandlet i afsnit 3.7.1, 3.7.2 og 3.7.3 og herunder beskrives andre emissioner fra ejendommen som ikke tidligere er beskrevet.

Emission af vibrationer fra ejendommen (F5c):

Det forventes fortsat ikke at være et problem med fx vibrationer og lavfrekvente lyde fra ejendommen. Der foretages ikke øvrige støj og vibrationsdæmpende foranstaltninger, ud over de tiltag der er gjort i forbindelse med etableringen af stalden. Som udgangspunkt står støjende og vibrerende indendørs og/i isolerede rum.

Varmeemission (F5c)

Det forventes fortsat heller ikke at være et problem med varmeemission fra ejendommen og alle tiltag ift. at begrænse varmeudslip er taget.

Strålingsemission (F5c)

Det vurderes ikke at være maskiner eller lignende der udsender stråling på ejendommen. Det forventes derfor fortsat ikke at være et problem med stråling fra ejendommen.

3.7.5 Skadedyr (B7)

For at undgå fluer og tilhold af skadedyr rengøres fodergange og øvrige staldarealer løbende. I den ny kostald bruges forstøvning hvilket er med til at nedkøle og samtidig hjælper mod fluer. Fluer er som udgangspunkt ikke det store problem, men ved behov anvendes elektroniske fluefangere. Dybstrøelsen mugs ud ofte. Om sommeren oftere end om vinteren. Mødding tildækkes hvis ikke daglig tilførsel.

Der tilstræbes god renholdelse i og omkring stalde. Spild af foder undgås så vidt muligt og affald fjernes løbende.

Der anvendes kommunal rottebekæmpelse, og der er på ejendommen en god bestand af katte. Der holdes rent og ryddeligt om bygningerne, så rotte bestanden holdes nede.

Det vurderes ud fra ovenstående tiltag, at bedriften ikke vil give anledning til væsentlige fluegener eller problemer med skadedyr.

3.7.6 Transporter (B7)

Det vil hovedsagligt være transporter med gylle, dybstrøelse og foder der vil stige i forbindelsen med udvidelsen.

Der er 3 indkørsler til ejendommen hvoraf det primært er de to østligste der bliver brugt i forbindelse med driften. Den sidste bruges primært til privaten. Desuden går der en markvej syd for ejendommen, som bruges ved gyllekørsel.

Hvorvidt f.eks fodertransport og afhentning af mælk passerer tætbeboede områder, afhænger af den rute, som hhv. foderfirma / chauffør og mejeri vælger. Dette ligger udenfor ansøgers indflydelse.

Nedenstående tabel viser det skønnede antal transporter før og efter udvidelsen. Som udgangspunkt forventes antallet af transporter ikke at stige, da selve udvidelsen af det samlede dyrehold ikke udvides mærkbart. Transporter til kviehotel forsvinder dog, når alle dyr samles på én ejendom samtidig med at overfladevandet fra plansiloanlægget sprinkles ud fremadrettet hvilket faktisk betyder et fald i antallet af samlede transporter.

Tabel 11: Transporter

Transporter	Før udvidelse			Efter udvidelse		
	Antal/år	Kapacitet pr. transport	Transportmiddel	Antal/år	Kapacitet pr. transport	Transportmiddel
Foder	12	15 t – 25 t	Traktor eller lastbil	12	20 t – 30 t	Traktor eller lastbil
Halm	20	Ca. 16 rundballer	Traktor	20	Ca. 16 rundballer	Traktor
Eget foder inkl. ensilage og halm	100	12 t - 15 t	Traktor	130	12 t - 15 t	Traktor
Dieselolie/ Fyringsolie	5		Tankbil	5		Tankbil
Levende dyr	12		Lastbil	12		Lastbil
Gylle med spredevogn	140	(25) tons	Traktor + gyllevogn	250	(25) tons	Traktor + gyllevogn
Fast møg	Ca. 70 læs	Ca. 12 t	Traktor + vogn	Ca. 90 læs	Ca. 12 t	Traktor + vogn
Afhentning af mælk	365		Tankbil	365		Tankbil
Afhentning af døde dyr	12		Daka	12		Daka
Handelsgødning	0		Traktor eller lastbil	0		Traktor eller lastbil
Affald	26		Harm Mammen	26		Harm Mammen
Transporter i alt	782			922		

Herudover forekommer transport med mindre biler og personbiler, herunder f.eks. dyrlæge, inseminør mv.

Færdsel på offentlig vej reguleres af politiet efter færdselslovens regler.

Der passeres enkelt boliger på vejen ind til ejendommen. Ved transporter udefra kører en del af dem igennem Broderup. Der sker dog kun få gylletransporter gennem landsbyerne, og det tilstræbes at gyllekørsel ved /i nærheden af byen varsles til de berørte, og at kørsel med gylle foretages på hverdagen.

Ud fra ovenstående vurderes det, at trafikken til og fra ejendommen ikke vil have væsentligt betydning for de omkringboende ift. hvordan det er i dag.

For at mindste gener fra transport vil transporterne hvis muligt primært foregå på hverdage og indenfor normal arbejdstid. Sæsonarbejde kan dog forekomme uden for disse tidspunkter, men vil søges begrænset.

3.8 Reststoffer, affald og naturressourcer (B8, E1b, E1c, F1c, F1d, F5b, F5f)

Det er begrænset hvor meget affald der genereres på ejendommen. Hovedparten af affaldet er emballage fra indkøbt sækkevarer og plastik fra plansiloerne. Erhvervsaffald hentes af Harm Mammen hver 14. dag og opbevares i 200 liter container. Containeren er placeret syd for B. Kostald. Overslag over mængder fremgår af tabel 12.

Plastik køres til genbrugspladsen af ejer, og affald opbevares og bortskaffes efter Aabenraa Kommunes regulativer. Desuden er der en begrænset mængde klinisk risikoaffald i form af brugte kanyler og skalpeller, som opbevares i kanyleboks, som opbevares på kontoret.

Ved transport af affald er det transportørens ansvar, at transporten sker på en sikkerheds- og sundhedsmæssig forsvarlig måde, som ikke er til gene eller fare for omgivelserne.

Da husdyrbruget drives økologisk, findes der hverken pesticider eller kemikalier på ejendommen.

Al medicinsk affald bortskaffes af dyrlæge.

Der opbevares som udgangspunkt ikke olieaffald på ejendommen, da maskiner serviceres på autoriseret værksted. Dog kun en meget begrænset mængde til små maskiner. Olie opbevares i tromle på 200 l i værkstedet til det afhentes af Dansk Olie Genbrug minimum én gang årligt.

Metalskrot afhændes til produkthandler, til genanvendelse.

Der opbevares ligeledes meget lidt medicin eller veterinært affald på ejendommen. Dyrlægen sørger som hovedregel selv for at tage evt. rester med efter behandling af dyr. Hvis der opbevares medicin på ejendommen er der efter rådgivningsaftale med dyrlægen opstillet et lukket/aflåst skab til formålet.

Tom emballage fra vaske og skyllemidler fra malkeanlægget afleveres til leverandør. Tomme dunke opbevares i teknikrum ved siden af tankrummet.

Som udgangspunkt benyttes der ikke mere foder end der er behov for og husdyrgødning anvendes til gødskning af marker, andet uundgåeligt affald sorteres med henblik på genanvendelse og kun restfraktioner ender i container med brændbart affald.

Det vurderes derfor, at sortering, opbevaring og bortskaffelse af affald sker miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med Aabenraa Kommunes affaldsregulativer.

Det vurderes ligeledes, at affald håndteres og opbevares, så der ikke opstår uhygiejniske forhold eller sker forurening af luft, vand eller jord.

Opbevaring af gylle sker i godkendte gylletanke. Gylletankene inspiceres løbende for tæt flydelag og ved tømning for utætheder mv. Gylletankene er beliggende nærmere end 100 m til vandløb og der udføres derfor løbende 5 års beholderkontrol. Beholderne tømmes med selvsugende gyllevogn og risikoen for spild er derved minimal.

Ved ovenstående forholdsregler mindskes risikoen for en punktforurening som følge af uheld under håndtering af gylle og olie mv.

3.8.1 Døde dyr (B8, F1c)

Døde dyr bortskaffes via DAKA ca. én gang om ugen eller efter behov i henhold til gældende regler². Dyrene placeres på dertil indrettet plads ved bygning G. Dybstrøelse 2 jf. situationsplanen på en spalte under overdækning. F. Gylletank. Ansøger forventer at der bliver max 2 døde køer, 3 døde kvier og 15 døde kalve.

3.8.2 Affald (B8, F1c)

Erhvervsaffald afhentes af Harm Mammen, Padborg, hver 14. dag. Containeren er på 200 l. Denne er placeret syd for B. Kostald.

Pap, papir og plastik køres til genbrug. Medicinaffald returneres med dyrlæge. Gammelt jern køres til produkthandler.

Affald skal i henhold til lovgivningen opbevares, håndteres og bortskaffes efter Aabenraa Kommunes til enhver tid gældende regulativer og forskrifter. Mængder af affald kan ses i tabel 12.

Tabel 12: Affaldsmængder og typer

Affaldstype	Opbevaringssted	Transportør	Modtageanlæg	Mængder pr. år	EAK-kode	ISAG-kode
Olie- og kemikalieaffald:						
Spildolie	Maskinhus	Tages med ved service	Tages med ved service	200 l	13.02.08	06.01

² BEK nr. 558 af 01/06/2011 om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr

Olietromle	Maskinhus	Tages med ved service	Tages med ved service	200 l	15.01.04	56.20
Olie- og brændstoffiltre	Maskinhus	Ejer	Kommunens genbrugsstation	10 stk.	16.01.07	06.05
Blyakkumulatorer	Maskinhus	Ejer	Kommunens genbrugsstation	2-3 stk.	16.06.01	05.99
Rester af bekæmpelsesmidler	-	-	-	0 l	02.01.05	05.12
Spraydåser	Maskinhus	Ejer	Kommunens genbrugsstation	10 stk.	16.05.04	23.00
Kanyler i særlig beholder	Kontor	Ejer	Dyrlæge	1 l	18.02.02	05.13
Tørbatterier – NiCd	Kontor	Ejer	Kommunens genbrugsstation	1 stk.	20.01.33	77.00
Tørbatterier – Kviksølv	Maskinhus	Ejer	Kommunens genbrugsstation	1 l	20.01.33	77.00
Medicinrester	Kontor	-	-	0 l	02.01.09	05.13
Fast affald:						
Tom emballage (papir/pap)	Container	Harm Mammen, Padborg	Godkendt modtagerstation	Container på 200 l tømmes hver 14. Dag	15.01.01	50.00
Tom emballage (plast)	Container	Harm Mammen, Padborg	Godkendt modtagerstation	Container på 200 l tømmes hver 14. Dag	15.01.02	52.00
Bigbags af PE-plast	Container	Ejer	Godkendt modtagerstation	Container – tømmes efter behov	15.01.02	52.00
Europaller og éngangspaller af træ	Maskinhus	Ejer	Godkendt modtagerstation	Container – tømmes efter behov	15.01.03	
Lysstofrør og elsparepærer	Kontor	Ejer	Kommunens genbrugsstation	20 stk.	20.01.21	79.00
Overdækningsplast	Container	Ejer	Godkendt modtagerstation	200 l – afregnes efter kg.	02.01.04	52.00
Jern og metal	Plads ved maskinhus	Jernhandler	Godkendt modtagerstation	Ca. 200 kg	02.01.10	56.20

Pap	Container	Harm Mammen, Padborg	Godkendt modtagerstation	100 kg	20.01.01	50.00
Papir	Container	Harm Mammen, Padborg	Godkendt modtagerstation	100 kg	20.01.01	50.00
Glas	Spand i udhus	Ejer	Kommunens genbrugsstation	10 l	20.01.02	51.00
Døde dyr	Ved bygning G. Dybstrøelse 2.	Daka	Daka	Ca. 20 stk	02.01.02	

Farligt affald skal anmeldes til Kommunen. Anmeldelsen skal omfatte oplysninger om affaldstype (EAK-kode), samt affaldets mængde, emballering, sammensætning og egenskaber. Ovenstående tabel er ikke en anmeldelse af farligt affald. Desuden skal al farligt affald sorteres i separate beholdere og afleveres til godkendte modtagere, hvilket skal kunne dokumenteres overfor kommunen. Opbevaring og bortskaffelse af affald skal altid ske efter Kommunens regulativer.

Ved transport af affald skal transportør (ansøger eller andre) sikre at transporten sker på en sikkerheds- og sundhedsmæssig forsvarlig måde, og at den ikke er til gene eller fare for omgivelserne.

Der forventes en mindre mængde byggeaffald i anlægsfasen af den nye stald. Dette afskaffes af entreprenøren efter gældende regler.

Det vurderes at ansøger lever op til ovenstående krav ift. affald.

3.8.3 Olie- og kemikalier (B7, B8, F1c)

Det er ansøger der driver markdrift fra ejendommen. Der er opbevares som ikke pesticider, plantebeskyttelsesmidler og handelsgødning på ejendommen, da denne drives økologisk.

Kemikalier der anvendes i produktionen (rengøringsmidler), står pt. i teknikrummet ved siden af tankrummet i B. Kostald. I tankrummet står de tønder med kemikalier der er i brug. Dette flyttes til det ny servicrum der opføres i forbindelse med Q. Ny Kostald. Der leveres kemikalier i 20 og 50 liters dunke. Der er et oplag af ca. 10 x 20 liters dunke og ca. 4 x 50 liters dunke. Rester og tomme dunke fra landbrugskemikalier, afleveres hos leverandør af disse.

Medicin opbevares i skab i stalden. Der udleveres kun medicin til forbrug ved efterbehandling af dyr. Lægemidler rester o.a. afleveres til dyrlægen. Mængden omfatter ca. 10 kg årligt.

Olietønde (200 l - motorolie) er placeret på fast bund uden afløb i maskinhuset. Tanken er sikret mod påkørsel idet den er placeret inden døre. Der forefindes som udgangspunkt ikke spildolie på ejendommen. Al spildolie aftager smeden eller de afleveres på genbrug max 200 l årligt.

Dieseltank (2500 l – årstal ?) er placeret i maskinhuset på befæstet areal uden afløb, også denne er sikret mod påkørsel.

Derudover er står der en tank til fyringsolie i garagen (1200 l – år ?), denne er ligeledes placeret på fast bund uden afløb.

Mineraler og kraftpiller opbevares i maskinhuset hvor det eller afleveres løst, i bigbags eller sække samt i fodersilo placeret syd for kostalden.

Ensilage opbevares i plansilo eller i markstak.

Olietank og alt olieopbevaring er placeret på fast gulv uden afløb. Der forefindes opsugningsmateriale i form af kattegrus eller lignende på ejendommen.

3.8.4 Råvare (B7, F1c)

De væsentligste råvarer i forbindelse med produktionen er foder og vand. Ansøger bestræber sig på, at anvende så få foderenheder og så lavet et råprotein- og fosforindhold som muligt.

Der fodres primært med grovfoder (majs og græs), som opbevares på ensilagepladsen eller i markstak ved behov. Grovfoderet suppleres med indkøbt soja, korn og evt. kraftfoder og mælkeerstatning til de helt små kalve.

Mineraler og kraftpiller opbevares i maskinhuset hvor det eller afleveres løst, i bigbags eller sække samt i to fodersiloer placeret syd for kostalden. I forbindelse med opførelsen af den ny kostald flyttes den ene hertil.

Det er ansøgers vurdering, at råvare og hjælpestoffer opbevares efter forskrifterne og dermed på en forsvarlig måde, så der ikke vil være mulighed for, at forurene det omkringliggende miljø.

I henhold til BREF dokumentet er det BAT at sikre effektiv fodring gennem sammensætning af foderet og løbende kontrol, således at det stemmer overens med dyrenes behov, samt at reducere indholdet af råprotein i foderet. Selvom BREF-dokumentet kun er gældende for IE-brug gør ansøger en indsats for at efterleve dette i det omfang det er muligt. Der udarbejdes fx en foderplan i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor fodring til kalve og goldkøer. Herved optimeres fodringen så unødigt forbrug af råvarer undgås.

Ved efterlevelse af dette vurderes det, at ejendommen lever op til BAT for foder.

Vandforbruget er beskrevet i afsnit 3.8.6

3.8.5 Energiforbrug (B8, F1c)

Elforbruget dækker primært belysning, gylleomrører, malkeanlæg samt øvrige elektriske maskiner. Ansøger oplyser, at der på ejendommen forventes et årligt energiforbrug på ca. 120.000 kWh/år og dertil kommer forbruget til markvanding, som afhænger af behovet for vanding og kan svinge meget fra år til år. Derudover forventer ansøger at bruges omkring 25.000 l diesel. Stuehuset opvarmes pt. med fyringsolie. Der bruges ca. 1.500 l årligt. Dette forventes ikke ændret lige nu, men på sigt skal dette udskiftes med en varmepumpe eller lignende.

I de eksisterende staldanlæg anvendes en kombination af dagslys og kunstlys. Kunstlys styres manuelt og er som udgangspunkt kun tændt i vinterperioden mellem 5.00-10.00 og 16.00-18.00. Om natten er der natbelysning i kostalde og velfærdsstalden hvor der er opsat 3 lamper til natbelysning.

Fremadrettet vil der også være orienterings lys på robotterne i den nye kostald, hele døgnet, så køerne bliver lokket hen til robotten. Mere lys bliver tændt efter behov ved udfodring. Afhængig af årstid og

lysforhold udenfor, benyttes der enten mere eller mindre lys. Om aftenen er der såkaldt vågelys til kreaturerne hele natten.

Der kan forekomme dage hvor der er behov for lys, f.eks. ved akut behov for dyrlæge hjælp eller andre akutte situationer.

Følgende energibesparende tiltag er indført:

- I forbindelse med løbende udskiftning af lysstofrør i stalde, vil der blive opsat lavenergi lysstofrør.
- Lyset i staldene er tændt efter behov – dagslysstyring.
- Der anvendes frekvensstyret pumper, hvor det er muligt, da disse kun anvender den energi der er behov for, mht. flow.
- Der anvendes forkøler på mælk, hvor varmen genanvendes til opvarmning af køernes drikkevand.
- Vaskeanlægget kører på spareprogram, så det bruger mindre energi pr gang.
- Staldene er med naturlig ventilation og der er derfor ikke energiforbrug til dette
- Logistikken i forbindelse med afhentning af foder til blandeanlæg, er indrettet så afstanden giver færrest muligt driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget.

Der anvendes ca. 80.000 kWh/år i den nuværende situation og ved fuld udvidelse til 120 køer + 120 kvier forventes elforbruget at stige til ca. 130.000 kWh/år. Det er hovedsageligt energi til den ekstra malkning og pumpning af gylle der vil stige – skift fra malkestald til robotter.

Ifølge normtal fra Håndbog til driftsplanlægning 2015 fra Seges er det forventelige elforbrug ca. 670 kWh pr. årsko (tung race), dog med mulighed for store variationer.

Med en forventelig fremtidig produktion på 200 køer og 200 kvier (stor race) giver det et elforbrug på ca. 134.000 kWh. Det forventede elforbrug er derfor lidt lavere end normen, men forklaringen på dette kan være, at der indenfor de seneste år er skiftet til LED-belysning, ny vakuumpumpe og køling på mælk.

Produktionsanlægget bygger på principper, der tilgodeser miljøet i det omfang loven tilsigter, og der vil løbende blive indhentet opdateret viden, med henblik på forbedringer der lever op til nutidens miljøkrav. Herunder vil der ved løbende udskiftninger blive undersøgt, om der er anlæg på markedet der er mere energibesparende, med henblik på energiforbedringer af anlægget. Dette vil også medføre, at der med den løbende vedligeholdelse af anlægget, herunder udskiftning af lysstofrør i øvrige stalde, kan forventes at disse udskiftes til lavenergi lysstofrør.

Ud fra ovenstående vurderes det, at elforbruget på ejendommen vil være normalt for denne type af husdyrproduktion i en kombination af eksisterende og ny staldanlæg.

3.8.6 Vandforbrug (B8, F1c)

Vandforbruget dækker drikkevand inkl. vandspild, vask af evt. malkestald og vask af stald og maskiner. Ejendommen forsynes med vand fra Tinglev Vandværk.

Der anvendes ca. 6.000 m³ i den nuværende situation og ved fuld udvidelse til 200 køer + 200 kvier forventes det at vandforbruget til produktionen vil stige til ca. 8.000 m³. Det er hovedsageligt mængden af drikkevand til køerne der stiger. En del af dette (ca. 40 %) afgives som mælk eller fordamper. Resten

går til gyllen. Derudover forventes en stigning i vandforbruget, da ejendommen skifter fra malkestald til robotter og vandforbruget i robotter skulle være ca. 15-20 % større i forhold til i en malkestald.

Samlet vandforbrug i m³ til et årsdyr (365 foderdage) af malkekøer, hundyropdræt, slagtekalve og ungtyre

	Malkekøer		Opdræt		Slagtekalve		Ungtyre	
	Stor race	Jersey	Stor race	Jersey	Stor race	Jersey	Stor race	Jersey
Drikkevand incl. vandspild	28	26	5,3	4	8,7	8,0	9,8	9,1
Staldrensning	3	3	0,4	0,3	0,4	0,3	0,4	0,3
Rengøring af malkeanlæg	2	2	-	-	-	-	-	-
Forbrug i alt	33	31	5,7	4,3	9,1	8,3	10,2	9,4

Kilde: Håndbog i kvæghold 2011

Forbrug af vand til drikkevand og vaskevand bliver ud fra normtallene ca. 7.740 m³ ved 200 køer og 200 kvier, stor race og det forventede vandforbrug ligger derfor lidt over normen pga. malkning med robotter.

Det er ikke udarbejdet planer for vedligehold og reparationer, men ved daglig inspektion vil der blive undersøgt for eventuelle lækager i forbindelse med drikkevandssystemet med efterfølgende igangsætning af reparation.

Følgende vandbesparende tiltag er indført:

- Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.
- Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.
- Vandforbruget registreres.
- Der er opsat flydere i drikkekar samt drikkekolber, hvilket er med til at sikre et stabilt vandtryk. Hermed opnås begrænset drikkespild og bedre vandoptagelse.
- Staldene kontrolleres dagligt og der udføres småreparationer med det samme eller tilkaldes service, hvis der er behov for det.

Ud fra ovenstående forventes vandforbruget fortsat ikke at have nogen skadelig virkning på overfladevandet i nærheden af ejendommen. De generelle regler sørger desuden for at minimere risikoen for forurening af vandressourcerne i nærheden. I afsnit 3.9 Forurenings- og gene begrænsende tiltag er særlige forhold for ejendommen beskrevet.

3.8.7 Spildevand og restvand (B7, F1d)

Afløbsforholdene på ejendommen ændres som udgangspunkt ikke ved denne ansøgning. Dog vil overfladevand fra plansiloanlægget fremadrettet blive sprinklet ud.

I dybstrøelsesboksene er der etableret afløb/pumpebrønde, så disse kan vaske. Der har dog ikke været behov for at vaske dem og dybstrøelsen opsuger normalt væden.

Spildevand fra bedriften består primært af vand fra rengøring af malkerobotter, malkestald og drikkevandsspild.

Vand fra vask af malkerobotter og mælketank indeholder rengøringsmidler. Der anvendes kun godkendte midler. Da midlerne kan blive udskiftet efter almindeligt udbud og efterspørgsel, oplyses produktnavnene ikke. Malkerobotterne vasker automatisk og køletanken vaskes hver dag (efter afhentning af mælk).

Vand fra møddingsplads ledes til gyllebeholder og vand fra plansilo sprinkles ud fremadrettet.

Derudover ledes tagvand til grøfter hhv. vest og øst for ejendommen, mens der er faskiner til dele af tagvandet fra stuehus og maskinhus. Dette forventes ikke ændret ved udvidelsen jf. afløbsplanen. Grøft øst for anlægget flyttes dog i forbindelse med opførelsen af den ny stald.

Der afledes ikke sanitært spildevand fra produktionsbygningerne, hverken før eller efter udvidelsen. Spildevand fra stuehuset ledes til septiktank og derefter til nedsivningsanlæg.

Der afledes ikke sanitært spildevand fra produktionsbygningerne. Sanitært spildevand fra beboelse ledes til septiktank og nedsivningsanlæg.

I spildevandsbekendtgørelsen defineres spildevand som alt vand, der afledes fra beboelse, virksomheder, øvrig bebyggelse samt befæstede arealer. Tag- og overfladevand defineres som regnvand fra tagarealer og andre helt eller delvist befæstede arealer. Tag- og overfladevandet må ikke indeholde andre stoffer, end hvad der sædvanligt tilføres regn vand i forbindelse med afstrømning fra sådanne arealer, eller have en væsentlig anden sammensætning.

Både nedsivning og direkte udledning til vandløb af tag- og overfladevand kræver en tilladelse i henhold til Miljøbeskyttelsesloven. Det er kommunens holdning, at nye afledninger af uforurenat tagvand så vidt muligt bør ske som nedsivning. Der fremsendes ansøgning om tilladelse til nedsivning af tag- og overfladevand til Aabenraa Kommune ved opførelse af den ny kostald.

Det er ansøgers vurdering, at alle forhold omkring spildevand håndteres forsvarligt og lever op til kravene i husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav.

3.8.8 Samlet konklusion på afsnit 3.8 Reststoffer, affald og naturressourcer (F5b, F5c)

Det vurderes, at ejendommens håndtering af reststoffer, affald og naturressourcer gøres på en forsvarlig måde der tilgodeser det omkringliggende miljø og klimaet overordnet. Brugen af naturressourcer begrænser sig til vandforbrug til drikkevand. Som en naturlig del driften af husdyrbruget sker der en løbende monitoring af vandforbruget. Vandressourcen er i øvrigt ikke begrænset i området. Det vurderes derfor at der ikke vil være en påvirkning af vandressourcen.

3.9 Forurenings- og gene begrænsende tiltag – Større ulykker og katastrofer (B7, E1c, F8)

Forholdsregler i forbindelse med uheld med olie, kemikalier, gylle og brand vil blive beskrevet i husdyrbrugets beredskabsplan jf. bilag 5.6. Beredskabsplanen vil blive opbevaret i en mappe på kontoret i den eksisterede kostald. Beredskabsplanen opdateres løbende når der er behov for dette.

Den største fare for uheld og forureningsrisiko er gylleudslip. Der er risiko for at beholderen skades ved gylleudbringning, men da maskinstation varetager gylleudbringning, vil de være til stede med opsugningsgrej og kan evt. tilkalde forstærkning.

Derudover gøres der følgende tiltag for at minimere risikoen for uheld:

Udpumpning af gylle fra stalden til gyllebeholderne sker ved traktorpumpe. Der pumpes hver 14 dag ca. ½ time pr. gang. Når der pumpes er systemet altid under opsyn.

I forbindelse med opførelsen af Q. ny kostald etableres der en elektrisk pumpe hvorfra der pumpes automatisk 2-3 gange om ugen i 10 min. Der pumpes til den ny gyllebeholder og det tjekkes flere gange om ugen om der er plads nok i denne. Den elektriske pumpe kan låses af for uvedkommende.

Alt gyllepumpning overvåges.

Alle rør og samlinger kontrolleres jævnligt, og alle afløb er ført til gyllekanal eller pumpebrønd.

Etablering og tilkobling af nye gyllekanaler udføres af autoriseret montør.

Gyllebeholderen er omfattet af femårsbeholderkontrolordningen og eventuelle fejl og mangler udbedres løbende. Det tjekkes også altid, om der er plads i gylletanke før der kommer gylle i.

Det kan selvfølgelig ikke garanteres, at der ikke kan ske et uheld, så en gyllevogn vælter. Generelt køres der hensigtsmæssigt og vejret vurderes før nedfældning af gylle, så sandsynligheden for disse uheld er meget lille. Hvis en gyllevogn vælter - eller en gyllebeholder sprænger læk - eller der sker overfyldning af beholder trods faste procedurer om tjek af kapacitet før pumpning - vil opsamling af gylle øjeblikkeligt blive iværksat og beredskabet tilkaldt.

Da der er maskinstation der varetage gylleudbringning vil de være til stede med deres grej, det første tiltag er at stoppe udløb.

Ved evt. læk på gyllebeholderen forventes det, at en stor del af gyllen vil fordele sig omkring staldanlæggende og marken syd og øst for gyllebeholderne, da terrænet omkring ejendommen er meget fladt. Herfra kan gyllen suges op eller nedsive. Det er ikke ansøgers vurdering, at gyllen kan løbe i dræn og videre til vandløb. Der løber et beskyttet vandløb (Læsbæk) både vest og øst for ejendommen, men det vurderes, at gyllen ikke vil kunne løbe hertil pga. det flade terræn. Men hvis uheldet skulle være ude, vil ansøger med det samme fylde jord i vandløbet, så yderlig forurening forhindres jf. figur 13.

Figur 13: De gule cirkler markere hvor der skal puttes jord i Læsbæk for at forhindre forurening af vandløbet. De to nærmeste hvis gylle ikke er nået hertil og ellers hvor de forgrenes til et vandløb.

Ved udkørsel af gylle kommer maskinstationen med deres maskiner. Beholderen omrøres og omladning af gyllen forgår med læssekran. Der er flyder på vognen der forhindrer overløb.

Uheld ved pumpning af gylle anses for at være den største risiko. Gyllepumpning overvåges derfor konstant.

I den daglige drift kan der være risiko for at vandrør sprænger og ved sådan uheld afbrydes vandforsyningen på hovedhanen som er placeret vest for kalvestalden. I forbindelse med opførelsen af den ny stald bliver vandledningen til ejendommen skiftet ud, da denne er meget gammel og der har været flere brud på denne. Den ny brønd med hovedhane forventes placeret ved vejen ud for den ny kostald.

Der kan ligeledes ske strømforstyrrelser/svigt, og hvis uheldet er ude kan der hurtigt skaffes en nødstrømsgenerator. Hovedafbryder og el-tavle er pt. placeret i stuehuset, men i forbindelse med opførelsen af den ny stald bliver elledningen ligeledes udskiftet og den ny eltavle og hovedafbryder placeres i den ny kostalds service rum.

For at undgå frostsprængning af vandrør er alle rør og drikkekar blevet isoleret. Frostsprængninger anses derfor ikke som et problem, men skulle vintrene fremadrettet blive koldere, så kan der evt. etableres varme eller der kan anskaffes en varmekanon, så der ikke er risiko for frostsprængninger i perioder med hård frost.

Hvis der skulle ske udslip af gylle eller andre stoffer, vil myndigheder og miljøvagt straks blive alarmeret via 112. Skaden vil tillige omgående blive søgt begrænset med inddæmning med jord, halm eller lignende. Der er ikke recipienter i nærheden, som umiddelbart er i risiko.

Malkerobotterne er tilkoblet alarmsystem, der giver ejer besked via mobiltelefonen om evt. fejl eller mangler, og ved strømsvigt går der ligeledes alarm til mobiltelefonen. Hermed kan hurtigt etableres strøm med nødstrømsgeneratoren der er på ejendommen.

Ved brand tilkaldes Falck og brandvæsen, medmindre det er mindre brandskader der kan afhjælpes med det slukningsmateriel der befinder sig i stalden. Flugtveje og brandslukningsmateriel er vist på plan der ligger i beredskabsmappen.

Alle ny ansatte præsenteres for beredskabsplanen ved opstart på bedriften. I beredskabsplanen foreligger også telefonnumre til øvrige leverandører, reparatører samt telefonnumre til vagtlæge og nærmeste skadestue.

Hvor der håndteres smøre- og diselolie er der en potentiel risiko for forurening. Tanken til diesel er placeret på dertil indrettet plads hvor påkørsel er minimal. Evt. spild af olie opsuges af kattegrus eller lignende med det samme.

Der er placeret flere pulverslukkere rundt på ejendommen bl.a. én i stuehuset, to i B. Kostald, én i H. ungdyrstald, én i kalvestalden, én i maskinhuset og der vil ligeledes blive installeret minimum to stk. i den ny kostald.

Ved brand tilkaldes Falck og brandvæsen, medmindre det er mindre brandskader der kan afhjælpes med det slukningsmateriel der befinder sig i bygningerne.

Det vurderes, at der er taget tilstrækkelige forholdsregler i forhold til risikoen for uheld.

3.10 BAT-ammoniakemission (B9, C2, E1c)

Den samlede BAT-beregning for husdyrbruget i version 1 er beregnet i Husdyrgodkendelse.dk og fremgår af tabel 13.

BAT-kravet er i tilladelsen fra 2018 fastsat til 2144 kg NH₃-N/år for staldanlæg. Dette krav tager dog ikke højde for den ny kostald der opføres med et BAT-gulv. Den faktiske emission fra ejendommen med de valgte staldanlæg er 3836 kg NH₃-N/år. Forskellen på -1125 kg NH₃-N/år. Kommunen bedes tilpasse deres krav.

Tabel 13: Samlet BAT beregning for ammoniakemission (version 1). Tabel: Husdyrgodkendelse.dk

Ansøgning (222262) | BAT

Herunder er der foretaget en beregning af den vejledende grænseværdi for ammoniaktab (emissionsgrænseværdien) pr. år opnåelig ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT). Beregningerne er foretaget efter de retningslinjer og beregningsmetoder der fremgår af Miljøstyrelsens standardvilkår for BAT fra 2011, og afhænger af om en produktion er placeret i ny eller eksisterende stald. For eksisterende stalde vil gælde en fast værdi per dyr på en given gultype. For nye stalde vil værdien afhænge af produktionens størrelse, således at BAT-kravet skærpes i takt med en voksende produktion.

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	2144	568	2712
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	3269	568	3836
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	-1125
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Nej

Samlet ammoniaktab for hele anlægget (alle produktioner) opnåelig ved anvendelse af BAT					
	Vejl. sum (kg NH ₃ -N /år)	Ansøgers forslag (kg NH ₃ -N /år)	Ansøgers Begrundelse	Kommunens krav (kg NH ₃ -N /år)	Kommunens Begrundelse
Rediger	3269	3269		2144	

Efter kommunen har tilrettet deres krav giver det nedenstående resultat og BAT er overhold.

Tabel 14: Samlet BAT beregning for ammoniakemission (version 2). Tabel: Husdyrgodkendelse.dk

Ansøgning (222262) | BAT

Herunder er der foretaget en beregning af den vejledende grænseværdi for ammoniaktab (emissionsgrænseværdien) pr. år opnåelig ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT). Beregningerne er foretaget efter de retningslinjer og beregningsmetoder der fremgår af Miljøstyrelsens standardvilkår for BAT fra 2011, og afhænger af om en produktion er placeret i ny eller eksisterende stald. For eksisterende stalde vil gælde en fast værdi per dyr på en given gultype. For nye stalde vil værdien afhænge af produktionens størrelse, således at BAT-kravet skærpes i takt med en voksende produktion.

Du har foretaget ændringer i dyretyper og produktionsarealer eller miljøteknologi på siden Stalde & Produktioner. Det medfører at resultatet af BAT-beregningen er ændret siden du sidst har været på BAT-siden. Hvis du har indtastet en værdi i "Ansøgers forslag" skal den værdi muligvis opdateres. [Accepter og luk besked](#)

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	3385	568	3953
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	3385	568	3952
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Samlet ammoniaktab for hele anlægget (alle produktioner) opnåelig ved anvendelse af BAT					
	Vejl. sum (kg NH ₃ -N /år)	Ansøgers forslag (kg NH ₃ -N /år)	Ansøgers Begrundelse	Kommunens krav (kg NH ₃ -N /år)	Kommunens Begrundelse
Rediger	Indtastede oplysninger skal muligvis opdateres 3385	3269		3385	

3.11 Indvirkning på klimaet og projektets sårbarhed overfor klimaændringer, faren for sundhed, kulturarv og miljø samt kumulation (F5f, F5d, F5e)

Jf. flere faglige artikler er det dokumenteret at husdyrbrug påvirker atmosfæren med udledning af særligt klimagasserne metan og lattergas (Sven g. Sommer et al, 2007). Drivhusgasserne fra husdyrbrug udgør ca. 20 % af den samlede udledning af drivhusgasser fra Danmark (Mette Hjort Mikkelsen et al, 2020). Der findes ikke materiale med empiriske tal der gør det muligt at kvantificere den specifikke

udledning fra dette husdyrbrug. Det vurderes dog heller ikke som relevant idet vurderingen af effekten alligevel skal foretaget i kumulation med øvrige emissioner af drivhusgasser, herunder den samlede udledning i Danmark.

Da husdyrbruget udvides må man forvente, at der som udgangspunkt vil ske en større udledning af drivhusgasser fra ejendommen. Der er flere måde at nedsætte produktionen af drivhusgasser. Jf. Sven G. Sommer et al, 2007 er særligt metanproduktionen ekstremt temperaturafhængig og en metanproduktionen kan derfor effektivt reduceres ved afkøling af gyllen enten ved gyllekøling eller hyppig udpumpning af gyllen til gyllebeholder. Ved daglig udpumpning af stalden fremhæves det, at man under danske forhold kan opnå en metanreduktion fra stalde med 40 %. Ligeledes fremhæver Maria Münster og Jesper Ahrenfeldt, 2020, at danske landbrug på sigt kan være med til at fjerne CO2 fra atmosfæren via bioforgasning og biomasse.

Ansøger levere mælk til Naturmælk og har i den forbindelse fået udarbejdet en Klimahandlingsplan i 2019 med fokus på hvilke tiltag på bedriften der skal til for på sigt at kunne fremstille CO2-neutralt mælk. I figur ses hvilke fokuspunkter der er i planen fra 2019 og den estimerede virkning.

Aftalte klimatiltag

Tiltag	Effekt	Estimeret virkning	Total virkning
Lavere kævningsalder fra 26,5 til 25 mdr.	Mindre CH4	3,28 kg CO2 pr. dag pr. årskvie	9,5 tons
Udslusning af gylle til lager hver uge	Mindre CH4	0,53 kg. CO2 pr. dag pr. årsko	13,1 tons
Fodring med dansk produceret kraftfoder	Mindre CO2	0,213 kg. CO2 pr. kg. foder	8,2 tons
Dæktryk sænkes ved markarbejde	Mindre CO2	2,70 Kg. CO2 pr. liter diesel	2,4 tons
Frekvens regulering af vakuumpumpen	Mindre CO2	0,475 kg. CO2 pr. kwt	2,6 tons

Figur 14: Fra Klimahandlingsplan 2019 for Læsbækgård.

Ansøger har allerede iværksat ovenstående tiltag og det kan derfor dokumenteres at ansøger allerede gør rigtig meget for at reducere ejendommens CO2 emission. Samtidig overvejer ansøger at overdække flere af ejendommens gyllebeholdere hvilket ligeledes vil afhjælpe emission fra ejendommen og sørger for den optimale udnyttelse af gyllen. Derudover ejer ansøger 40 % af en stor vindmølle, der er rejst på hans ejendom. Når energiproduktionen herfra indgår i regnskabet giver det en meget lav CO2 udledning pr. kg. mælk. Derudover overvejer ansøger samtidig at tilmelde sig et biogasanlæg og dette bliver højst sandsynligt indenfor en årrække. Herunder ses udklip fra klimaplanen fra 2019, der viser resultatet af gårdens drivhusgas udledning:

Beregning af gårdens drivhusgas udledning:

Den samlede udledning af drivhusgasser fra ejendommen år 2019 udgør 0,92 kg. CO2 pr. kg. mælk leveret. Heraf udgør 0,22 kg. lattergas, 0,53 kg metan og 0,22 kg kuldioxid. Medtages kulstofbindingen og energiproduktionen på ejendommen er udledningen 0,10 kg. CO2 pr. kg. mælk, som er det endelige resultat.

Dine indsatsområder betyder en forbedring af udledningen med 36 tons CO2 ækvivalenter.

I forhold til den samlede udledning af drivhusgasser i Danmark er den ansøgte produktion og dermed emission ubetydelig, og det vurderes derfor at det ansøgte projekt i sig selv ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet i forhold til udledningen af klimagasser, men det kan ikke udelukkes at projektet i kumulation med den øvrige udledning af drivhusgasser i Danmark og resten af verden, kan medføre en negativ påvirkning af klimaet. Det vurderes dog ikke som en rimelig udfordring at løse denne problematik i en konkret miljøgodkendelse.

Det er dog den gense opfattelse af klimaaftrykket på danskproducerede vare er et af de laveste i verden og hvis produktionen derfor flyttes til en anden verdensdel kan det betyde, at det samlede klimaaftryk på verdensplan bliver større.

Driften af ejendommen vurderes heller ikke at være sårbar i forhold til klimaændringer. Anlæggets beliggenhed giver ikke anledning til bekymringer i forhold til øget nedbør eller hævet vandstand (Klimatilpasninger.dk).

Der er ikke fundet kumulation med øvrige husdyrbrug i relation til lugt og særlig sårbar natur i nærheden af husdyrbruget. Det vurderes derfor, at projektet ikke forventes at medfører en påvirkning af de nærmeste særligt sårbare områder.

I henhold til afsnit 2, 3 og 4, vurderes faren for menneskers sundhed, kulturarv og miljøet ligeledes som værende ikke væsentlig.

3.12 Grænseoverskridende virkninger (B10, E1c)

Husdyrbruget ligger forholdsvis langt fra den danske grænse og en vurdering af indvirkning på miljøet i en anden stat finder ansøger ikke relevant.

3.13 Påvirkning af jordarealer og jordbund (E1c)

Da stalde, gyllerør, forbeholder og gyllebeholdere er udført i tætte og stabile materialer, vurderes det, at der fra selve husdyrbruget ikke ved normal drift kan ske væsentlige direkte eller indirekte påvirkninger af jordarealer, jordbund eller vandforekomster.

Dyrkning af arealer herunder jordbehandling mm. varetages igennem de generelle regler. Der henvises til beskrivelsen af vandbesparende tiltag under afsnit 3.8.6.

Affald og reststoffer opbevares, så der ikke er risiko for forurening af jord og grundvand.

Tømning af gyllebeholder og spalter foregår med sugekran. Opbevaring af rengøringsmidler og lignede sker forsvarligt enten på fast gulv uden afløb eller i rum med afløb til gyllesystemet. Håndtering af olie sker på fast bund med mulighed for opsamling af spild.

Samlet vurderes det, at produktionen sker på forsvarlig vis, hvor risikoen for forurening af jord og grundvand er minimal.

3.14 Andet om befolkningen og menneskers sundhed (E1c)

Risikoen ved MRSA eller antibiotikaresistens håndteres af generelle veterinærregler i fødevarerstyrelsens regi. Det vurderes, at der ikke er nogen særlige forhold på husdyrbruget på Dambækvej 16 eller beliggenheden i forhold til naboer der gør, at der i forbindelse med miljøgodkendelsen skal stilles særlige vilkår i forhold til menneskers sundhed.

3.15 Alternative løsninger og referencescenarie (E1d, F2, F3)

Alternative placeringer har været oppe og vende både ift. placeringen af den ny kostald, den ny gyllebeholder og den ny platform til ensilage. Ejendommen er begrænset af §3 beskyttede vandløb både mod øst og vest. Der er dog længere til vandløbet hvis udvidelsen foretages mod øst samtidig med at denne placering giver bedst mening ift. synergi med de eksisterende staldanlæg. Ansøger har prioriteret at den ny kostald kommer til at ligge så tæt som muligt på velfærdsstalden for at opnå det bedste arbejdsklima og lette flytningen af dyr mellem de forskellige staldafsnit. Det har dog været oppe at vende om den ny kostald skal ligge parallelt med de eksisterende bygninger eller parallelt med Dambækvej. Ansøger har valgt at placere den ny kostald parallelt med Dambækvej, da det giver kortest afstand til den eksisterende kostald når dyrene skal flyttes mellem de to staldafsnit. Der bliver ca. 10-12 m mellem de to staldanlæg.

Den ny gyllebeholder placeres i tilknytning til de eksisterende gylleholdere, syd for disse. Ansøger har overvejet at placere beholderen væk fra ejendommen, men der er ikke nogen oplagte placeringer pga. begrænsningerne ift. vandløb. Ansøger overvejer dog også en alternativ placering af den ny gyllebeholder ca. 20 m øst for den ny stald og ca. 15 m fra vejen (hvis det kan lade sig gøre), da denne placering vil være mere optimal ift. logistik når der skal hentes og evt. bringes gylle retur. Det er vanskeligt for en gyllevogn at komme omkring de eksisterende gylleholdere pga. deres placering. Der skal bakkes ned til dem. Derfor vil yderligere en gyllebeholder på denne placering betyde, at der skal etableres en ny kørevej forbi de ny bygninger syd for, så gyllevognen kan køre rundt om gylleholderene. Dette undgås ved den alternative placering. Denne placering findes derfor optimal.

Den ny platform til ensilage placeres øst for gylleholderene. Alternativ kunne de eksisterende plansiloer blive forlænget, men rent arbejdsmæssigt vil dette ikke fungere særligt godt i praksis, da de bliver for lange samtidig med at de er klemte ind mellem eksisterende byggeri. Alternativ kunne den ny platform placeres længere væk fra den eksisterende plansilo, men ansøger vil gerne have alt fodret samlet så tæt som muligt pga. køreafstande mv. Det bliver en platform til ensilage, da dette er billigere at etablere end et plansiloanlæg. Dette er valgt, da en evt. kommende udvidelse af den ny kostald vil ske som en forlængelse mod syd og hvis denne etableres engang ude i fremtiden vil platformen skulle flyttes i denne forbindelse.

Referencescenariet i den ansøgte produktion vurderes at være den eksisterende produktion i de eksisterende produktionsbygninger. Status i forhold til det omkringliggende miljø er, at der er langt til nærmeste naboer og hverken referencescenariet eller den projekterede udvidelse vil medføre en væsentlig påvirkning. I relation til ammoniak er der langt til særligt sårbare områder og de fastlagte afskæringskriterier overholdes både i referencescenariet og efter realisering af det ansøgte projekt.

3.16 Samspillet mellem faktorer jf. § 4 stk. 6 nr. 5

Ifølge bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug skal der oplyses om væsentlige direkte eller indirekte virkninger som følge af et samspil mellem to, flere eller alle faktorerne:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,

4) materielle goder, kulturarv og landskabet

De enkelte faktorer er beskrevet i de foregående afsnit.

Det vurderes, at der ved samspil mellem de oplyste faktorer ikke kan opstå væsentlige direkte eller indirekte virkninger som er større end de virkninger, som er beskrevet under de enkelte punkter 1-4.

3.17 Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker (F8)

Ifølge bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug skal der oplyses om væsentlige direkte eller indirekte virkninger som følge af sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet,
- 5) samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4

Det vurderes at risici for større ulykker eller katastrofer på et husdyrbrug med den nuværende og ansøgte placering vil være udslip af gylle fra gyllebeholdere, fx i forbindelse med overpumpning, brud på gyllebeholder eller lignende. I husdyrbrugets beredskabsplan er der en instruks for, hvordan en sådanne situationer skal håndteres.

I beredskabsplanen er også instrukser i forbindelse med brand samt udslip af olie, kemikalier eller lignende.

3.18 Oplysninger om konsulenten

Louise H. Riemann, cand. scient. Landskabsforvaltning, 2008

Tlf.: 73642915 og e-mail: lhr@lhn.dk

Miljø- og naturrådgiver siden 2008 hos:

LHN, Industriparken 1, 6360 Tinglev

CVR-nr. 16342718

3.19 Metode (F6)

Beregningerne af ammoniak- og lugtemission i miljøkonsekvensrapporten er foretaget i husdyrgodkendelse.dk. Forudsætningen for beregning af ammoniak- og lugtemissionen fra stald og lager, tager afsæt i emissionsfaktorerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3.

Beregningen af spredning og afsætning af lugt er beskrevet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, punkt B. Beregningen af ammoniakspredningen og -afsætningen foretages med sprednings- og afsætningsmodeller udarbejdet af Aarhus Universitet (baseret på standardafsætningskurver fra OML-DEP modellen).

3.20 Referenceliste (F10)

Informationer er indsamlet ved ansøger og driftsansvarlig på ejendommen. Derudover er der indhentet oplysninger på arealinformation.miljoportal.dk og kommunens hjemmeside herunder kommuneplaner mv. Baggrundsviden fra miljøstyrelsen og husdyrgodkendelse.dk indgår ligeledes samt relevante bekendtgørelser b.la. Husdyrgødningsbekendtgørelsen og Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Klimatilpasninger.dk. [Klimatilpasning - råd og vejledning om klimatilpasning](#)

Klimahandlingsplan 2019 for Læsbækgård.

NOVANA – Det nationale overvågningsprogram. [Det Nationale Overvågningsprogram for Vandmiljø og Natur \(mst.dk\)](#)

Danmarks Miljøundersøgelser. Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV – til brug i administration og planlægning. [Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV - til brug i administration og planlægning \(dmu.dk\)](#)

Fødevarerministeriet – Bekendtgørelse om Miljøstyrelsens hjemmeside - Luftforureningens påvirkning af mennesker og miljø. [Effekter på mennesker og miljø \(mst.dk\)](#)

Mette Hjorth Mikkelsen, Rikke Albrechtsen, Ole-Kenneth Nielsen og Steen Gyldenkærne – debat indlæg i Altinget.dk (2020): Forskere: Reduktion i drivhusgasser fra landbruget er "tæt knyttet til husdyrproduktion" [Forskere: Reduktion i drivhusgasser fra landbruget er "tæt knyttet til husdyr­produktion" - Altinget - Alt om politik: altinget.dk](#)

Sven G. Sommer et al. Aktuel videnskab 5, 2007: Drivhusgasser og husdyrproduktion. [Drivhusgasser_husdyr.pdf](#)

Marie Münster og Jesper Ahrenfeldt – debatindlæg i Altinget.dk (2020); Forskere: Biomasse kan bidrage til markant klimareduktion i landbruget. [Forskere: Biomasse kan bidrage til markant klimareduktion i landbruget - Altinget - Alt om politik: altinget.dk](#)

4 Konklusion

Ud fra de forhold der ligger til grund for beregningerne samt indretning og drift af ejendommen, vurderes det, at projektet kan gennemføres uden væsentlige virkninger på miljøer, herunder påvirkning af naboer, folkesundhed og de landskabelige, naturmæssige og kulturhistoriske værdier i området og samspillet mellem disse.

Det vurderes ligeledes, at der ikke er risiko for menneskers sundhed, da lugtgenekriterierne er overholdt og risikoen for vandforurening er sikret ved, at de generelle krav til indretning af stalde- og gødningsopbevaring er overholdt samtidig med at håndtering af husdyrgødning foregår under opsyn. Desuden er der udarbejdet en beredskabsplan.

Ejendommen overholder alle afstandskrav i husdyrlovens § 6 og § 8.

Der er lavet beregninger til kategori 1, 2 og 3 natur samt den nærmeste § 3 natur uden for kategori 1, 2 og 3. Ud fra beregningerne vurderes det, at den ansøgte udvidelse ikke vil have væsentligt indvirkning

på den omkringliggende natur, da alle beregninger viser, at de overholder de beskyttelsesgrænser der er sat i gældende lovgivning.

Derudover er der også taget stilling til bilag IV arter. På baggrund af kommunens tidligere vurdering i området, vurderes det fortsat, at produktionen på ejendommen ikke vil have negativ indflydelse på ovennævnte arter, da der ikke ændres på vandhuller, fortidsminder, sten- og jorddiger eller andre potentielle levesteder for padder eller krybdyr. Der fjernes ikke gamle bygninger og fældes ikke store træer, der kunne være levested for flagermus. Der sker med andre ord ikke fysiske ændringer i forbindelse med projektet, der kan være til skade for bilag IV-arter eller andre fredede eller rødlistede arter.

Beregningerne viser, at hverken natur beskyttet efter danske nationale regler eller efter EU regler, vil modtage mere ammoniak end de grænser, der er sat herfor i lovgivningen.

Ejendommen overholder også alle krav ift. implementering af de bedste teknikker i staldanlæg, håndtering af gylle, affald, skadedyrsbekæmpelse mm.

Lugtberegningen viser, at lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser inden for samlet bebyggelse, byzone samt enkelt bolig er overholdt, idet den korrigerede geneafstand er kortere end afstanden mellem staldanlæg og hhv. byzone, samlet bebyggelse og nærmeste nabo uden landbrugspligt.

Aabenraa Kommune kan ved fastsættelse af normale driftsvilkår for ejendommen fastholde husdyrbruget på de ansøgte tiltag, samt opsætte vilkår for indgreb såfremt husdyrbruget mod forventning medfører forøgede genere for omgivelserne.

Når det gøres som foreslået, er det ansøgers vurdering, at projektet ikke vil indebære væsentlige virkninger på miljøet. Da det ansøgte projekt lever op til følgende:

- Overholder alle beskyttelsesniveauer for ammoniak og lugt.
- Anvendelse af de bedste teknikker
- Ikke påvirker Natura 2000 væsentligt
- Ikke vil have indflydelse på planter eller dyr omfattet af bilag IV, artsfredning eller rødlistet
- Ikke vil have væsentlig virkning på de landskabelige værdier.
- Ikke vil have væsentlig indflydelse på klima
- Ikke vil påvirke menneskers sundhed.

5 Bilag

5.1 Situationsplan

5.2 Afløbsplan

5.3 Skitse med produktionsarealer

5.4 Overslag opbevaringskapacitet

5.5 Beredskabsplan

5.6 Fuldmagt

5.7 Situationsplan med alternativ placering af ny gyllebeholder